

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์
โครงการย่อยที่ 4

การพัฒนารฐานข้อมูลการท่องเที่ยวที่ไร้ความเร่งรีบสำหรับผู้สูงอายุใน
ภูมิภาคตะวันตก

A Database Development of Slow Tourism for Senior
Tourists in the Western Region

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรทรัพย์ พรสวัสดิ์ และคณะ

มิถุนายน 2559

สัญญาเลขที่ RDG 5750064

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการย่อยที่ 4 การพัฒนาฐานข้อมูลการท่องเที่ยวที่ไร้ความเร่งรีบสำหรับผู้สูงอายุ
ในภูมิภาคตะวันตก

คณะผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรทรัพย์ พรสวัสดิ์
อาจารย์ วรรณภา พนิตสุภาภมร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จุรีย์ เจริญธีรบูรณ์
อาจารย์ จงจันทน์ มหาดเล็ก

สังกัด

คณะวิทยาศาสตร์ ม.ศิลปากร
คณะวิทยาศาสตร์ ม.ศิลปากร
คณะเภสัชศาสตร์ ม.ศิลปากร
คณะเภสัชศาสตร์ ม.ศิลปากร

ชุดโครงการการยกระดับการท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพในภูมิภาคตะวันตกของ
นักท่องเที่ยวสูงอายุเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

สนับสนุนโดยสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)
และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย วช. สกว. ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
1. บทนำ	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
1.1.1 แนวโน้มจำนวนผู้สูงอายุ	1
1.1.2 ผู้สูงอายุกับการท่องเที่ยว	2
1.1.3 ความสำคัญของภูมิภาคตะวันตกกับการท่องเที่ยว	4
1.2 วัตถุประสงค์ของแผนงาน	5
1.3 ขอบเขตการวิจัย	5
1.3.1 การวิจัย	5
1.3.2 การพัฒนา	6
1.4 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	7
1.5 กรอบการวิจัย	8
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับ	11
2. แนวคิด ทฤษฎีและเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
2.1 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	12
2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ	12
2.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ	13
2.1.3 แนวคิดเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ	15
2.1.4 แนวคิดเกี่ยวกับการสืบค้นข้อมูลการท่องเที่ยว	20
2.1.5 แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรี	25
2.1.6 แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี	31
2.1.7 แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบุรี	35
2.1.8 แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	38
3. วิธีดำเนินการวิจัย	42
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างสำหรับการดำเนินงานขั้นตอนที่ 1	43
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยสำหรับการดำเนินงานขั้นตอนที่ 1	45
3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างสำหรับการดำเนินงานขั้นตอนที่ 2	46
3.3.1 ขั้นตอนการออกแบบและการสร้างแอปพลิเคชัน	46
3.3.2 ขั้นตอนการอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุและผู้ประกอบการในพื้นที่ที่ศึกษา	47
3.3.3 ขั้นตอนการปรับปรุงฐานข้อมูลและประเมินผล	48
4. ผลการศึกษา	50
4.1 การศึกษาสภาพการณ์และความต้องการทางด้านข้อมูล	50
4.1.1 ผลการวิจัยเชิงสำรวจในพื้นที่จังหวัดราชบุรี	50
4.1.2 วิเคราะห์ผลการสำรวจนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในพื้นที่จังหวัดราชบุรี	54
4.1.3 ผลการวิจัยเชิงสำรวจในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี	55
4.1.4 วิเคราะห์ผลการสำรวจนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี	59
4.1.5 ผลการวิจัยเชิงสำรวจในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี	60
4.1.6 วิเคราะห์ผลการสำรวจนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี	63

4.1.7	ผลการวิจัยเชิงสำรวจในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	64
4.1.8	วิเคราะห์ผลการสำรวจนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	68
4.1.9	ผลการสำรวจนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในพื้นที่ศึกษา	69
4.1.10	วิเคราะห์ผลการสำรวจนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในพื้นที่ศึกษา	73
4.1.11	การศึกษาวิจัยด้วยเครื่องมือเชิงคุณภาพ	74
4.2	การวิเคราะห์แอปพลิเคชันเพื่อการออกแบบ	76
4.3	ระบบปฏิบัติการในสมาร์ทโฟน	78
4.4	การศึกษาคุณลักษณะของแอปพลิเคชันที่ดีเพื่อการท่องเที่ยว	80
4.4.1	ขั้นตอนการออกแบบและการสร้างแอปพลิเคชัน	80
4.4.2	ขั้นตอนการอบรมเชิงปฏิบัติการ	82
4.4.3	ขั้นตอนการปรับปรุงฐานข้อมูลและประเมินผล	86
4.5	แอปพลิเคชัน Western Thailand บน Play Store	87
4.6	รายละเอียดของ Western Thailand	89
5.	สรุปและข้อเสนอแนะ	94
5.1	สรุปผลการวิจัย	94
5.1.1	ผลการวิจัยขั้นตอนที่ 1	94
5.1.2	ผลการวิจัยขั้นตอนที่ 2	96
5.2	สรุปการพัฒนาแอปพลิเคชัน	97
5.3	ข้อเสนอแนะการพัฒนาแอปพลิเคชัน	98

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1.1 จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในประเทศไทย จำแนกตามหมวดอายุ และประเทศ พ.ศ. 2554	2
1.2 จำนวนนักท่องเที่ยวที่มีอายุตั้งแต่ 55 ปีขึ้นไป ที่ท่องเที่ยวในพื้นที่ภูมิภาคตะวันตกในปี พ.ศ. 2549	6
2.1 สถิตินักท่องเที่ยว visa O-A ในระหว่าง พ.ศ. 2550-2554	14
3.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไปโดยคิดตามสัดส่วนจากตาราง 1.2	44
4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ สัญชาติ และการเดินทาง	51
4.2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสำรวจ เกี่ยวกับข้อมูลในการสืบค้นแหล่งท่องเที่ยว ก่อนการก่อนการท่องเที่ยวนี้	52
4.3 แสดงจำนวน ร้อยละ ของผู้ตอบแบบสำรวจ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวครั้งนี้	53
4.4 แสดงจำนวน ร้อยละ ของผู้ตอบแบบสำรวจ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวครั้งต่อไป	54
4.5 จำนวนจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ สัญชาติ และการเดินทาง	55
4.6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสำรวจ เกี่ยวกับข้อมูลในการสืบค้นแหล่งท่องเที่ยวก่อนการก่อนการท่องเที่ยวนี้	56
4.7 แสดงจำนวน ร้อยละ ของผู้ตอบแบบสำรวจ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวครั้งนี้	57
4.8 แสดงจำนวน ร้อยละ ของผู้ตอบแบบสำรวจ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวครั้งต่อไป	59
4.9 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ สัญชาติ และการเดินทาง	60
4.10 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสำรวจ เกี่ยวกับข้อมูลในการสืบค้นแหล่งท่องเที่ยวก่อนการก่อนการท่องเที่ยวนี้	61
4.11 แสดงจำนวน ร้อยละ ของผู้ตอบแบบสำรวจ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวครั้งนี้	62
4.12 แสดงจำนวน ร้อยละ ของผู้ตอบแบบสำรวจ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวครั้งต่อไป	63
4.13 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ สัญชาติ และการเดินทาง	64
4.14 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสำรวจ เกี่ยวกับข้อมูลในการสืบค้นแหล่งท่องเที่ยวก่อนการก่อนการท่องเที่ยวนี้	65
4.15 แสดงจำนวน ร้อยละ ของผู้ตอบแบบสำรวจ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวครั้งนี้	66
4.16 แสดงจำนวน ร้อยละ ของผู้ตอบแบบสำรวจ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวครั้งต่อไป	68
4.17 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ สัญชาติ และการเดินทาง	69
4.18 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสำรวจ เกี่ยวกับข้อมูลในการสืบค้นแหล่งท่องเที่ยวก่อนการก่อนการท่องเที่ยวนี้	70
4.19 แสดงจำนวน ร้อยละ ของผู้ตอบแบบสำรวจ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวครั้งนี้	71
4.20 แสดงจำนวน ร้อยละ ของผู้ตอบแบบสำรวจ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวครั้งต่อไป	73
4.21 ตัวอย่างแอปพลิเคชัน จุดแข็งและจุดอ่อน	77
4.22 ร้อยละของระบบปฏิบัติการบนสมาร์โฟนในเขตเมืองของประเทศไทย (eMarketer, 2013)	79
4.23 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบประเมิน จำแนกตามสถานภาพทั่วไป	83
4.24 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของผู้ตอบแบบประเมิน เกี่ยวกับความพึงพอใจในการใช้แอปพลิเคชันในแต่ละด้าน	83
4.25 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของผู้ตอบแบบประเมิน เกี่ยวกับความพึงพอใจในการใช้แอปพลิเคชันในแต่ละด้าน	84

A4.1	แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือเชิงปริมาณเพื่อศึกษาความต้องการ ด้านข้อมูลในการท่องเที่ยวบนแอปพลิเคชันสำหรับการท่องเที่ยวที่ไร้ความเร่งรีบสำหรับผู้สูงอายุ	100
A4.2	แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาความต้องการ ด้านข้อมูลในการท่องเที่ยวบนแอปพลิเคชันสำหรับการท่องเที่ยวที่ไร้ความเร่งรีบสำหรับผู้สูงอายุ	100
A4.3	แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือเชิงคุณภาพเพื่อประเมินความคิดเห็นในด้าน คุณลักษณะของแอปพลิเคชันสำหรับการท่องเที่ยวที่ไร้ความเร่งรีบสำหรับผู้สูงอายุ	101
A4.4	แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือเชิงคุณภาพเพื่อประเมินความคิดเห็นในด้าน คุณลักษณะของแอปพลิเคชันสำหรับการท่องเที่ยวที่ไร้ความเร่งรีบสำหรับผู้สูงอายุ	101

รูปที่	สารบัญรูป	หน้า
4.1	การรวบรวมข้อมูลในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรีและเพชรบุรี	74
4.2	การสัมภาษณ์เพื่อรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ	76
4.3	อบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับผู้สูงอายุ	85
4.4	การค้นคว้า Western Thailand ใน Play Store	87
4.5	ข้อมูลของแอปพลิเคชัน Western Thailand	88
4.6	การ install แอปพลิเคชัน Western Thailand	88
4.7	หน้าเริ่มต้นของแอปพลิเคชัน Western Thailand	89
4.8	เมนูของแอปพลิเคชัน Western Thailand	90
4.9	แถบค้นหาแหล่งท่องเที่ยว	90
4.10	ข้อมูลของวัดถ้ำเสือ	91
4.11	การแสดงเส้นทางในแอปพลิเคชัน Western Thailand	92
4.12	การเลือกพื้นที่ในแอปพลิเคชัน Western Thailand	92
4.13	การแสดงผลในแนวนอน	93
4.14	การแสดงผลแบบภาษาอังกฤษ	93

แผนภูมิ	สารบัญแผนภูมิ	หน้า
1.1 กรอบการวิจัย		10
3.1 ขั้นตอนการวิจัย		43
4.1 องค์ประกอบหลักของแอปพลิเคชัน		79

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

1.1.1 แนวโน้มจำนวนผู้สูงอายุ

ในสังคมปัจจุบัน พบว่าประเทศต่างๆ ทั่วโลกมีจำนวนสัดส่วนของผู้สูงอายุที่มีอายุมากกว่า 65 ปีต่อเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปีจำนวนร้อยละเพิ่มขึ้นมากกว่าเท่าตัว จากร้อยละ 24 ในปี พ.ศ. 2493 เพิ่มขึ้นร้อยละ 33 ในปี 2543 และมีการคาดการณ์ว่าระหว่างปี พ.ศ. 2543 ถึง 2593 ดัชนีผู้สูงอายุจะเพิ่มสูงมาก โดยเฉพาะ เอเชีย ลาตินอเมริกาและแคริบเบียน จะมีดัชนีผู้สูงอายุเพิ่มมากกว่าสี่เท่า (United Nation, 2556 : 15-22) สำหรับประเทศในประชาคมอาเซียนร้อยละของประชากรผู้สูงอายุ ในปี พ.ศ. 2555 มากที่สุดคือ ประเทศไทย (ร้อยละ 10.0) รองลงมาได้แก่ สิงคโปร์ (ร้อยละ 9.0) เวียดนาม (ร้อยละ 7.0) อินโดนีเซีย (ร้อยละ 6.0) เมียนมาร์ (ร้อยละ 5.0) และ มาเลเซีย (ร้อยละ 5.0) สำหรับประเทศฟิลิปปินส์ กัมพูชา และลาว มีร้อยละของประชากรผู้สูงอายุน้อยที่สุดคือร้อยละ 4.0 (สำนักงานส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ, 2555) ในประเทศไทยประชากรผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นจาก 1.2 ล้านคนในปี พ.ศ. 2503 เป็นประมาณ 8.5 ล้านคนในปี พ.ศ. 2553 โดยสัดส่วนที่เป็นประชากรผู้สูงอายุในระยะแรกๆ เพิ่มขึ้นอย่างช้าๆ และเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วขึ้นนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2523 เป็นต้นมา สัดส่วนของประชากรผู้สูงอายุได้เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 4.6 ในปี พ.ศ. 2503 เป็นร้อยละ 5.5 ในปี พ.ศ. 2523 และร้อยละ 13.2 ในปี พ.ศ. 2553 (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย, 2554 : 8-9) องค์การสหประชาชาติได้ประเมินสถานการณ์ว่าในปี พ.ศ. 2544-2643 จะเป็นศตวรรษแห่งผู้สูงอายุ กล่าวคือ มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ 10 ของประชากรรวมทั่วโลก สำหรับประเทศไทยสำนักงานสถิติแห่งชาติระบุว่าประเทศไทยได้ถูกจัดให้เป็นประเทศที่อยู่ในสังคมผู้สูงอายุมาตั้งแต่ พ.ศ. 2548 ทั้งนี้เนื่องมาจากกระบวนการลดลงของการตายและการเจริญพันธุ์ ทำให้เกิดการเพิ่มจำนวนในส่วนประชากรผู้สูงอายุ (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2552 : iii)รัฐบาลถือว่าผู้สูงอายุเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีค่า จึงได้กำหนดให้ทุกวันที่ 13 เมษายน เป็นวันผู้สูงอายุ ตั้งแต่วันที่ 2525 เป็นต้นมา

นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้นับว่ามีส่วนสำคัญต่อรายได้จากการท่องเที่ยวจำนวนมากเนื่องจากความพร้อมในการใช้จ่ายและใช้เวลาท่องเที่ยวเป็นเวลานาน จำนวนนักท่องเที่ยวสูงอายุในปี พ.ศ. 2554 ที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย แสดงดังตารางที่ 1 จะเห็นว่าร้อยละนักท่องเที่ยวสูงอายุมาจากประเทศในแถบอเมริกามากที่สุดเป็นร้อยละ 21 รองลงมาเป็น มาเลเซีย ประเทศในแถบโอเชียเนีย และลาวคิดเป็นร้อยละ 20, 19, 17 ตามลำดับ การส่งเสริมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงวัยจึงมีความสำคัญที่มีอาจมองข้ามไปได้ เนื่องจากนักท่องเที่ยวสูงวัยมีกำลังซื้อสูง ไม่มีข้อจำกัดด้านเวลาในการเดินทาง นักท่องเที่ยวสูงวัยเป็นกลุ่มตลาดใหม่ที่มีความสนใจจากทะเล ชายหาด และแหล่งช้อปปิ้งมาสนใจวัฒนธรรม ธรรมชาติและอาหาร (I. Bauer, 2555 : 59-68) นักท่องเที่ยวในกลุ่มนี้มีพฤติกรรมการท่องเที่ยวที่แตกต่างจากนักท่องเที่ยวในกลุ่มอื่นๆ โดยพฤติกรรมการท่องเที่ยวเกิดจากแรงจูงใจหรือแรงขับภายในที่กระตุ้นให้นักท่องเที่ยวเลือกที่จะไปเที่ยว ณ สถานที่ใดสถานที่หนึ่ง แรงจูงใจสำหรับนักท่องเที่ยวสูงวัย ได้แก่ ต้องการหาประสบการณ์ใหม่ๆ เยี่ยมชมสถานที่ใหม่ๆ ต้องการพักผ่อน ต้องการหลีกเลี่ยงความจำเจ ต้องการมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นๆ ต้องการพักผ่อน

เยี่ยมเยือนครอบครัวและเพื่อน ต้องการดื่มด่ำกับธรรมชาติที่สวยงาม และต้องการใช้เวลาว่างในการท่องเที่ยว (S.H. Lee และ C. Tideswell, 2548: 249-263)

ตาราง 1.1 จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในประเทศไทย จำแนกตามหมวดอายุ และประเทศ พ.ศ. 2554

ประเทศ	ร้อยละ นักท่องเที่ยว สูงอายุ	หมวดอายุ (ปี)					
		น้อยกว่า 25	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55-64	65 และ มากกว่า
บรูไน	12	933	2,885	2,850	2,302	1,006	166
กัมพูชา	11	39,719	91,021	67,421	43,834	23,490	5,780
อินโดนีเซีย	13	41,400	103,242	108,469	71,011	34,264	12,295
ลาว	17	154,057	209,016	198,533	182,260	112,704	38,789
มาเลเซีย	20	339,706	587,719	611,152	460,594	318,066	174,797
พม่า	15	16,859	24,658	31,247	21,737	13,201	3,843
ฟิลิปปินส์	13	26,061	78,510	72,385	52,354	26,117	7,412
สิงคโปร์	14	98,839	209,107	218,688	154,636	81,200	26,869
เวียดนาม	10	68,757	164,001	144,318	85,858	41,042	10,825
กลุ่มอาเซียน	16	786,331	1,470,159	1,455,063	1,074,586	651,090	280,776
เอเชียตะวันออก	15	1,312,891	2,874,208	2,749,797	2,000,620	1,172,272	439,177
ยุโรป	14	628,748	1,481,016	1,168,089	954,033	530,287	171,261
อเมริกา	21	113,731	234,714	176,566	172,001	134,570	54,016
เอเชียใต้	9	142,941	357,327	334,262	197,693	82,008	23,290
โอเชียเนีย	19	130,354	232,191	201,129	192,973	131,879	43,259
ตะวันออกกลาง	10	82,982	201,910	177,027	122,299	54,691	13,003
แอฟริกา	12	14,410	40,706	39,354	29,695	14,153	2,937

ที่มา : กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

1.1.2 ผู้สูงอายุกับการท่องเที่ยว

แรงจูงใจมีผลต่อพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการเลือกสถานที่ท่องเที่ยว เลือกสถานที่พักผ่อน และการเลือกกิจกรรมที่ทำในระหว่างท่องเที่ยว ในด้านสถานที่พักผ่อน ผู้สูงวัยมักต้องการที่พักที่เป็นโรงแรมที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน ห้องพักอยู่ไม่ไกลจากพื้นที่ต้อนรับมาก สามารถติดต่อพนักงานได้สะดวก สถานที่ท่องเที่ยวในแต่ละแห่งจะต้องไม่ไกลจากที่พัก สามารถเดินทางได้ในแนวราบ ไม่ต้องขึ้นเขาลงห้วย เพราะ

ร่างกายอาจรับไม่ไหว นักท่องเที่ยวสูงวัยมักมีกิจกรรมใน 1 วันแบบหลวมๆ เพื่อจะได้พักผ่อน (โพสตุเคย์, 2556) ในกระบวนการตัดสินใจเลือกของนักท่องเที่ยวข้างต้นมักอาศัยข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ด้วยเชื่อว่าข้อมูลจะช่วยให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจได้ดีขึ้น ทำให้มั่นใจในการตัดสินใจมากขึ้น และช่วยลดความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นจากการตัดสินใจ (สวีร์ณัสน์ โสภณศิริ, 2554)

แหล่งข้อมูลสำคัญสำหรับนักท่องเที่ยวคือประสบการณ์และความจำของนักท่องเที่ยวเอง กระบวนการหาข้อมูลขึ้นอยู่กับเพศ สถานการณ์ใช้งาน วัฒนธรรม เพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา และชั้นทางสังคม โดยนักท่องเที่ยวชาวเยอรมันนิยมหาข้อมูลจากหนังสือแนะนำเที่ยว ในขณะที่นักท่องเที่ยวชาวอังกฤษนิยมหาข้อมูลจากบริษัทนำเที่ยว นักท่องเที่ยวชาวเยอรมันมีแนวโน้มที่จะหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตและสำนักงานท่องเที่ยวของรัฐบาลมากกว่านักท่องเที่ยวชาวอังกฤษและฝรั่งเศส (สวีร์ณัสน์ โสภณศิริ, 2554) นักท่องเที่ยวสูงวัยมีแนวโน้มที่จะรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองซึ่งข้อมูลมักแตกต่างกับสื่อภายนอก นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มักได้รับข้อมูลมาจากครอบครัว เพื่อน คนรู้จัก และเพื่อนบ้าน ทั้งนี้ข้อคิดเห็นและกิตติศัพท์ของโรงแรมเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจเลือกในกลุ่มของนักท่องเที่ยวสูงวัย (M. Ananth และคณะ, 2535 : 12-24) ผู้สูงวัยมักอ่านหนังสือมากและชอบฟังวิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์และวิทยุจึงเป็นสื่อโฆษณาที่มีประสิทธิภาพในการเข้าถึงนักท่องเที่ยวสูงวัย ในขณะเดียวกันข้อมูลในแผ่นพับและแค็ตตาล็อกจากบริษัทท่องเที่ยวมักไม่ได้รับความสนใจจากผู้สูงวัย (I. Grande, 2536 : 40-57 อ้างใน E. Alén, 2555)

ในโลกยุคเครือข่ายไร้สายการค้นหาข้อมูลของผู้สูงวัยเริ่มมีการเปลี่ยนแปลง ผู้สูงวัยหลายท่านมีทักษะและความชำนาญในการใช้งานคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตได้เป็นอย่างดีจากประสบการณ์ความชำนาญในช่วงวัยทำงาน นอกจากนี้ผู้สูงอายุในยุคปัจจุบันจำนวนไม่น้อยที่เอาเวลาไปนั่งเรียนคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้ทันกับกระแสโลกาภิวัตน์ ภาครัฐและภาคเอกชนก็ได้ให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุด้วยการเปิดอบรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์เบื้องต้นและการใช้อินเทอร์เน็ตสำหรับผู้สูงอายุ (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2552 : iii) ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในสหรัฐอเมริกาที่มีอายุตั้งแต่ 50-64 ปีมีจำนวนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 4 ในปี พ.ศ. 2551 เป็นร้อยละ 47 และ 60 ในปี พ.ศ. 2553 และ 2556 ตามลำดับ สำหรับผู้ใช้ที่มีอายุมากกว่า 65 ปี มีจำนวนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 1 ในปี พ.ศ. 2551 เป็นร้อยละ 26 และ 43 ในปี พ.ศ. 2553 และ 2556 ตามลำดับ (Pew Research Centre, 2013) เว็บไซต์ที่ได้รับความนิยม 5 อันดับแรกในกลุ่มผู้สูงอายุในสหรัฐอเมริกา ได้แก่ Google Search, Windows Media Player, Facebook, Youtube และ Amazon (The Nielsen Company, 2553) จากสถิติผลการสำรวจการใช้คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตในแต่ละกลุ่มอายุระหว่าง พ.ศ. 2553-2555 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า กลุ่มผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 50-59 ปีมีจำนวนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 7 ในปี พ.ศ. 2553 เป็นร้อยละ 11 และ 12 ในปี พ.ศ. 2554 และ 2555 ตามลำดับ สำหรับผู้ใช้ที่มีอายุมากกว่า 60 ปี มีจำนวนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 1 ในปี พ.ศ. 2553 เป็นร้อยละ 2.6 และ 3 ในปี พ.ศ. 2554 และ 2555 ตามลำดับ โดยในปี พ.ศ. 2555 กลุ่มผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 50-59 ปีใช้คอมพิวเตอร์เพื่อความบันเทิงมากที่สุด (ร้อยละ 23) รองลงมาคือท่องอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 21) หาความรู้ (ร้อยละ 19) และทำงาน (ร้อยละ 18) ส่วนกลุ่มผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีกลับมีการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อทำงานมากที่สุด (ร้อยละ 30) รองลงมาคือ ท่องอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 22) บันทึกลง (ร้อยละ 20) และหาความรู้ (ร้อยละ 16) (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2013) จากการสำรวจพฤติกรรมการค้นหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตของนักท่องเที่ยวของ eMarketer พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะค้นหาข้อมูลจากเว็บไซต์ที่เป็นแหล่งรวมข้อมูล

และมีระบบค้นหาข้อมูล รองลงมาจึงค้นหาข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยวจากเว็บไซต์เฉพาะของสถานที่นั้นๆ (ศูนย์พัฒนาพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์, 2543 : 38)

จากความต้องการข้อมูลทางด้านการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุโดยเฉพาะผู้สูงอายุที่เป็นชาวต่างชาติเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจซื้อสินค้าท่องเที่ยวได้อย่างรวดเร็ว ในขณะที่แหล่งข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในประเทศไทยสำหรับผู้สูงอายุนั้นยังคงมีน้อย (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2013) กระจายอยู่ตามแหล่งข้อมูลท่องเที่ยวทั่วไปและมีเนื้อหาที่จำกัดไม่สามารถใช้เป็นข้อมูลเพื่อการตัดสินใจเพื่อการท่องเที่ยวได้ ทำให้คณะผู้วิจัยเห็นถึงความจำเป็นในการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุเชิงสาธารณะที่ไม่มีจุดมุ่งหมายในเชิงธุรกิจและมีรายละเอียดมากเพียงพอ เช่น ข้อมูลทั่วไปของแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ ระดับการบริการ เส้นทางท่องเที่ยว แหล่งอาหารเพื่อสุขภาพ และสถานที่พัก รวมทั้งกิจกรรมต่างๆ ที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ

1.1.3 ความสำคัญของภูมิภาคตะวันตกกับการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวในกลุ่มผู้สูงอายุเป็นการท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนและฟื้นฟูสภาพร่างกายไปพร้อมกัน ส่งผลให้การเดินทางในแต่ละครั้งต้องใช้เวลาานาน แม้ว่าอัตราค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้จะต่ำกว่านักท่องเที่ยวทั่วไปแต่การพำนักร้านก็สามารถนำรายได้เข้ามาจำนวนมาก โอกาสอันนี้ทำให้คณะรัฐมนตรีได้จัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวพำนักระยะยาวแห่งชาติ ในปี 2544 ซึ่งได้มีการกำหนดจังหวัดและพื้นที่ที่จะรองรับนักท่องเที่ยวในระยะแรกไว้ 5 แห่งได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดสุโขทัย หัวหิน-ชะอำ กาญจนบุรีและหนองคาย (ประยูร บุญประเสริฐ และคณะ, 2545 : 35 - 43) โดยเฉพาะหัวหิน-ชะอำ เป็นพื้นที่ที่มีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวพำนักระยะยาวที่ชื่นชอบทะเลและแสงแดดค่อนข้างสูง เนื่องจากมีชายหาดสะอาด น้ำทะเลใส มีอากาศดีตลอดปี มีการคมนาคมสะดวก ค่าครองชีพไม่สูง ราคาสินค้าและบริการสมเหตุสมผล รวมทั้งมีที่พักให้เลือกหลากหลาย

นอกจากนี้จังหวัดในภูมิภาคตะวันตกอย่างเช่นจังหวัดกาญจนบุรียังมีศักยภาพที่จะรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุที่ชื่นชอบธรรมชาติและสนใจประวัติศาสตร์สงครามโลกครั้งที่ 2 จังหวัดกาญจนบุรีมีความหลากหลายของกิจกรรมและแหล่งท่องเที่ยวทั้งป่าเขา น้ำตก แม่น้ำ อุทยานประวัติศาสตร์ รวมทั้งการเดินทางก็สะดวกไม่ไกลจากกรุงเทพมหานคร นักท่องเที่ยวสามารถเลือกเดินทางได้หลายวิธีทั้งโดยรถประจำทาง รถไฟและรถยนต์นั่งส่วนบุคคล นอกจากนี้การขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านอย่างสหภาพเมียนมาร์ก็ยังส่งผลให้เมืองหน้าด่านทางตะวันตก (จังหวัดกาญจนบุรี) กลายเป็นเส้นทางค้าแห่งใหม่ของโลก ในปี 2556 การเปิดจุดผ่านแดนถาวรบ้านพุน้ำร้อนที่อยู่ตรงข้ามกับบ้านกิติ เมืองทวาย ภาคมะนาวศรี สหภาพเมียนมาร์ ยังช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวทำให้มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติรวมถึงอาเซียนเข้ามาเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีเป็นจำนวนมาก

ราชบุรีเป็นอีกพื้นที่ในภูมิภาคตะวันตกที่มีแหล่งท่องเที่ยวสอดคล้องกับการท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยม มีเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่า มีความโดดเด่นในเรื่องของ “เมืองแห่งศิลปะร่วมสมัย” มีชื่อเสียงทางด้านเครื่องปั้นดินเผาและเซรามิก มีน้ำพุร้อนธรรมชาติ มีภูมิอากาศเย็นสบายในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์บริเวณหุบเขาแถบสวนผึ้ง บ้านคาและจอมบึง ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวสูงอายุที่ต้องการสัมผัสอากาศบริสุทธิ์ใกล้กรุงเทพได้เป็นอย่างดี

จากความความพร้อมของพื้นที่เหล่านี้ในการรองรับการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ ข้อมูลการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงตั้งแต่กาญจนบุรีจนถึงประจวบคีรีขันธ์ ครอบคลุมกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ตั้งแต่ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดจากมนุษย์ที่เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงวัยจึงเป็นสิ่งจำเป็น

1.2 วัตถุประสงค์ของแผนงาน

การวิจัยนี้เป็นแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) ประเภทการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- (1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการข้อมูลด้านการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุในภูมิภาคตะวันตก
- (2) วิเคราะห์รูปแบบแอปพลิเคชันสำหรับการท่องเที่ยวที่ไร้ความเร่งรีบสำหรับผู้สูงอายุในภูมิภาคตะวันตก
- (3) พัฒนารูปแบบแอปพลิเคชันด้านการท่องเที่ยวที่ไร้ความเร่งรีบสำหรับผู้สูงอายุในภูมิภาคตะวันตก

สมมติฐานการวิจัย

ข้อสันนิษฐานในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่

- (1) ฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวบนแอปพลิเคชันสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในพื้นที่ที่ศึกษาสามารถช่วยในการตัดสินใจท่องเที่ยวของผู้สูงอายุได้
- (2) นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุมีความพึงพอใจฐานข้อมูลบนแอปพลิเคชันที่นำเสนอเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว ร้านอาหารและที่พัก

1.3 ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed method research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพขึ้นอยู่กับประเด็นคำถามการวิจัย ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตในการวิจัย 2 ขั้นตอน ดังนี้

1.3.1 การวิจัย (Research : R) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านอุปทานการท่องเที่ยว (Tourism Demand Side) ของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทยและชาวต่างประเทศ ในขั้นนี้เป็นการศึกษาสภาพการณ์และความต้องการทางด้านข้อมูลเพื่อการท่องเที่ยวที่ไร้ความเร่งรีบในภูมิภาคตะวันตก 4 จังหวัดได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดราชบุรี จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ของภูมิภาคตะวันตกด้วยการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) แบบสอบถามและการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อ

- (1) การศึกษาเอกสารและงานวิจัยเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างและพัฒนารูปแบบข้อมูลด้านการท่องเที่ยวที่ไร้ความเร่งรีบสำหรับผู้สูงอายุ

- (2) ศึกษาความต้องการด้านข้อมูลในการท่องเที่ยวที่ไร้ความเร่งรีบสำหรับผู้สูงอายุ
- (3) ศึกษาพฤติกรรมการสืบค้นข้อมูลบนแอปพลิเคชันในการท่องเที่ยวที่ไร้ความเร่งรีบสำหรับผู้สูงอายุ
- (4) วิเคราะห์รูปแบบแอปพลิเคชันสำหรับผู้สูงอายุเพื่อการท่องเที่ยว

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สำหรับการวิจัยในขั้นตอนนี้กำหนดให้ประชากรและกลุ่มตัวอย่างเป็นนักท่องเที่ยวที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไปที่เดินทางมาท่องเที่ยวในภูมิภาคตะวันตก โดยการอ้างอิงจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่มีอายุตั้งแต่ 55 ปีขึ้นไปในปี 2549 จำนวนรวม 502,593 คน (ฐานข้อมูลการท่องเที่ยวเชิงการตลาด, 2557) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา โดยการเปิดตาราง (Krejcie R.V. and Morgan D.W. 1970 : 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 384 คน แต่การวิจัยครั้งนี้กำหนด 400 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

ตาราง 1.2 จำนวนนักท่องเที่ยวที่มีอายุตั้งแต่ 55 ปีขึ้นไปท่องเที่ยวในพื้นที่ภูมิภาคตะวันตกในปี พ.ศ. 2549

จังหวัด	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ	รวม
กาญจนบุรี	84,740	13,871	98,611
ราชบุรี	50,654	71,172	121,826
เพชรบุรี	26,720	84,300	111,020
ประจวบคีรีขันธ์	19,249	3,488	22,737
สุพรรณบุรี	20,040	1,421	21,461
นครปฐม	100,888	1,604	102,492
สมุทรสาคร	21,480	301	21,781
สมุทรสงคราม	2,529	136	2,665
รวม	326,300	176,293	502,593

(ที่มา: ฐานข้อมูลการท่องเที่ยวเชิงการตลาด marketingdatabase.tat.or.th เข้าถึงข้อมูลเมื่อ 10 กันยายน 2557)

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่ ลักษณะส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ และสถานะภาพปัจจัยที่เกี่ยวกับการเดินทาง ได้แก่ ผู้ร่วมเดินทาง พาหนะที่ใช้เดินทาง ระยะเวลา ปัจจัยที่เกี่ยวกับการสืบค้นข้อมูล ได้แก่ แหล่งข้อมูล ความเชื่อถือของข้อมูล ประเภทของข้อมูลที่สืบค้น รวมถึงความรู้สึกเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว

ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับความต้องการข้อมูลเพื่อการท่องเที่ยว และรูปแบบการสืบค้นข้อมูล

1.3.2 การพัฒนา (Development : D) เป็นการออกแบบและพัฒนาฐานข้อมูล(Design and Development : D and D) บนแอปพลิเคชันเพื่อการท่องเที่ยวที่ไร้ความเร่งรีบสำหรับผู้สูงอายุโดยอาศัยการ ศึกษาวิจัยจากเอกสาร แบบสอบถามและการสัมภาษณ์เชิงลึกข้างต้นซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

- (1) ออกแบบและสร้างแอปพลิเคชันร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- (2) ทดลองใช้แอปพลิเคชันที่พัฒนาขึ้นโดยการอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับผู้สูงอายุและผู้ประกอบการ ประเมินผลการใช้งานข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ระดับลึก
- (3) ปรับปรุงฐานข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สำหรับการออกแบบและพัฒนาแอปพลิเคชันประกอบด้วยกลุ่มผู้สูงอายุและกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีสัมภาษณ์ระดับลึก (In-depth Interview) และจากการสังเกตในการอบรมเชิงปฏิบัติการการใช้งานแอปพลิเคชัน ซึ่งมีจำนวนผู้สูงอายุ ผู้ประกอบการ และผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจำนวน 90 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่ ลักษณะส่วนบุคคล ประกอบไปด้วย เพศและอายุ ระดับความรู้ความเข้าใจในการใช้งานแอปพลิเคชัน ข้อเสนอแนะ

ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับความพึงพอใจในการใช้งานแอปพลิเคชัน

ขอบเขตด้านพื้นที่

ศึกษาเฉพาะ 4 จังหวัดในภูมิภาคตะวันตก ได้แก่ ราชบุรี เพชรบุรี กาญจนบุรี และประจวบคีรีขันธ์

ขอบเขตด้านเวลา

ดำเนินการวิจัยเป็นระยะเวลา 1 ปี

1.4 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

ผู้สูงอายุ หมายถึง นักท่องเที่ยวชาวไทยและนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปมีสุขภาพและความพร้อมในการเดินทางท่องเที่ยวแบบไร้ความเร่งรีบในภูมิภาคตะวันตก 4 จังหวัด

การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางของบุคคลจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว เดินทางด้วยความสมัครใจเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ติดต่อดูธรรมชาติและวัตถุประสงคใดก็ได้ แต่ไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพ หรือหารายได้ ในที่นี้หมายถึง การท่องเที่ยวเชิงรุกในภูมิภาคตะวันตก

การท่องเที่ยวแบบไร้ความเร่งรีบ หมายถึง รูปแบบการเดินทางท่องเที่ยวแบบมีคุณภาพของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศเพื่อการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสม การเรียนรู้ การพักผ่อน การชมธรรมชาติ วิถีชีวิต วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ในแหล่งท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวของภูมิภาคตะวันตก 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดราชบุรี จังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ภูมิภาคตะวันตก หมายถึง ภูมิภาคย่อยทางตะวันตกของประเทศ เป็นภูมิภาคที่มีความหลากหลาย ตามลักษณะทางภูมิศาสตร์การจัดแบ่งภูมิภาคตามคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แบ่งภาคตะวันตกประกอบด้วย 8 จังหวัด ได้แก่ สุพรรณบุรี กาญจนบุรี นครปฐม สมุทรสาคร สมุทรสงคราม ราชบุรี เพชรบุรี

และประจวบคีรีขันธ์ สำหรับงานวิจัยนี้ผู้วิจัยจะดำเนินการศึกษาเฉพาะ จังหวัดกาญจนบุรีราชบุรีเพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์

ข้อมูลการท่องเที่ยว หมายถึง ข้อเท็จจริงหรือเรื่องราวที่อยู่ในรูปแบบข้อความภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหวของแหล่งท่องเที่ยวในภูมิภาคตะวันตก 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์

ฐานข้อมูลการท่องเที่ยว หมายถึง ข้อมูลการท่องเที่ยวที่ถูกรวบรวมเข้าด้วยกัน โดยจัดเก็บไว้อย่างมีระบบและสามารถเรียกใช้ได้ทั้งแบบออนไลน์และแบบออฟไลน์จากสมาร์ตโฟนที่มีแอนดรอยด์เป็นระบบปฏิบัติการ รวมทั้งสามารถสืบค้นข้อมูลการท่องเที่ยวและนำทางไปยังแหล่งที่มีข้อมูลการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์ ได้

แอปพลิเคชัน หมายถึง โปรแกรมหรือซอฟต์แวร์ที่ถูกออกแบบสำหรับสมาร์ตโฟนที่มีแอนดรอยด์เป็นระบบปฏิบัติการเพื่อนำเสนอข้อมูลการท่องเที่ยวทั้งแบบออนไลน์และแบบออฟไลน์สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศในจังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ หมายถึง ความรู้สึก ความชอบ หรือท่าทีของบุคคลที่มีต่อแอปพลิเคชันเพื่อการท่องเที่ยวในด้านองค์ประกอบของแอปพลิเคชัน การนำเสนอข้อมูล ประสิทธิภาพการใช้งาน ประโยชน์ต่อการสืบค้นข้อมูลเพื่อการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์

1.5 กรอบการวิจัย

กรอบการวิจัยประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ได้แก่

- (1) การศึกษาสภาพการณ์และความต้องการทางด้านข้อมูลเพื่อการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ โดยมีการดำเนินงานแบ่งออกเป็น 4 ช่วงดังนี้

- (1.1) การศึกษาเอกสารและงานวิจัยโดยการวิเคราะห์รูปแบบ จุดอ่อน จุดแข็งของฐานข้อมูลและศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนา
- (1.2) วิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถามเพื่อศึกษาความต้องการด้านข้อมูลและศึกษาพฤติกรรม การสืบค้นข้อมูลในการท่องเที่ยวบนแอปพลิเคชันสำหรับการท่องเที่ยวที่ไร้ความแรงรบกวนสำหรับผู้สูงอายุโดยทำการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณจำนวน 400 ชุด จากนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังพื้นที่ที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ ลักษณะส่วนบุคคล ประกอบไปด้วย เพศ อายุ และผู้ร่วมเดินทาง การสืบค้นข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวก่อนการเดินทาง และข้อมูลในการเดินทางท่องเที่ยว ณ วันที่ทำการสำรวจ

ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับความต้องการข้อมูลเพื่อการท่องเที่ยว และรูปแบบการสืบค้นข้อมูล

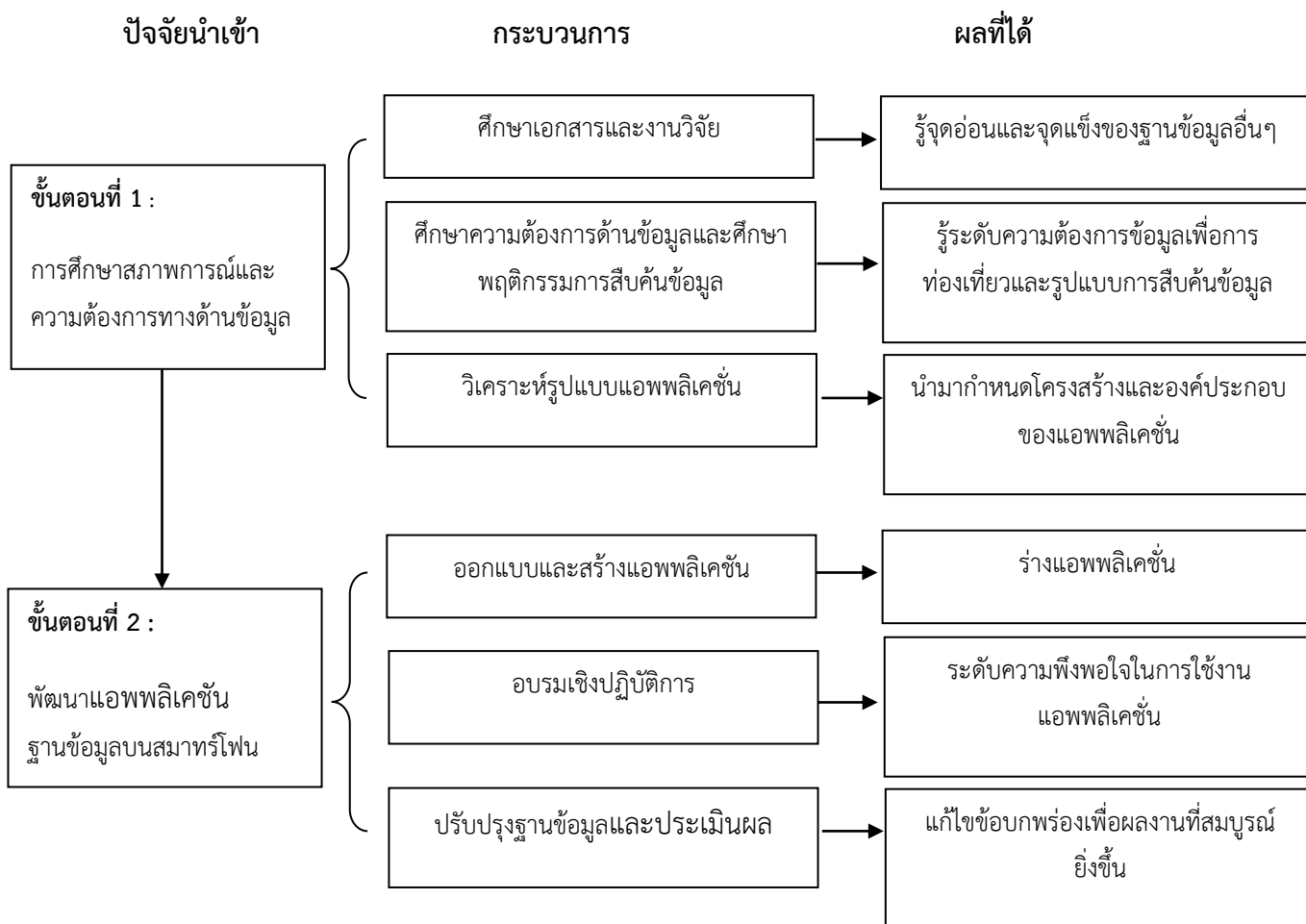
- (1.3) วิจัยเชิงสำรวจโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อศึกษาความต้องการด้านข้อมูลและศึกษาพฤติกรรม การสืบค้นข้อมูลในการท่องเที่ยวบนแอปพลิเคชันสำหรับการท่องเที่ยวที่ไร้ความแรงรบกวนสำหรับผู้สูงอายุโดยทำการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจำนวน 24 ชุดประกอบด้วย นักท่องเที่ยวสูงอายุ ผู้ประกอบการการท่องเที่ยว และหน่วยงานภาครัฐ

- (1.4) วิเคราะห์รูปแบบแอปพลิเคชันสำหรับผู้สูงอายุเพื่อการท่องเที่ยวเพื่อกำหนดโครงสร้าง และองค์ประกอบของแอปพลิเคชัน
- (2) การศึกษาคุณลักษณะของแอปพลิเคชันที่ดีเพื่อการท่องเที่ยวที่ได้รับความเร้าของผู้สูงอายุ โดยมีการดำเนินงานแบ่งออกเป็น 3 ช่วงดังนี้
 - (2.1) ออกแบบและสร้างแอปพลิเคชันร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยทำการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจำนวน 24 ชุดประกอบด้วยนักท่องเที่ยวสูงอายุ ผู้ประกอบการการท่องเที่ยว และหน่วยงานภาครัฐ
 - (2.2) ทดลองใช้แอปพลิเคชันที่พัฒนาขึ้นโดยการอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุและผู้ประกอบการในพื้นที่ที่ศึกษา จำนวน 90 คน โดยเลือกแบบเจาะจงจากนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยและผู้ประกอบการ ประเมินผลการใช้แอปพลิเคชันด้วยการสัมภาษณ์ระดับลึก

ตัวแปรต้น ได้แก่ ลักษณะส่วนบุคคล ประกอบไปด้วย เพศและอายุ ระดับความรู้ความเข้าใจในการใช้งานแอปพลิเคชัน ข้อเสนอแนะ

ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับความพึงพอใจในการใช้งานแอปพลิเคชัน
- (2.3) ปรับปรุงฐานข้อมูลและประเมินผล

สรุปกรอบการวิจัยได้ดังแผนภูมิ 1.1

แผนภูมิ 1.1 กรอบการวิจัย

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับ

แอปพลิเคชันฐานข้อมูลการท่องเที่ยวที่ไร้ความเร่งรีบสำหรับผู้สูงอายุในภูมิภาคตะวันตกมีประโยชน์ทั้งต่อ
ตัวนักท่องเที่ยว ชุมชนและภาครัฐ ดังนี้

1. ประโยชน์ต่อนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ

- (1) มีแอปพลิเคชันของแหล่งท่องเที่ยว ที่พัก ร้านอาหารและแหล่งซื้อของฝากที่สามารถค้นหาได้ง่าย
- (2) มีแอปพลิเคชันของแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถใช้ได้อย่างสะดวกและเข้าถึงได้ทุกสถานที่

2. ประโยชน์ต่อชุมชน

- (1) มีนักท่องเที่ยวที่พำนักในชุมชนนานขึ้นทำให้รายได้ที่มาจากกลุ่มนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น
- (2) ผู้ประกอบการในพื้นที่ที่ศึกษาสามารถใช้แอปพลิเคชันเพื่ออัปเดตสินค้าและบริการ

3. ประโยชน์ต่อภาครัฐ

- (1) ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจจากกลุ่มนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุที่เดินทางท่องเที่ยวแบบไร้ความเร่งรีบมากขึ้น
- (2) การส่งเสริมการดูแลสุขภาพกายและสุขภาพจิตของผู้สูงอายุ ช่วยลดภาวะการพึ่งพิง

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ ผู้วิจัยมุ่งค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ แนวคิดเกี่ยวกับการสืบค้นข้อมูลการท่องเที่ยวและแนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังศึกษาข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จากแหล่งข้อมูลต่างๆ ได้แก่ หนังสือ แผ่นพับ อินเทอร์เน็ต และข้อมูลที่เกิดจากการสำรวจพื้นที่โดยตรง

2.1 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

(1) ความหมายของผู้สูงอายุ

คำจำกัดความสำหรับผู้สูงอายุมีหลายความหมาย โดยทั่วไปนิยมใช้เกณฑ์อายุเป็นตัวแบ่งช่วงวัยของมนุษย์ ในสังคมไทยผู้สูงอายุ หมายถึง ผู้ที่มีอายุ 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2552 : iii; สำนักงานสถิติสังคม , 2555 : 1) สำหรับประเทศในแถบยุโรปใช้เกณฑ์อายุ 65 ปีขึ้นไปจึงจะถือว่าเป็นผู้สูงอายุ (สำนักงานสถิติสังคม , 2555 : 1) ในขณะที่ สุทธิชัย จิตะพันธ์กุล และคณะ (สุทธิชัย จิตะพันธ์กุล และคณะ, 2545 : 2-3) ได้จำแนกช่วงหรือระยะของช่วงชีวิตออกเป็นวัยต่างๆ 4 วัยโดยอาศัยสถานะของความสามารถในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างเป็นอิสระ ซึ่งไม่ได้ขึ้นกับเกณฑ์ตัวเลขของอายุ สำหรับสุรกุล เจนอบรม (สุรกุล เจนอบรม, 2534) ผู้สูงอายุหมายถึงบุคคลในวัยสุดท้ายของวงจรชีวิต ซึ่งวงจรชีวิตนั้นเริ่มตั้งแต่ วัยทารก วัยเด็ก วัยหนุ่มสาว วัยผู้ใหญ่และวัยชรา นอกจากนี้ความสูงอายุหรือความชราภาพสามารถแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะได้แก่ (สุรกุล เจนอบรม, 2534)

- ความชราภาพแบบปฐมภูมิ (Primary Aging) เป็นความชราภาพที่จะต้องเกิดขึ้นกับทุก ๆ คนเป็นไปตามธรรมชาติ เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ เมื่อร่างกายมนุษย์ถูกใช้งานมานานจะเกิดความเสื่อมสภาพเซลล์ต่าง ๆ จะเสื่อมโทรมลงส่งผลให้เห็นเด่นชัดขึ้นทีละน้อย
- ความชราภาพแบบทุติยภูมิ (Secondary Aging) เป็นความชราภาพที่มนุษย์สามารถหลีกเลี่ยงได้ ความชราภาพแบบนี้เกิดจากการไม่รักษาสุขภาพร่างกาย การใช้ร่างกายทำงานหนักจนเกินกำลัง การรับประทานอาหารมากเกินไป ดื่มเหล้าจัด สูบบุหรี่จัด พักผ่อนไม่เพียงพอ ไม่รู้จักการออกกำลังกาย สำหรับผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ (Gerontologists) ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาไว้ ดังนี้
- พิจารณาความเป็นผู้สูงอายุจากลักษณะอายุจริงที่ปรากฏ
- พิจารณาความเป็นผู้สูงอายุจากลักษณะการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย
- พิจารณาความเป็นผู้สูงอายุจากลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางจิตใจ
- พิจารณาความเป็นผู้สูงอายุจากลักษณะบทบาททางสังคม

ในภาพรวมผู้สูงอายุ คือ บุคคลที่สามารถอยู่อย่างเป็นอิสระ สามารถหยุดจากงานที่ต้องทำเพื่อหารายได้เลี้ยงชีพ เนื่องจากได้รับสวัสดิการ มีเงินออมเพียงพอหรือได้รับการอุปถัมภ์จากบุคคลในครอบครัว ดังนั้นวัยนี้จึงเป็นวัยที่สามารถมีเวลาเป็นของตนเอง สามารถเลือกทำในสิ่งที่ต้องการ ส่วนวัยที่ต้องกลับมาพึ่งพาอีกครั้งโดยเฉพาะอย่างยิ่งจากปัญหาทางสุขภาพ ไม่สามารถดำรงชีพในชุมชนอย่างเป็นอิสระได้ต้องมี

ผู้ดูแล จัดอยู่ในวัยชรา บางคนเข้าสู่วัยชราตั้งแต่อายุ 60 ปี บางคนเข้าเมื่อวัยสูงอายุต้นๆ โดยทั่วไปจะเข้าสู่วัยชราที่อายุราว 75-80 ปี ผู้สูงอายุตามการจัดจำแนกของสหประชาชาติและคณะอาจเรียกว่าวัยทอง ซึ่งมีศักยภาพในการซื้อสินค้าและบริการท่องเที่ยว อีกทั้งยังพบว่าผู้สูงอายุจะมีความพอใจ และความสนุกกับการนำเงินออมมาใช้จ่ายเพื่อท่องเที่ยวที่ไม่ต้องเร่งรีบ (พงศ์ศรัณย์ พลศรีเลิศ, 2556)

(2) ผู้สูงอายุกับกิจกรรมเรียนรู้

ผู้สูงอายุอาจใช้เวลาว่างเพื่อการศึกษาเรียนรู้สิ่งแปลกใหม่ซึ่งอาจไม่มีโอกาสเมื่อครั้งยังอยู่ในวัยเรียน เช่น การศึกษาเกี่ยวกับเทคโนโลยีหรือคอมพิวเตอร์ ชมรมโอพีพีวาย (Old People Playing Young : OPPTY) หรือชมรมคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตสำหรับผู้สูงอายุ เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไปได้เรียนรู้การใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ชมรมมีสมาชิกมากถึง 3,700 คน เรียนจบหลักสูตรไปแล้วกว่า 104 รุ่น (ไทยรัฐออนไลน์, 2555)

อารีรัมย์ยังพงษ์ (อารีรัมย์ยังพงษ์, 2556) ศึกษาการใช้ ICT ของคนผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไป จำนวน 12,656 คน ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร พบว่าวัตถุประสงค์ของการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเพื่อการอ่านข้อมูล/ข่าวสารทางอินเทอร์เน็ตมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 40.6 รองลงมาเพื่อการติดต่อสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตร้อยละ 27.5 และเพื่อความบันเทิง/เล่นเกมร้อยละ 23.4 ตามลำดับ

สมาน ลอยฟ้า (สมาน ลอยฟ้า, 2554) ศึกษาการเรียนรู้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครขอนแก่น โดยการสัมภาษณ์และการสังเกต พบว่าผู้สูงอายุสนใจมาเรียนด้วยตนเองด้วยเห็นว่าคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเป็นเรื่องที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและการทำงาน ต้องการเป็นคนรอบรู้ทันสมัยทันโลก ผู้สูงอายุมีวัตถุประสงค์ในการใช้คอมพิวเตอร์หลายๆ กันคือต้องการค้นหาข้อมูลต่างๆ ใช้ในการสื่อสาร เพื่อความบันเทิง และต้องการเรียนรู้และใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ

กวีพงษ์ เลิศวัชรและคณะ (กวีพงษ์ เลิศวัชรและคณะ, 2556) จัดอบรมผู้สูงอายุ ณ ศูนย์การเรียนรู้ อบต. ท่าโขลง จ. ปทุมธานี จำนวน 35 คน ในจำนวนนี้มีผู้ที่มีอายุ 30-40 ปี จำนวน 6 ราย อายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 10 ราย อายุมากกว่า 50 ปี จำนวน 13 ราย ในหัวข้อการใช้ Facebook จากการอบรมพบว่ากลุ่มผู้สูงอายุมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ แต่จะมีความวิตกกังวลว่าคอมพิวเตอร์จะเสียหาย นอกจากนี้ยังไม่คุ้นเคยกับแป้นพิมพ์และภาษาอังกฤษ จึงทำให้เกิดความกลัวและไม่มั่นใจว่าพวกเขาจะสามารถใช้งานคอมพิวเตอร์ได้ ทั้งๆที่พวกเขาต้องการที่จะเรียนรู้ แต่เมื่อเข้ามาฝึกอบรมแล้วกลับมีความวิตกกังวลน้อยลง ทำให้อยากเรียนรู้วิธีการโพสต์ข้อความ แชร์รูปภาพและสนใจที่จะหาข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน การประกอบอาชีพ รายได้เสริมและความบันเทิงจากอินเทอร์เน็ตอีกด้วย

2.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ

(1) ความหมายของการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ

การท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุหรือการท่องเที่ยวที่ไร้ความเร่งรีบอาจเรียกอีกอย่างว่าการเที่ยวเนิบช้า (Slow Travel) การเที่ยวเนิบช้าจะไม่เน้นการใช้เงินแบบเต็มพิกัด จ่ายไม่อั้น หรือไปแบบอภิสิทธิ์ชน แต่เน้นเที่ยวอย่างมีสติ ค่อย ๆ เก็บรายละเอียด ใช้เวลาเต็มคำและสัมผัสกับสถานที่แต่ละแห่งอย่างเชื่องช้า และเข้าถึงบรรยากาศท้องถิ่น ข้อสำคัญที่สุดของการท่องเที่ยวเนิบช้าคือสภาพจิตใจจะต้องผ่อนคลายเหมือนพักผ่อนอยู่กับบ้าน (แพรวสำนักพิมพ์, 2553) นักท่องเที่ยวที่ผ่านการท่องเที่ยวที่ไร้ความเร่งรีบหรือการเที่ยวเนิบช้ามาแล้ว หากได้รับความพึงพอใจนักท่องเที่ยวจะกลับมาอีกและพำนักราวนานขึ้น การท่องเที่ยวที่ไร้ความเร่งรีบจึงสอดคล้องกับการท่องเที่ยวพำนักระยะยาว (Long Stay Tourism) ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยว

ที่พำนักอยู่ในประเทศไทยเพื่อการพักผ่อนเป็นเวลา 30 วันขึ้นไป เป็นการเดินทางที่มีวัตถุประสงค์เจาะจงเพื่อการใดการหนึ่งอย่างชัดเจน เช่น เพื่อพักอาศัยหรือการพักระยะยาว เพื่อการรักษาสุขภาพ เพื่อการศึกษา หรือเพื่อการกีฬา เป็นต้น (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษา, 2545)

ตาราง 2.1 สถิตินักท่องเที่ยว visa O-A ในระหว่าง พ.ศ. 2550-2554 (กองตรวจลงตราและเอกสารเดินทางคนต่างด้าว อ้างอิงในศูนย์ประสานการท่องเที่ยวพำนักระยะยาว)

ประเทศ \ ปี	2550	2551	2552	2553	2554	รวม
แคนาดา	107	178	215	30	158	688
จีน	10	13	12	6	6	47
จีนไต้หวัน	8	9	10	4	4	35
ญี่ปุ่น	55	94	71	43	73	336
นิวซีแลนด์	3	21	18	14	23	79
เนเธอร์แลนด์	4	2	6	3	18	33
เบลเยียม	1	3	25	7	34	70
ฝรั่งเศส	109	112	161	86	146	614
ฟินแลนด์	140	195	258	61	343	997
เยอรมัน	2	6	11	1	81	101
สเปน	3	6	12	4	10	35
สวิต	3	20	5	2	4	34
สวีเดน	181	354	373	101	414	1423
สิงคโปร์	6	12	10	13	11	52
อเมริกัน	196	246	178	80	7	707
ออสเตรเลีย	34	52	38	24	24	172
ออสเตรีย	2	14	17	8	12	53
อังกฤษ	58	74	58	25	43	258
อิตาลี	1	9	7	4	5	26
อิสราเอล	7	8	2	2	3	22
แอฟริกาใต้	4	17	7	14	6	48
รวม	934	1445	1494	532	1425	5830

การท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุมีลักษณะดังต่อไปนี้

- นักท่องเที่ยวมักใช้เวลาไปกับแหล่งท่องเที่ยวเป็นระยะเวลานาน
- นักท่องเที่ยวพยายามเข้าถึงบรรยากาศท้องถิ่น
- นักท่องเที่ยวไม่เน้นการใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย

- นักท่องเที่ยวมีวัตถุประสงค์การเดินทางท่องเที่ยวอย่างใดอย่างหนึ่ง

(2) แนวโน้มการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุชาวต่างชาติ

หากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่า 50 ปีบริบูรณ์ประสงค์จะเดินทางเข้าประเทศไทยเพื่อพักผ่อนและพำนักในราชอาณาจักรไม่เกิน 1 ปี จะต้องขอ Non-Immigrant Visa รหัส “O-A” ในระหว่าง พ.ศ. 2550-2554 มีนักท่องเที่ยวต่างชาติซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่า 50 ปีบริบูรณ์ ขอวีซ่า O-A เพิ่มขึ้นทุกปียกเว้น พ.ศ. 2553 ซึ่งอาจเกิดจากปัจจัยทางการเมือง ในจำนวนนี้นักท่องเที่ยวจากสวีเดน ฟินแลนด์อเมริกันแคนาดา และฝรั่งเศสขอวีซ่า O-A มากที่สุด 5 อันดับแรกสำหรับประเทศในแถบเอเชีย นักท่องเที่ยวจากญี่ปุ่นขอวีซ่า O-A มากที่สุด รองลงมาเป็นจีนและจีนไต้หวันตามลำดับดังตารางที่ 3

2.1.3 แนวคิดเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ

(1) ลักษณะแหล่งท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับการท่องเที่ยวแบบไร้ความเร่งรีบและสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวสูงวัยได้ มีลักษณะดังนี้ (กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ, 2552)

- แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ ที่มีอากาศบริสุทธิ์ ไม่ว่าจะเป็นป่าชายทะเล ป่าเขาหรือดอยสูง ก็สร้างความสดชื่นให้กับผู้สูงอายุได้ดี
- แหล่งท่องเที่ยวตามวิถีชุมชน ที่มีวัฒนธรรม ประเพณีที่แตกต่างกัน ตามภาคหรือกลุ่มชนชาติที่ไม่เหมือนกันมีการผลิตสินค้าท้องถิ่นหรือผลิตภัณฑ์ชุมชนให้เลือกซื้อหา เช่น ผ้าทอ เครื่องประดับ งานฝีมือประเภทต่างๆ
- แหล่งท่องเที่ยวประเภทวัด โบสถ์ ศาสนสถาน ที่จะช่วยให้ได้พักผ่อนจากการท่องเที่ยวและเสริมศรัทธา ได้พักจิตเจริญสติ ได้กำลังใจ
- แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ พิพิธภัณฑ์ที่มีเรื่องราวที่น่าสนใจในอดีต
- แหล่งท่องเที่ยวที่มีกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ เช่น บำบัด ฟันฟุร่างกายด้วยน้ำแร่ มีบริการนวดแผนโบราณ สปา
- แหล่งท่องเที่ยวที่ตอบสนองด้วยอาหารอร่อย อาหารที่เป็นผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ
- แหล่งท่องเที่ยวที่ปลอดภัยและมีกิจกรรมการเดินทางแบบเบาๆ เหมาะสมสำหรับวัยของผู้สูงอายุ

(2) กิจกรรมการท่องเที่ยว

กิจกรรมที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวสูงวัย มีลักษณะดังนี้ (รณชัย สิงห์คำ, 2552)

- (1) Well Traveledแพ็คเกจทัวร์แบบต่างๆ อาทิ ทัวร์ธรรมชาติ, ทัวร์วัฒนธรรม, ทัวร์ศิลปวัฒนธรรม, ทัวร์ย้อนวัย-ย้อนรอยอดีต, ทัวร์กินของอร่อย และชมดูดวง เที่ยวตามราศี

- (2) Well Balanced กิจกรรมเพื่อการผ่อนคลายและฝึกฝนอารมณ์ให้มั่นคง ด้วยการทำงานศิลปะหลากหลาย เช่น สอนเพนต์สับนกระเบื้อง, ร้อยลูกปัด และสอนทำตุ๊กตา
- (3) Well Hello Good Looking กิจกรรมที่ปรับบุคลิกภาพให้ผู้สูงวัยดูกระป๋องเปร่า อ่อนกว่าวัย ด้วยการ Make up & Dress up to Travel แนะนำการแต่งหน้าโดยเครื่องสำอาง Shiseido และแนะนำการแต่งตัวสำหรับการเดินทาง
- (4) Well Being การตรวจไขมัน และตรวจมวลกระดูก การฝึกกวดตัวเองเพื่อผ่อนคลาย และมีเกมฝึกสมอง เพื่อรักษาสมองให้แข็งแรงและรู้ภาวะร่างกายของตัวเอง

(3) ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว

โดยลักษณะแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับผู้สูงวัยข้างต้น เราอาจจัดแหล่งท่องเที่ยวเป็นประเภทต่างๆ ได้ดังนี้

(3.1) การท่องเที่ยวเชิงเกษตร เป็นการท่องเที่ยวที่มุ่งความสนใจไปยังกิจกรรมการเกษตรหรือสภาพแวดล้อมทางการเกษตรเป็นหลัก โดยมีความพร้อมในการดำเนินการ สามารถควบคุมปัจจัยภายในและภายนอกของแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งมีกลไกกระจายรายได้ไปยังเกษตรกร และก่อให้เกิดความพึงพอใจในการได้รับความรู้และความเพลิดเพลิน เกิดการพักผ่อนหย่อนใจ การสร้างเสริมการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและธรรมชาติ (พิมพ์พรณ สุจารินพงศ์, 2553) นรินทร์ สังข์รักษา (นรินทร์ สังข์รักษา, 2555) ให้ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ว่าเป็นการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นทางด้านการเรียนรู้วิถีเกษตรกรรมของชาวชนบท โดยเน้นการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวในการดำเนินกิจกรรมให้เกิดการเรียนรู้ด้านการเกษตรและวิถีการดำรงชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี และเป็นการนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดการเรียนรู้มาทำให้เกิดประโยชน์ ก่อให้เกิดรายได้ต่อชุมชน และตัวเกษตรกร การท่องเที่ยวเชิงเกษตร จะเป็นการอนุรักษ์ควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนและผลกระทบต่อสภาพสิ่งแวดล้อม ตัวอย่างแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรแบ่งตามรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรสำหรับผู้สูงวัย ได้แก่

(3.1.1) รูปแบบเกษตรผสมผสาน เช่น

โครงการแปลงสาธิตการเกษตรแบบผสมผสานตามแนวพระราชดำริ อ. ปากท่อ จ. ราชบุรี
สวนเกษตรผสมผสานของคุณสุทธิศักดิ์ ไตรสันติกุล อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี

(3.1.2) รูปแบบสวนผลไม้ เช่น

ไร่วิชาจรัลวงศ์ มะขามเปรี้ยวยักษ์นครปฐม อ.เมืองนครปฐม จ.นครปฐม
สวนพุทราจัมโบ้ อ.เมืองนครปฐม จ.นครปฐม
ไร่เบญจวรรณ รีสอร์ท อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

(3.1.3) รูปแบบไม้ดอกไม้ประดับ เช่น

สวนผึ้ง ออร์คิด อ. สวนผึ้ง จ. ราชบุรี
ลันดาออร์คิด รีสอร์ท อ. สวนผึ้ง จ. ราชบุรี

ไร่กุหลาบอุษาวดี อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี

ทุ่งปอเทือง อ. เขาย้อย จ. เพชรบุรี

สวนไม้ตัดดอกเขตร้อน อ. ท่าม่วง จ. กาญจนบุรี

(3.1.4) โครงการหลวงและโครงการพระราชดำริเช่น

โครงการแปลงสาธิตการเกษตรแบบผสมผสานตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ จ.ราชบุรี

โครงการฟาร์มตัวอย่างตามแนวพระราชดำริ บ้านบ่อหวี จังหวัดราชบุรี

โครงการสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ทราบรมราชชนนี อ. ชะอำ จ. เพชรบุรี

(3.1.5) รูปแบบชุมชนเกษตรกร เช่น

กลุ่มสตรีพัฒนากล้วยน้ำว่าไทย อ.พนมทวน จ. กาญจนบุรี

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีอาสาพัฒนาเกษตรกรทุ่งสมอ อ.พนมทวน จ. กาญจนบุรี

วิสาหกิจชุมชนแพะเศรษฐกิจพอเพียง อ.ท่าม่วง จ. กาญจนบุรี

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตดอกไม้แห้งจากธรรมชาติ อ.เมือง จ. กาญจนบุรี

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มไส้กรอกสมุนไพร อ.ท่ามะกา จ. กาญจนบุรี

วิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตชาเขียวใบหม่อนถ้ามังกรทอง อ.เมือง จ. กาญจนบุรี

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มหน่อไม้ฝรั่งด่านมะขามเตี้ย อ.ด่านมะขามเตี้ย จ. กาญจนบุรี

(3.2) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เป็นการเดินทางท่องเที่ยวโดยมีการจัดโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพอันประกอบด้วยกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพที่หลากหลาย โดยเฉพาะการเดินทางไปในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆที่พักผ่อน ศูนย์สุขภาพ ซึ่งมีการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ ณ สถานที่นั้นจัดขึ้น (พิมพ์พรณ สุจารินพงศ์, 2553) ตัวอย่างแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพแบ่งออกตามรูปแบบของการจัดการท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุได้แก่

(3.2.1) ทัวร์แพทย์แผนไทย การแพทย์แผนไทยเป็นศาสตร์และศิลป์หรือภูมิปัญญาไทยของบรรพบุรุษไทยที่ได้ถ่ายทอดมายังคนรุ่นหลัง เป็นการแพทย์ที่มีการผสมผสานของความรู้ทางวิทยาศาสตร์กับความรู้แพทย์โบราณได้อย่างลงตัวและมีผลในการบำบัดได้ดีเยี่ยม การแพทย์แผนไทยใช้วิธีการบำบัดด้วยวิถีธรรมชาติ การนวดและการอบสมุนไพร (อรวรรณ สุเนียงค์ ณ อยุธยา, 2556) ตัวอย่างแหล่งท่องเที่ยวแพทย์แผนไทย ได้แก่

ชมรมแพทย์แผนไทย วัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร อ.เมือง จ.นครปฐม

สมาคมแพทย์แผนไทย จ. ราชบุรี

โรงพยาบาลหลวงพ่อบึง อ. นครชัยศรี จ. นครปฐม

(3.2.2) ทัวร์อาหารสมุนไพรอาหารสมุนไพรเป็นอาหารเพื่อสุขภาพเพราะมีสรรพคุณทางยาของผักและสมุนไพร อาหารสมุนไพรเป็นอาหารที่ช่วยส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุ ตัวอย่างแหล่งท่องเที่ยวอาหารสมุนไพร ได้แก่

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มไส้กรอกสมุนไพร อ.ท่ามะกา จ. กาญจนบุรี

วิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตชาเขียวใบหม่อนถ้ำมังกรทอง อ.เมือง จ. กาญจนบุรี

(3.2.3) ทวีร์สมุนไพรชนบทพืชสมุนไพร เป็นผลผลิตจากธรรมชาติ ที่มนุษย์รู้จักนำมาใช้เป็นประโยชน์ เพื่อการรักษาโรครักษาไข้เจ็บตั้งแต่โบราณ ปัจจุบันทั่วโลกได้ยอมรับแล้วว่าผลที่ได้จากการสกัดสมุนไพร ให้คุณประโยชน์ดีกว่ายา ที่ได้จากการสังเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ประกอบกับในประเทศไทยเป็น แหล่งทรัพยากรธรรมชาติ อันอุดมสมบูรณ์ พืชสมุนไพรจัดเป็นพืชเศรษฐกิจชนิดหนึ่งที่ต่างประเทศ กำลังหาทางลงทุนและคัดเลือกสมุนไพรไทยไปสกัดหาตัวยารักษาโรคบางโรคและมีหลายประเทศ ที่นำสมุนไพรไทยไปปลูกและทำการค้าขายแข่งกับประเทศไทย(อรรถวิทย์ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา, 2556) ตัวอย่างแหล่งท่องเที่ยวสมุนไพรชนบท ได้แก่

วิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตชาเขียวใบหม่อนถ้ำมังกรทอง อ.เมือง จ. กาญจนบุรี

สวนป่าสมุนไพรวัดปลักไม้ลาย จ. นครปฐม

ศูนย์ภูมิปัญญาไทย จ. กาญจนบุรี

(3.2.4) ทวีร์น้ำพุร้อนและอาบน้ำแร่พุร้อนหรือน้ำแร่จากบ่อน้ำร้อน มีแร่ธาตุอยู่หลายชนิด มีสรรพคุณในทางรักษาโรครักษาไข้เจ็บได้หลายอย่าง เช่น โรคเหน็บชา โรคไขข้ออักเสบ เหน็บชา แขนขา ไม่มีแรง ปวดตามร่างกาย โรคปวดกระดูก เหมาะสำหรับผู้สูงอายุตัวอย่างแหล่งท่องเที่ยวพุร้อน และน้ำแร่ ได้แก่

บ่อน้ำพุร้อนหนองหญ้าปล้อง ต. ยางน้ำกัลลัดเหนือ จ. เพชรบุรี

ธารน้ำร้อนบ่อคลึง อ. สวนผึ้ง จ. ราชบุรี

บ่อน้ำแร่วังขนาย วัดวังขนายทายิการาม อ.ท่าม่วง จ.กาญจนบุรี

บ่อน้ำพุร้อนหินดาด อ. ทองผาภูมิ จ. กาญจนบุรี

(3.2.5) ทวีร์ธรรมะ เป็นการเดินทางไปฝึกสมาธิและบำเพ็ญภาวนาตามแนวพุทธศาสนา เพื่อสร้างความสงบเยือกเย็นของจิตใจท่ามกลางธรรมชาติที่ร่มรื่นงดงาม หรือนั่งวิปัสสนาบำเพ็ญภาวนาขั้นสูง ในสถานที่ที่จัดเตรียมไว้ในป่าธรรมชาติ โดยมีการให้คำปรึกษาแนะนำวิธีปฏิบัติสมาธิอย่างถูกต้อง (พิมพ์พรณ สุจารินพงศ์, 2553) ในประเทศไทยมีสถานที่ฝึกปฏิบัติภาวนากระจายอยู่ทั่วประเทศเป็นจำนวนมาก

(3.3) การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม บุญเลิศ จัดตั้งวัฒนา (บุญเลิศ จัดตั้งวัฒนาอ่างใน นรินทร์ สังข์รักษา , 2555) ได้กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนที่มุ่งเดินทางไปท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น เพื่อให้ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินและได้รับความรู้จากการศึกษาความเชื่อ ความเข้าใจต่อสภาพสังคมและวัฒนธรรม โดยชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการท่องเที่ยวอันเป็นการท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดความสมดุลแห่งการพัฒนาการท่องเที่ยวและกระแสรองรับรักษาสีงแวดล้อมควบคู่กันไปนรินทร์ สังข์รักษา (นรินทร์ สังข์รักษา, 2555)ได้กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมหมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวในแหล่งโบราณคดี ประวัติศาสตร์ งานประเพณี วัฒนธรรม วิถีชีวิตชาวบ้านในชนบทและสถานที่ต่างๆที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อความเพลิดเพลิน เกี่ยวเนื่องกับความเป็นอยู่ของสังคม ได้ความรู้

และความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและประสบการณ์ในแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ตัวอย่างแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบ่งออกตามรูปแบบของการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับผู้สูงอายุได้แก่

(3.3.1) การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ เป็นการเดินทางไปยังแหล่งโบราณคดี ประวัติศาสตร์ และพิพิธภัณฑ์เพื่อความเพลิดเพลินและหาความรู้เกี่ยวกับเรื่องราวในอดีตตัวอย่างแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ได้แก่

สะพานข้ามแม่น้ำแคว อ. เมือง จ. กาญจนบุรี

สุสานทหารสัมพันธมิตรดอนรัก อ. เมือง จ. กาญจนบุรี

กองถ่ายสมเด็จพระนเรศวร ค่ายสุรสีห์ จ. กาญจนบุรี

อุทยานประวัติศาสตร์ปราสาทเมืองสิงห์ อ. ไทรโยค จ. กาญจนบุรี

เมืองโบราณคูบัว อ. เมือง จ. ราชบุรี

(3.3.2) การท่องเที่ยวงานวัฒนธรรมและประเพณี วัฒนธรรมและประเพณีเป็นสิ่งซึ่งชาวบ้านในท้องถิ่นนั้นๆ สร้างขึ้นโดยมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสภาพสังคม วัฒนธรรมและพิธีกรรมการเดินทางไปท่องเที่ยววัฒนธรรมและประเพณีนอกจากจะได้รับความเพลิดเพลินจากงานศิลปวัฒนธรรมและประเพณีแล้วนักท่องเที่ยวได้รับความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ใหม่ๆ เกิดขึ้น ตัวอย่างแหล่งท่องเที่ยวงานวัฒนธรรมและประเพณี ได้แก่

ประเพณีแห่ข้าวแช่ของชาวไทยรามัญ จ. ราชบุรี

ประเพณีแข่งเรือยาวที่โพหัก ต.โพหัก อ.บางแพ จ.ราชบุรี

ประเพณีไทย วัวลาน จ. เพชรบุรี

(3.3.3) การท่องเที่ยวเชิงวิถีชนบทเป็นการเดินทางท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติที่ที่เอกลักษณ์เฉพาะถิ่น โดยมีชุมชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการท่องเที่ยว การเดินทางไปท่องเที่ยวจะต้องเคารพวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมของท้องถิ่นนั้นๆ เพื่อคงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ ธรรมชาติ และวัฒนธรรม ตัวอย่างแหล่งท่องเที่ยวเชิงวิถีชนบท ได้แก่

หมู่บ้านหนองขาว อ. ท่าม่วง จ. กาญจนบุรี

วิถีชีวิตชาวมอญ อ. สังขละบุรี จ. กาญจนบุรี

หมู่บ้านไทรทองดำ อ.เขาย้อย จ. เพชรบุรี

หมู่บ้านดอนผิงแดด อ. บ้านแหลม จ. เพชรบุรี

บ้านคูบัว อ. เมือง จ. ราชบุรี

แหล่งท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุอาจจัดหมวดหมู่ได้ตามความสนใจของนักท่องเที่ยว โดยนักท่องเที่ยวในแต่ละช่วงอายุมักมีความสนใจที่คล้ายคลึงกัน นักท่องเที่ยวที่มีอายุมากกว่า 50 ปีจะมีแนวโน้มที่จะเดินทางไปชมแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์มากกว่านักท่องเที่ยวสูงอายุที่มีอายุต่ำกว่า 50 ปี นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวที่มีอายุมากกว่า 50 ปี มักนิยมเดินทางในระหว่างเดือนสิงหาคม-เดือนพฤศจิกายน เนื่องจากเป็นช่วง

นอกรถตุ๊กทอ้งเที่ยวและนิยมเดินทางด้วยเครื่องบิน (Anderson และ Langmeyer, 1982) การแบ่งกลุ่มผู้สูงอายุยังสามารถแบ่งตามพฤติกรรมและแรงจูงใจในการเดินทางที่แตกต่างกันดังนี้

Shoemaker (1989) แบ่งกลุ่มผู้สูงอายุออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ (1) กลุ่มที่เดินทางเพื่อไปเยี่ยมญาติและคนรู้จัก (Family Travelers) (2) กลุ่มที่ชอบวางแผนการเดินทางล่วงหน้าและชอบทำกิจกรรมที่หลากหลายในขณะที่เดินทาง (Active Rosters) (3) กลุ่มที่นิยมซื้อรายการนำเที่ยวแบบเหมาจ่ายเบ็ดเสร็จ (Older Set)

Backman, et al. (1999) แบ่งนักท่องเที่ยวสูงอายุออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ (1) กลุ่มที่ชอบการศึกษาและชมธรรมชาติ (Education/Nature) (2) กลุ่มที่ชอบผจญภัย เดินป่า และนอนเต็นท์ (Camping/Tenting) (3) กลุ่มที่เดินทางเพื่อสังสรรค์ (Socialization) (4) กลุ่มที่เดินทางเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ (Relaxation) (5) กลุ่มที่เดินทางเพื่อศึกษาและเรียนรู้สิ่งต่างๆ (Information)

โดยอาศัยลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับการท่องเที่ยวที่ไม่เร่งรีบสำหรับผู้สูงอายุในแต่ละกลุ่มที่แบ่งตามพฤติกรรมและแรงจูงใจในการท่องเที่ยวตามหลักของ Backman, et al. (1999) ประกอบกับจังหวัดราชบุรี เพชรบุรี กาญจนบุรีและประจวบคีรีขันธ์ มีรูปแบบและกิจกรรมการท่องเที่ยวหลากหลายรูปแบบและโดดเด่น ในการวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยมุ่งเน้น 3 กลุ่มผู้สูงอายุเป็นหลักได้แก่ 1) กลุ่มที่ชอบการศึกษาและชมธรรมชาติ (Education/Nature) 2) กลุ่มที่เดินทางเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ (Relaxation) และ 3) กลุ่มที่เดินทางเพื่อศึกษาและเรียนรู้สิ่งต่างๆ (Information) จึงเป็นการท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อชมวิถีชีวิตสัมผัสประสบการณ์ วัฒนธรรมย้อนยุคเป็นหลักตามหลักของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Conservation Tourism) ครอบคลุมทรัพยากรทุกประเภทเช่นธรรมชาติประวัติศาสตร์โบราณคดีวัฒนธรรมรวมทั้งวิถีชีวิตของมนุษย์ซึ่งครอบคลุม Natural, Cultural Tourism และ Historical Tourism ทั้งหมด เพื่อการเรียนรู้ ผ่านการสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ดังนั้นการเชื่อมโยงกิจกรรมการท่องเที่ยวใน 4 จังหวัดดังกล่าวจึงมีความหลากหลายในการท่องเที่ยวในรูปแบบที่ไร้การเร่งรีบที่มีโอกาสเป็นไปได้และเกิดความยั่งยืน

2.1.4 แนวคิดเกี่ยวกับการสืบค้นข้อมูลการท่องเที่ยว

(1) ความสำคัญของข้อมูล

จากที่กล่าวมาข้างต้นการท่องเที่ยวที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุมีหลากหลายรูปแบบและหากต้องการท่องเที่ยวตามความสนใจของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุแล้วจำเป็นต้องสืบค้นข้อมูลการเดินทางเสียก่อนเช่นเดียวกับสิ่งที่นักท่องเที่ยวทุกคนมักปฏิบัติ การหาข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยว การเดินทาง ที่พัก ร้านอาหาร และแหล่งซื้อของฝาก สิ่งเหล่านี้เป็นข้อมูลสำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถตัดสินใจได้อย่างมั่นใจโดยเฉพาะนักท่องเที่ยวสูงอายุที่มีพฤติกรรมแสวงหาข้อมูลท่องเที่ยวอย่างละเอียดก่อนการตัดสินใจท่องเที่ยว (Javalgi et al., 1992) การเก็บรวบรวมข้อมูลนับเป็นหนึ่งในกระบวนการตัดสินใจก่อนการท่องเที่ยว ตามรูปแบบของ Mathieson and Wall (1982: 25-32) รูปแบบกระบวนการตัดสินใจก่อนการท่องเที่ยวเป็น 5 ระยะ ได้แก่

- ความต้องการเดินทาง (Felt need or travel desire)

- การเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล (Information collection and evaluation)
- การตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว (Travel decisions)
- การเตรียมการท่องเที่ยวและการได้รับประสบการณ์ (Travel preparations and travel experiences)
- การประเมินผลความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยว (Travel satisfaction evaluation)

ข้อมูล (ศุภชัย สมพานิช, 2546 : 9-10) หมายถึง สิ่งที่ได้รับมาจากผู้ใช้ แล้วไม่เกิดประโยชน์ในการออกแบบ หรือพัฒนาระบบโดยตรง เป็นเพียงข้อมูลในเชิงสนับสนุนเท่านั้น เช่น เอกสารชิ้นนี้วางอยู่ในห้องฝ่ายบุคคล เพื่อรอส่งให้ผู้บริหารต่อไป เอกสารการสั่งซื้อ ต้องส่งให้ฝ่ายจัดซื้อและฝ่ายบัญชีอย่างละชุด ฯลฯ

ชนิดของข้อมูล สามารถแบ่งเป็นรูปแบบสำคัญได้ดังนี้ (โอภาส เอี่ยมสิริวงศ์, 2546 : 18-28)

- ข้อมูลชนิดข้อความ เป็นข้อมูลที่ประกอบด้วยอักขระต่างๆ ที่นำมารวมกันโดยไม่มีรูปแบบที่ชัดเจนแน่นอน ข้อมูลที่จัดเก็บชนิดนี้จะมีความหมายในตัวเองไม่จำเป็นต้องนำมาตีความหมายอีก
- ข้อมูลชนิดที่เป็นรูปแบบ เป็นข้อมูลที่ประกอบด้วยอักขระต่างๆ ซึ่งมีรูปแบบแน่นอน โดยอาจจัดเก็บในรูปของรหัสและจำเป็นต้องนำรหัสดังกล่าวนี้มาตีความอีกครั้งหนึ่งเมื่อใช้งาน เช่น รหัสสาขาวิชา CS คือโปรแกรมของสาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์ เป็นต้น
- ข้อมูลชนิดรูปภาพ เป็นรูปภาพที่ใช้แทนข้อมูล ซึ่งในปัจจุบันนิยมใช้งานมากขึ้นโดยรูปภูมิตั้งกล่าวอาจจะสร้างด้วยโปรแกรม หรือเป็นภาพที่ได้จากการถ่ายด้วยกล้องดิจิทัลหรือจากการสแกนภาพรวมทั้งภาพจากวิดีโอ
- ข้อมูลชนิดเสียง เป็นข้อมูลอีกชนิดหนึ่งที่จัดเก็บเป็นลักษณะของเสียง เช่น midi,digital audio

ชนิดของข้อมูลที่จัดเก็บดังกล่าวสามารถนำมาใช้งานร่วมกันได้ เช่นข้อมูลที่ประกอบด้วยข้อความ รูปภาพ ภาพพร้อมเสียง โดยเฉพาะข้อมูลที่เป็นลักษณะภาพพร้อมเสียงนั้น ในปัจจุบันมักนำมาประยุกต์ใช้กับงานด้านการออกแบบมัลติมีเดีย งานด้านวิทยาศาสตร์และงานทางด้านการแพทย์ (โอภาส เอี่ยมสิริวงศ์, 2546 : 18-28)ในด้านการท่องเที่ยว ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยมีจำนวนมากทั้งที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ ข้อมูลออนไลน์ และรายการโทรทัศน์รูปแบบการนำเสนอมีทั้งข้อมูลชนิดข้อความ รูปภาพ และเสียง

(2) รูปแบบข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว

ข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวสามารถนำเสนอได้หลากหลายรูปแบบ ในอดีตมักนำเสนอในรูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์ ต่อมา มีการนำเสนอในสื่อโทรทัศน์ เว็บไซต์และแอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟนในยุคปัจจุบัน

สื่อสิ่งพิมพ์ที่เสนอข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวชนิดข้อความและรูปภาพ ได้แก่ นิตยสาร อ.ส.ท. Trips Voyage และ Nature Explorer

เว็บไซต์ที่รวบรวมข้อมูลทั่วไปของแหล่งท่องเที่ยวไว้ทั่วประเทศไทยมีเครื่องมือสำหรับการค้นหาและพื้นที่สำหรับการแบ่งปันประสบการณ์การเดินทาง รวมถึงสื่อมัลติมีเดีย ภาพถ่ายและวิดีโอ ได้แก่

- เว็บไซต์ของทางราชการ เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด เป็นต้น
- เว็บไซต์ที่เฉพาะสำหรับแหล่งท่องเที่ยว เช่น
www.samchuk.in.th
www.sukhothai.go.th/tour/tour_01.htm/
<http://watphrapathomchedi.com/> เป็นต้น
- เว็บไซต์ของเอกชน เช่น kapook.com Mthaisanookguideubonpaiduaykan.com เป็นต้น

รายการโทรทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ได้แก่

- รายการเซย์ไฮ (Say Hi) นำเสนอการเดินทางท่องเที่ยวในต่างประเทศ เพื่อเปิดโลกทัศน์ให้กว้างขึ้น รวมทั้งสร้างมุมมองที่แปลกใหม่ เพิ่มพูนประสบการณ์สร้างสีสันและเติมเต็มให้กับชีวิต
- รายการเที่ยวละไมไทยแลนด์เวิลด์ เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวาไรตี้ แนะนำข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจต่างๆ เช่น วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนในแต่ละชุมชน ศิลปวัฒนธรรมแต่ละท้องถิ่น การสนับสนุน ส่งเสริม สินค้าโอท็อปของชุมชน ตลอดจนแหล่งท่องเที่ยวที่เป็น Unseen โดยเน้นเส้นทางระยะสั้นๆ ใช้เวลาเดินทางไปในแต่ละสถานที่ไม่ไกลกันมากนัก มี SUB-TITLE ภาษาอังกฤษ บรรยายประกอบรายการ เพื่อให้นักท่องเที่ยวต่างชาติสามารถรับชมและเข้าใจเนื้อหารายการได้ง่ายขึ้น
- รายการเปรี้ยวปาก เช็ค อินเป็นรายการที่เน้นอาหารการกิน แนะนำร้านอาหารในตำนานที่เก่าแก่ ประจักษ์ ร้านเก่าๆ สำหรับวัยรุ่น และร้านขนม ของหวาน อาหารทานเล่น ประจักษ์ ที่อร่อยเด็ด ถูกใจ ใครๆก็ต้องลอง
- รายการวันหยุดสุดขีดเป็นรายการพิเศษที่ออกอากาศในวันหยุดที่นำเสนอคำว่า “Back packer” ได้อย่างชัดเจน
- รายการสมุดโคจร เป็นรายการที่แนะนำสถานที่สำคัญต่างๆทั่วโลก ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ
- รายการ Navigator เป็นรายการพิเศษที่ออกอากาศในวันหยุด เป็นรายการนำเที่ยวที่มีครบทุกรสชาติ สนุกสนาน ลำบาก บุกป่าฝ่าดง
- รายการ Whereever เป็นรายการท่องเที่ยว นำชมสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ในอีกแง่มุมที่ไม่เหมือนใคร โดยมีไกด์รับเชิญพิเศษหมุนเวียนกันไปทุกอาทิตย์

ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวที่นำเสนอบนระบบ ios และ android ซึ่งช่วยอำนวยความสะดวกผู้ใช้ให้สามารถสืบค้นข้อมูลได้อย่างไม่จำกัดสถานที่และเวลา เช่น

- การกิจเที่ยว เป็นแอปพลิเคชันที่แสดงรีวิวจากประสบการณ์จริงของนักท่องเที่ยวแบบคัดสรรแล้วว่า 20,000 เรื่อง ทั้งรีวิวที่เที่ยว ที่พัก และร้านอาหาร โดยจัดแบ่งหมวดหมู่และมีเครื่องมือให้ค้นหาได้

อย่างสะดวก การกิจเที่ยวถือว่าเป็นเครื่องมือที่ช่วยทำให้การค้นหาสถานที่เที่ยว ที่กิน ที่พักได้อย่างสะดวกและรีวิวเหล่านี้จะถูกนำเสนอผ่านเว็บไซต์

- หลงรักประเทศไทย เป็นแอปพลิเคชันที่รวบรวมสถานที่ท่องเที่ยว ร้านอาหาร ที่พัก และอื่นๆ ที่น่าสนใจ ค้นหาท่องเที่ยวทั่วไทยได้ทุกภาค พร้อมข่าวโปรโมชั่นส่วนลด และฟรีคู่มือหลากหลายจากผู้ประกอบการ รวมถึงข่าวประเพณีการท่องเที่ยว กิจกรรมต่างๆ ทั้งงานระดับประเทศ และท้องถิ่น เชิญชวนให้เที่ยวไทยได้ทั้งปี
- ตากไม่รู้โรย เป็นแอปพลิเคชันนำเสนอข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว ร้านอาหารและที่พักของจังหวัดตาก รวมทั้งกิจกรรมและประเพณีในท้องถิ่น จัดจำแนกข้อมูลเป็นรายอำเภอ
- DiNiFriend เที่ยวไทย เป็นแอปพลิเคชันรวบรวมข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวไว้อย่างลงตัว โดยจัดอันดับตามความชื่นชอบของสังคม สามารถค้นหาสถานที่เที่ยวและที่กินได้ในรัศมีที่กำหนด จัดแบ่งแหล่งท่องเที่ยวไว้ตามรายภาค
- Chillpainai เป็นแอปพลิเคชันแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่จัดโปรโมชั่นสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย พร้อมทั้งพักเพื่อให้ได้ที่พักในราคาพิเศษ รวมทั้งยังสามารถค้นหาข้อมูลสถานที่เที่ยวที่น่าสนใจ รวมถึงที่พักต่าง ๆ ในประเทศ
- EDT in Summer เป็นแอปพลิเคชันแนะนำ 30 สถานที่ กิน ดื่ม เที่ยวสำหรับคนชอบเที่ยวในหน้าร้อน เจาะลึกกับข้อมูลทั้งรายละเอียด รูปภาพ แผนที่ รีวิว และสามารถให้ความคิดเห็นแหล่งท่องเที่ยวผ่านแอปพลิเคชันนี้ได้
- 20 Things to do in Ayutthaya เป็นแอปพลิเคชันที่นำเสนอ 20 สิ่งที่ทำนักท่องเที่ยวจะต้องไม่พลาดเมื่อมาเที่ยวอยุธยา โดยแนะนำแหล่งท่องเที่ยวสำคัญที่จะต้องไปเที่ยวสำหรับกิจกรรมการท่องเที่ยวแบบต่างๆ เช่น กิจกรรมไหว้พระนอน จะต้องไปที่ วัดเสด็จ วัดใหญ่ชัยมงคล วัดสามวิหาร วัดไม้รวด เป็นต้น
- PaiNaiDii เป็นแอปพลิเคชันรวบรวมรีวิวจากผู้ใช้งานจริง ทั้งร้านอาหาร สถานที่ท่องเที่ยว โรงแรมที่พัก แหล่งช้อปปิ้ง และสถานที่สนทนา การแสดงแผนที่เส้นทาง มีข้อมูลอัปเดตของงานแสดงสินค้า นิทรรศการ และภาพยนตร์ใหม่

ข้อมูลเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว หากผู้สูงอายุที่สนใจจะค้นหาแหล่งท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับความสนใจของผู้สูงอายุอาจต้องใช้เวลารวบรวมข้อมูลเป็นเวลานาน ตามที่คณะผู้วิจัยได้ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์ที่รวบรวมแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุมีเพียงหนังสือเรื่องผู้สูงวัยหัวใจนักเดินทาง (กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ, 2552)ที่รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่และกิจกรรมที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้สูงวัย แหล่งท่องเที่ยวที่แนะนำในหนังสือได้แก่ สถานที่ตากอากาศบางปู วัดอโศการาม ดอยวารี วัดร่องขุน วังน้ำเขียว บ่อน้ำแร่สวนรักษะวาริน บ่อน้ำแร่พรัง ไหว้พระสุพรรณ ตลาดสามชุก บึงฉวาก วัดพระแก้ว เกาะรัตนโกสินทร์ และไหว้พระเมืองเชียงใหม่ ดังนั้นการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุอย่างเป็นระบบหรือการสร้างฐานข้อมูลจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในกลุ่มผู้สูงอายุ

(3) ฐานข้อมูลการท่องเที่ยว

ฐานข้อมูล เป็นข้อมูลที่ถูกรวบรวมเข้าด้วยกัน โดยจัดเก็บไว้อย่างมีระบบ และถูกใช้โดยระบบงานของหน่วยงานที่มีความจำเป็นต้องดูแลและใช้ข้อมูลเป็นจำนวนมากนั้น เช่น ธนาคารต้องมีข้อมูลบัญชีลูกค้า โรงพยาบาลต้องมีข้อมูลผู้ป่วย มหาวิทยาลัยต้องมีข้อมูลของนิสิต/นักศึกษา เป็นต้น โดยผู้ใช้ข้อมูลสามารถเรียกใช้ข้อมูลในลักษณะต่างๆได้แก่ การเรียกดูข้อมูล การเพิ่มเติมข้อมูล การแก้ไขข้อมูล เป็นต้น (เบญจาสันติชนานนท์, 2550 : 2)

ฐานข้อมูล เป็นแหล่งหรือศูนย์รวมของข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กัน มีกระบวนการจัดหมวดหมู่ของข้อมูลที่มีแบบแผนซึ่งก่อให้เกิดฐานข้อมูลที่เป็นแหล่งรวมของข้อมูลจากแผนกต่างๆ และถูกจัดเก็บไว้อย่างเป็นระบบภายในฐานข้อมูลชุดเดียวกัน

ตัวอย่างการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ไตรเทพ สิริสัมพันธ์ (2547) ได้พัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อจัดตารางการเดินทางท่องเที่ยวด้วยวิธีการรวบรวมข้อมูลการท่องเที่ยวด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านทางบริการเว็บเซอร์วิส แล้วสร้างตารางการเดินทาง โดยแสดงออกมาทางเว็บไซต์ ในระบบฐานข้อมูลจะถูกจัดแยกดังนี้

- ฐานข้อมูลในระบบเว็บเซอร์วิสให้บริการในด้านรถเช่า
- ฐานข้อมูลในระบบเว็บเซอร์วิสให้บริการในด้านโรงแรม
- ฐานข้อมูลในระบบเว็บเซอร์วิสให้บริการในด้านสถานที่ท่องเที่ยว
- ฐานข้อมูลในระบบเว็บเซอร์วิสให้บริการในด้านจองตั๋วเครื่องบิน

สุนิสา อภิวัฒน์สินสุขและ อติศร เหมะเกตุ (2552) ได้พัฒนาต้นแบบระบบบริการข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยว การจองที่พัก การจองรถเช่าและการจองตั๋วเครื่องบิน โดยใช้เทคโนโลยีเว็บเซอร์วิสคอมโพสิชัน ฐานข้อมูลจะถูกแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือส่วนกลางหรือผู้ใช้งาน และ ส่วนผู้ให้บริการ ได้แก่ สายการบิน รถเช่า และโรงแรมที่พัก

พิชญา ขำมาก (พิชญา ขำมาก, 2553) ได้พัฒนาระบบการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวตามความต้องการของผู้ใช้ที่ป้อนข้อมูลเข้าสู่ระบบ ใช้อัลกอริทึมเข้ามาช่วยในส่วนของการหาเส้นทาง จากนั้นนำเสนอผลลัพธ์ออกมาในรูปแบบของเพ็คเกจการท่องเที่ยวตามจำนวนเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยว สถานที่และระยะทางทั้งหมด โดยฐานข้อมูลจะประกอบด้วย

- ฐานข้อมูลของสถานที่ ได้แก่ รหัสสถานที่ ชื่อ รายละเอียด รหัสจังหวัด ลองจิจูด ละติจูด ที่อยู่ และรหัสรูปแบบสถานที่ท่องเที่ยว
- ฐานข้อมูลของจังหวัด ได้แก่ รหัสจังหวัด และ ชื่อจังหวัด
- ฐานข้อมูลประเภท ได้แก่ รหัสรูปแบบสถานที่ท่องเที่ยว และ รูปแบบสถานที่ท่องเที่ยว

- ฐานข้อมูลตำแหน่ง ได้แก่ รหัสตำแหน่ง ตำบล อำเภอ ละติจูด ลองจิจูดและรหัสอ้างอิงจังหวัด

เว็บไซต์ www.zizzee.com ได้นำเสนอระบบการค้นหาโรงแรม สายการบิน รถเช่า แพคเกจทัวร์ และโปรโมชั่นตามแหล่งท่องเที่ยวโดยผู้ใช้งานสามารถป้อนรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง เช่น สถานที่ให้บริการ รับรถวันที่ คำนวณวันที่ สำหรับการเช่ารถเป็นต้น ซึ่งในเว็บไซต์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้ใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์ www.zizzee.com นี้เพื่อให้ผู้ใช้งานสามารถค้นหาสายการบิน รถเช่า แพคเกจทัวร์ และโปรโมชั่น

ระบบการค้นหาในฐานข้อมูลที่น่าเสนอบนเว็บไซต์โดยส่วนใหญ่เป็นการค้นหาข้อมูลทั่วไปของแหล่งท่องเที่ยว โรงแรมที่พัก ร้านอาหาร ผู้ใช้อาจป้อนคำค้น แล้วระบบจะนำเสนอข้อมูลทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับคำค้น ตัวอย่างเว็บไซต์ ได้แก่ www.unseentravel.com travel.sanook.com travel.mthai.com เป็นต้น ข้อมูลที่น่าเสนอทั้งหมดมีรูปแบบเป็นลิสต์รายการเพื่อให้ผู้ใช้คลิกเลือกตามความต้องการ ซึ่งอาจทำให้ผู้ใช้ไม่สามารถมองเห็นการเชื่อมโยงข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจและมีระยะทางไม่ห่างกันมากอาจไม่ได้รับความสนใจ ร้านอาหาร หรือที่พักที่ได้รับความสนใจมักอยู่บนเส้นทางหลักซึ่งมักมีราคาสูงกว่าที่พักที่อยู่บนถนนสายรอง หากจะส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เป็นธรรมชาติกับชุมชนและนักท่องเที่ยว การให้ข้อมูลที่ครบถ้วนโดยแสดงเส้นทางของแหล่งท่องเที่ยว ร้านอาหารและที่พักในบริเวณโดยรอบจึงเป็นสิ่งจำเป็น

2.1.5. แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรี

อำเภอเมือง

1. ศาลเจ้าพ่อหลักเมืองราชบุรี เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตั้งอยู่ในบริเวณกำแพงเมืองซึ่งเป็นที่ตั้งของค่ายทหาร “ค่ายภาณุรังษี” มีกรมการทหารช่าง และจังหวัดทหารบกราชบุรี ดูแลและทำนุบำรุงรักษาบริเวณศาลเจ้าพ่อหลักเมือง ซึ่งภายหลังทางกรมศิลปากรได้ออกแบบสร้างศาลขึ้นมาใหม่ และในปี พ.ศ. 2527 กรมการทหารช่างได้ออกแบบและซ่อมปรับปรุงใหม่อย่างสวยงาม
2. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติราชบุรี อาคารพิพิธภัณฑ์เคยใช้เป็นศาลากลางจังหวัดมาก่อนตั้งอยู่ริมถนนวรเดช ตำบลหน้าเมือง ใกล้กับหอนาฬิการิมแม่น้ำแม่กลอง ได้รับการจัดตั้งเป็นพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ในปี พ.ศ. 2526 และบูรณะเรื่อยมาจนในปี พ.ศ. 2534 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทรงเป็นประธานเปิด พิพิธภัณฑ์อย่างเป็นทางการ ภายในจัดแสดงเกี่ยวกับราชบุรีในด้านประวัติศาสตร์ โบราณคดี ชาติพันธุ์วิทยา ธรณีวิทยา ศิลปะพื้นบ้าน และวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของกลุ่มชนต่าง ๆ มีการนำชมเป็นหมู่คณะ การบรรยายทางวิชาการ บริการห้องสมุดสำหรับการศึกษาค้นคว้าและข้อมูลทางด้านประวัติศาสตร์ โบราณคดี จำหน่ายของที่ระลึกและหนังสือทางด้านศิลปะ ประวัติศาสตร์ โบราณคดี
3. วัดมหาธาตุวรวิหาร เป็นพระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดวรวิหาร สร้างตั้งแต่สมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 แห่งเขมร อายุราวราวพุทธศตวรรษที่ 12 เดิมเรียกว่าวัดหน้าพระธาตุ วัดพระศรีรัตนมหาธาตุมีพระปรางค์ก่อด้วยศิลาแลงสูง 12 วา เป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ มีพระวิหารหลวงอยู่ด้านหน้าพระปรางค์ ภาพจิตรกรรมฝาผนังบนผนังดินดิบเป็นภาพอดีตพระพุทธเจ้าและพุทธประวัติ ศิลปะอยุธยาตอนต้น
4. รัตนโกสินทร์เชรามิกส์ 1 เป็นโรงงานปั้นโอ่งเก่าแก่ของราชบุรี ตั้งอยู่ที่อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ก่อตั้งขึ้นเมื่อ ปี พ.ศ. 2515 โดยคุณรัตนะ โฆษะบดี ปัจจุบันเปิดให้นักท่องเที่ยวที่สนใจเข้าชมการปั้นโอ่งในโรงงาน

- ที่มีความโดดเด่นด้วยลวดลายมังกรซึ่งปั้นเป็นลายนูนต่ำอันถือเป็นเอกลักษณ์ของช่างปั้นเมืองราชบุรี สำหรับการติดลายลงบนโอ่งนั้นจะมีลักษณะและวิธีการเฉพาะโดยวัสดุที่ใช้ติดลายนั้นจะเป็นดินเหนียวผสมกับดินขาวนวดจนเนื้อดินนิ่ม ซึ่งเนื้อดินจะต้องร่อนพิเศษให้มีเนื้อละเอียดมากที่สุด เรียกว่า “ดินติดดอก” นอกจากนี้รัตนโกสินทร์เชรามิกก็ยังจำหน่ายผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาต่างๆ จากโรงงานได้อีกด้วย
5. เขาแก่นจันทน์ เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปรัตนไตรชัยวัฒน์จตุรทิศ หรือที่นิยมเรียกกันว่า พระสี่มุมเมือง ซึ่งเป็นพระหนึ่งใน 4 องค์ ของพระที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้น เพื่อนำไปประดิษฐาน 4 เมืองทั่วประเทศไทย คือ จ.ราชบุรี จ.ลำปาง จ.สระบุรี และ จ.พัทลุง สอดคล้องกับสี่ทิศของประเทศ บนยอดเขาแก่นจันทน์มีหอนาฬิกาที่สามารถมองเห็นได้จากกระยะไกล เป็นจุดชมวิวเมืองราชบุรีที่สวยงาม ด้านล่างมีสวนสาธารณะจักรีอนุสรณ์สถาน
 6. วัดหนองหอย สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2416 อยู่ในเขต ต.เขาแร้ง อ.เมือง จ.ราชบุรี เป็นที่ตั้งของพระวิหารพระอวโลกิเตศวรโพธิสัตว์กวนอิม มีความสูง 16 เมตร หน้าตักกว้าง 9 เมตร ประชาชนทั่วไปเรียกกันว่า “เขาเจ้าแม่กวนอิม วัดหนองหอย” ซึ่งตั้งบนยอดเขาแร้งและอีกด้านหนึ่งของยอดเขาพระใหญ่ ประดิษฐานพระพุทธรูปรัตนโกสินทร์มหาเมณี เป็นที่ล่ำลือกันว่าพระอวโลกิเตศวรโพธิสัตว์กวนอิมที่วัดหนองหอยมีความศักดิ์สิทธิ์มาก ไม่ว่าจะขออะไรก็จะได้ดังใจมีผู้คนมาสักการะบูชากันมิขาดโดยเฉพาะในวันเทศกาลหรือวันหยุด
 7. กาแฟคนรักสวน Ratchaburi ร้านกาแฟเล็ก ๆ อยู่ท่ามกลางบรรยากาศร่มรื่นด้วยสวนสวย สถานที่ตั้งอยู่ในซอยวัดหนองหอย หากใครแวะมาไหว้เจ้าแม่กวนอิมที่วิหารวัดหนองหอย ก็อย่าลืมแวะมาชิมกาแฟรสชาติหอมละมุนท่ามกลางบรรยากาศแสนสบาย
 8. กาแฟโบราณ ไชวเจ๋งหลี ตั้งอยู่อยู่ด้านหน้าพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติราชบุรี ลักษณะเป็นบ้านไม้เก่าแก่ อายุกว่า 100 ปี เปิดขายกาแฟโบราณ ชานมเย็น มาตั้งแต่รุ่นคุณพ่อ คือ นายเจ๋งหลี แซ่ไชว ปัจจุบันลูกสาวเป็นผู้ดูแล นอกจากนี้ยังมีอาหารไว้บริการด้วย เช่น ไข่กระทะ ข้าวผัดต่างๆ ข้าวคลุกกะปิ เป็นต้น
 9. ศาลเจ้าพ่อเขาสูง ศาลเจ้าพ่อเขาสูงตั้งอยู่ด้านหน้าอุทยานหินเขางู ใกล้ๆมีสวนสาธารณะเขางูราชบุรีและภาพแกะสลักพระพุทธรูปปางลีลาสร้างโดยสมเด็จพระสังฆราชอริยวงศาคตญาณ ในตำนานกล่าวว่าเขาสูงเป็นเมืองลับแล ที่ถ้าแห่งนี้สามารถทะลุผ่านไปยังเมืองลับแลซึ่งมีผู้คนชาวลับแลอาศัยอยู่ แต่ไม่มีผู้ใดสามารถมองเห็นคนพวกนี้ได้ วันดีคืนดีจะมีเสียงปีศาจดังออกมา ในสมัยก่อนเมื่อชาวบ้านจะทำบุญเลี้ยงพระ จะไปอธิษฐานขอขมาด้วยขามรามไหจากคนลับแล ก็จะมีถ้วยขามจัดวางไว้ตามที่ขอขมา ต่อมามีคนขอขมาแล้วไม่นำไปคืน ทำให้คนลับแลไม่ให้ขมอีกต่อไป
 12. อาต๋โกปี อยู่ใกล้กับพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ราชบุรี และวัดช่องลม ร้านกาแฟสัญลักษณ์เวียดนามที่ยังคงเอกลักษณ์การคั่วและการชงกาแฟตามต้นฉบับเวียดนาม นอกจากกาแฟโบราณและเค้กไอ้ที่เป็นเอกลักษณ์ของร้านแล้วยังมีชานม ชาชัก ชาเขียว ชามะนาว สาลี่ทิพย์ เมนูแนะนำ ข้าวหมอบสับประรดพะแนง และกระเพราหมู-ไก่สับเต้าหู้

อำเภอโพธาราม

1. วัดคงคาราม เป็นวัดมอญอายุประมาณ 250 กว่าปี เดิมชื่อวัดกลางหรือวัดเกียไต้ ภายในพระอุโบสถมีพระประธาน แกนในทำด้วยศิลาแลง จิตรกรรมฝาผนังฝีมือละเอียดอ่อน เหมือนถ่ายทอดจากต้นแบบที่มีชีวิตจริง เขียนขึ้นสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น นอกจากนี้ยังมีกุฏิเรือนไทย 9 ห้อง สร้างในสมัยธนบุรี ปัจจุบันจัดให้เป็นพิพิธภัณฑสถาน รวบรวมวัตถุเก่าแก่ซึ่งเกี่ยวข้องกับท้องถิ่นไว้ รวมถึงคัมภีร์ใบลานภาษามอญอายุเก่าแก่ไว้มากที่สุดถึงขนาดที่อาจารย์วิฑูรณะ เจ้าอาวาสวัดมอญที่กรุงแคนเบอร์รา

- ประเทศออสเตรเลีย ผู้เชี่ยวชาญภาษามอญกล่าวว่าวัดคงคารามนี้ไม่ใช่วัดมอญธรรมดาแต่เป็นมหาวิทยาลัยทางมอญได้เลย
2. วัดพระศรีอารย์ อุโบสถทองคำร้อยล้าน ณ วัดพระศรีอารย์แสดงถึงความยิ่งใหญ่อลังการแห่งพลังศรัทธาของชาวราชบุรีที่มีต่อพระพุทธศาสนาในการก่อสร้างอุโบสถทองคำมูลค่าร้อยล้าน ใช้เวลาก่อสร้างนานถึง 37 ปี มีลวดลายปูนปั้นที่สร้างขึ้นเฉพาะไม่มีแบบสำเร็จรูปผาผนังแต่งแต้มด้วย จิตรกรรมเรื่องพระมหาชนก พระเจ้า 5 พระองค์ ภายในเป็นที่ประดิษฐานพระศรีอารย์พระพุทธรูปคู่วัด พระประธานเป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยสร้างด้วยหยกขาวทั้งองค์ และร่างของหลวงพ่อดำที่ไม่น่าเบื่ออยู่ภายในโลงแก้วชมโบสถ์หลังเก่าและบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์แหล่งเรียนรู้การทำวุ้นไทยกับปราชญ์ชาวบ้าน
 3. วัดถ้ำน้ำ ถ้ำน้ำเป็นถ้ำที่มีน้ำไหลเวียนภายในถ้ำตลอดเวลา น้ำในถ้ำเป็นน้ำที่ไหลมาจากลำคลองที่ติดกับวัดและไหลออกไปทาง ปล่องน้ำ อากาศภายในถ้ำอากาศเย็นสบาย ปัจจุบันมีทางเดินปูนและไฟส่องสว่างที่ทางวัดสร้างขึ้นสำหรับเดินชมหินงอกหินย้อย และเพื่อให้พุทธศาสนิกชนเข้ามานมัสการพระพุทธรูปภายในถ้ำน้ำ ภายนอกถ้ำน้ำจะมีสิ่งจำนวนมากอยู่บริเวณเขา การให้อาหารลิงจะต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ
 4. วัดถ้ำสาธิต ถ้ำสาธิตเป็นถ้ำหนึ่งที่มีประวัติยาวนานตั้งแต่สมัยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช มีลักษณะเด่น เป็นถ้ำที่มีหินงอก หินย้อยสวยงาม ภายในเป็นห้องโถงใหญ่ แล้วแยกเป็นถ้ำร้อน ถ้ำเย็น ถ้ำสาธิตเดิมมีชื่อว่า ถ้ำตีเหล็ก เพราะสถานที่แห่งนี้เป็นสถานที่ตีเหล็กของชาวบ้านในสมัยก่อน และการที่เปลี่ยนชื่อมาเป็น ถ้ำสาธิต เพราะชาวบ้านสมัยนั้นได้เข้าไปในถ้ำ และพบเห็นนกสาธิตอยู่หลายคู่จึงเปลี่ยนชื่อมาเป็นถ้ำสาธิต ราวปี พ.ศ. 2511 มีการสร้างปูชนียวัตถุ 2 รูป คือ พระสังกระยา และพระสิ่วรี พร้อมถวายเงินสร้างบันไดขึ้นถ้ำจนสำเร็จ สมัยก่อนเป็นสำนักสงฆ์ มีผู้แวะเวียนมาปฏิบัติธรรมอยู่เป็นประจำ ต่อมาจึงได้รับอนุญาตให้เป็นวัดถ้ำสาธิต
 5. สุนทรแลนด์ แดนตุ๊กตา จากความรักในการทำตุ๊กตามากกว่า 30 ปี สู่การสร้างสรรค์ “สุนทรแลนด์ แดนตุ๊กตา” ดินแดนแห่งความฝันของคนรักตุ๊กตาทุกคน ที่นี่ยำลองบรรยากาศต่างๆ จากทั่วทุกมุมโลกมารวมกับตุ๊กตาน่ารักๆ ของสุนทร เพื่อเติมเต็มจินตนาการและความสุขให้ผู้มาเยี่ยมชม เพลิดเพลินกับการถ่ายภาพกับเหล่าตุ๊กตา ในบรรยากาศจำลองจากทั่วโลก ทดลองทำตุ๊กตาด้วยตนเอง ชิมกาแฟและอาหารอร่อยที่คัดสรรมาอย่างดี และเลือกซื้อตุ๊กตาหลากหลายจากโรงงานสุนทรทางบัตรเข้าชมมีมูลค่า 20 บาทเมื่อใช้แลกซื้อตุ๊กตา ตุ๊กตาที่นี่ยังสามารถถอด นั่งเล่นได้ตามสบาย ต่างจากที่อื่นๆ ที่ห้ามสัมผัสหยุดทุกวันพุธ
 6. โรงงานพาซาญ่า ร้านขายสินค้าคุณภาพดีจากโรงงานพาซาญ่า สินค้าประเภทผ้า และผ้าสำเร็จรูปภายในบริเวณใกล้เคียงมีร้านอาหารออคโต-สไปเดอร์ เมนูแนะนำได้แก่ ผัดพริกขิงปลาตุ๋นปู ไก่อบรังส้มตำทะเลทอดกรอบ แกงไก่หน่อไม้สด ยำตะไคร้กุ้งกรอบ หมูคำหวาน ยำหมูย่างกระเทียมโทน ปลากระพงสองใจ ปลาหิมะทอดกระเทียม ปลากระพงทอดน้ำปลา
 7. ตลาด 119 ปีเจ็ดเสมียน ตลาดร้อยปีเจ็ดเสมียนอยู่หลังสถานีรถไฟเจ็ดเสมียน ตลาดเก่าที่มีประวัติอันยาวนานตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ปัจจุบันตลาดเจ็ดเสมียนได้ฟื้นตัวอีกครั้ง มีการจัดกิจกรรมสืบสานงานศิลป์ ภูมิปัญญาของแผ่นดิน ทุกวันเสาร์-อาทิตย์สุดท้ายของเดือน ตั้งแต่ 4 โมงเย็นเป็นต้นไปชมการแสดงดนตรีไทย การแสดงของศิลปินพื้นบ้านอาวุโส การแสดงของสวนศิลป์บ้านดิน สินค้าที่ขึ้นชื่อของที่นี่คือหัวไชโป้ว เจ็ดเสมียนเคยเป็นแหล่งปลูกหัวผักกาดขาวและผลิตเป็นไชโป้วส่งจำหน่ายไปทั่วประเทศ
 8. วัดหนองโพ เป็นวัดเก่ามีอายุเกือบ 200 ปีและวัดเดียวในตำบลหนองโพ เป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ หน่อต้นพระศรีมหาโพธิ์ และหลวงพ่อดำซึ่งพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ประจำวัด เชื่อว่าเป็นพระรัตนหรือเป็นพระรุ่นช่วงต้นรัตนโกสินทร์ ชาวบ้านตำบลหนองโพเล่าสืบกันมา ถึงความศักดิ์สิทธิ์

โดยเฉพาะเรื่องของการห้าม ฟ้า ดิน อากาศ หรือเรื่องขอพรต่างๆก็ได้สมประสงค์ สิ่งที่ต้องหลีกเลี่ยงพ่อ
คำขอ คือ ประทัด พวงมาลัย และภาพยนตร์ เป็นต้น

9. พิพิธภัณฑ์หนังใหญ่วัดขนอน ชมการแสดงหนังใหญ่ ณ โรงแสดงหนังใหญ่วัดขนอน ทุกวันเสาร์ เวลา 10.00-11.00 น. วันอาทิตย์ เวลา 11.00-12.00 น. เพียงวันละ 1 รอบ โดยนักเรียนจากโรงเรียนวัดขนอน งานเทศกาลหนังใหญ่วัดขนอน วันที่ 13-14 เมษายน ของทุกปีหนังใหญ่เป็นมหรสพชั้นสูง เป็นการรวมงานศิลปะชั้นสูงไว้ด้วยกัน ได้แก่ ตัวหนังที่มีการแกะสลักกลดลาย ใช้วงมโหรีปี่พาทย์เป็นเครื่องดนตรีประกอบ และลีลาของคนเชิดประกอบบทบาทย์ บทร้อง
10. สหกรณ์นมหนองโพ ชิมผลิตภัณฑ์ นมสดหนองโพ ผลิตภัณฑ์โคนมหนองโพราชบุรี จำกัด (ใน พระบรมราชูปถัมภ์) เมนู ชันเดย์นมสด วานิลลา กาแฟ ชาเขียว เมนู MILK SHAKE สตรอเบอร์รี่ เฟือง บลูเบอร์รี่ ชาไทย

อำเภอจอมบึง

1. ศูนย์แสดงพันธุ์สัตว์ป่าเขาประทับช้าง สวนสัตว์เปิดเขาประทับช้าง อยู่ภายในสวนพฤกษศาสตร์วรรณคดีภาคกลาง สัตว์ที่อยู่ในความดูแลของสถานีเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าเขาประทับช้าง ได้แก่ (ข้อมูล ปี 2556) สัตว์ปีก จำนวน 45 ชนิด 261 ตัว สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม จำนวน 34 ชนิด 194 ตัว สัตว์เลื้อยคลาน จำนวน 7 ชนิด 80 ตัว นักท่องเที่ยวสามารถซื้ออาหารให้สัตว์ภายในสวนสัตว์ได้ บรรยากาศภายในร่มรื่นเพราะตั้งอยู่ระหว่างเขามีสพื้นที่ประมาณ 26 ไร่
2. ศานิตา คอทเทจ รีสอร์ทที่กึ่งบ้านพักสุดหรูของอำเภอจอมบึงอยู่ท่ามกลางธรรมชาติและสวนไม้ประดับอันอบอุ่น บริการห้องพักทั้งแบบรายวันและรายเดือน สิ่งอำนวยความสะดวกภายในห้องพัก ได้แก่ โทรทัศน์ , เครื่องปรับอากาศ , ตู้เย็น , เครื่องทำน้ำอุ่น , บริการอินเทอร์เน็ต Wi-Fi และเคเบิลทีวี
3. ร้านอาหารหมูป่า ร้านอาหารยอดนิยมในจอมบึง ชิมอาหารพื้นบ้านภายใต้แนวคิดอาหารไม่แพง ฟรีแองทำเอง เมนูแนะนำคือ หมูป่าผัดเผ็ด ลาบปลาช่อน เมนูน้ำพริกผักต้มปลาพุดทอด ประกอบอาหารด้วยผักปลอดสารพิษจากไร่ธรรมชาติ ศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชอินทรีย์

อำเภอบ้านโป่ง

1. พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดม่วง ชาติพันธุ์มอญลุ่มน้ำแม่กลองราชบุรี วัดม่วงเป็นวัดเก่าแก่ มีอายุอยู่ในปลายสมัยกรุงศรีอยุธยา ในช่วงเวลานั้น ชุมชนบ้านม่วงและบริเวณสองฝั่งลุ่มแม่น้ำแม่กลอง มีกลุ่มชาวบ้านส่วนใหญ่เป็นคนเชื้อสายมอญ อยู่ร่วมกันกับกลุ่มชนอื่น มีการผสมผสานแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างกัน เกิดเป็นเอกลักษณ์ของคนในท้องถิ่น ทำให้ชุมชนแห่งนี้เป็นชุมทรัพย์ทางความรู้ด้านมอญศึกษาแก่ผู้สนใจมากมาย พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดม่วงเป็นแหล่งค้นคว้ารวบรวมประวัติความเป็นมา วิถีชีวิตและวัฒนธรรมชุมชนท้องถิ่นชาวมอญตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ภายในประกอบด้วยห้องโถง มอญในตำนาน มอญในทางประวัติศาสตร์ ภาษามอญและจารึกภาษามอญ ประเพณีวัฒนธรรมมอญ มอญอพยพ มอญในไทยและผู้นำทางวัฒนธรรม มีการจัดแสดงโบราณวัตถุ คัมภีร์ใบลานที่เขียนด้วยอักษรมอญมีอายุกว่า 300 ปี รวมทั้งเสื้อผ้าข้าวของเครื่องใช้ต่าง ๆ

อำเภอบางแพ

1. อุทยานหุ่นขี้ผึ้งสยาม อุทยานหุ่นขี้ผึ้งสยามเริ่มต้นของงานมาจากงานหล่อพระพุทธรูป งานหล่อประติมากรรมรูปต่างๆ ทำให้ผู้ก่อตั้งมีความคิดที่จะสร้างสรรค์ ผลงานประติมากรรมรูปเหมือน ของพระสงฆ์รูปต่างๆ ซึ่งจำพรรษาในกุฏิ และรูปเหมือนบุคคลสำคัญต่างๆ ที่ท่านผู้ก่อตั้ง มีความศรัทธายกย่องในด้านแนวความคิด ในการทำงาน และการดำเนินชีวิต จนประสบความสำเร็จ รวมทั้งรูปเหมือน วิถีชีวิต วัฒนธรรม ความเป็นไทย ในภาคต่างๆ ของประเทศ
2. เดอะบลูมส์ออร์คิดปาร์ค สถานที่พักผ่อนหย่อนใจบนพื้นที่ 100 ไร่ ตกแต่งเป็นสวนป่าและอุทยานกล้วยไม้ มีพันธุ์ไม้หายาก เช่น ก้นกระรา พุง สารภี มะหาด ตะกร้อ และมีกล้วยไม้เกาะติดบนต้นไม้ใหญ่แบบธรรมชาติ กล้วยไม้ลูกผสมสายพันธุ์เส้นทางเดินชมอุทยานสะดวก ร่มรื่น มีเส้นทางจักรยาน เข้าชมแปลงทุ่งนาเขียวขจีและกระบือ มีเรือนกาแฟ และห้องขายของที่ระลึก

อำเภอดำเนินสะดวก

1. ตลาดน้ำดำเนินสะดวก ชาวบ้านที่มีอาชีพทำสวนผักและผลไม้เป็นหลัก ทำการซื้อขายสินค้าด้วยเรือพายลำย่อย พ่อค้าแม่ค้าสวมเสื้อผ้าโทนสีเข้มแบบชาวสวน ใส่อบใบลาน ตลาดน้ำดำเนินสะดวก เริ่มค้าขายเวลา 07.00-11.00 น. โดยใช้เรือพายเป็นพาหนะ มานานกว่า 100 ปี (ย้ายมาจากคลองลัดพลี)
2. หมู่บ้านช้างดำเนินสะดวก เป็นสถานประกอบการช่วยเหลือและสร้างงานให้ช้างเร่ร่อนตกงาน นำเงินตราเข้าประเทศเป็นการกระจายรายได้ให้ชุมชนผู้เลี้ยงช้าง และชุมชนใกล้เคียงรวมทั้งมีบทบาทสำคัญในการร่วมรักษาวิถีชีวิตดั้งเดิมของชุมชนผู้เลี้ยงช้างและส่งเสริมอนุรักษ์ช้างไทยมิให้สูญพันธุ์ทั้งหมด
3. วัดหลวงพ่อดุสิตธรรมกายาราม วิหารพุทธภาวนาเป็นอุโบสถกลางน้ำเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์สำเร็จด้วยหยกเนื้อดี และสำเร็จด้วยพระโลหะเนื้อดีต่างๆ พระบรมสารีริกธาตุองค์สำคัญที่เทพเนรมิตประทานมาให้ และพระจักรพรรดิองค์ใหญ่
4. โคโคสวีท เป็น ชิคโฮมสเตย์ บ้านพักเดี่ยวชั้นเดียว สไตล์ อิงลิชคันทรี ผสมผสานกลิ่นอายย้อนยุค แนววินเทจเล็กๆ จากการตกแต่ง ทำให้ CoCo Sweet มีกลิ่นอายของบ้านในวันวาน ในบรรยากาศและตัวบ้านสมัยใหม่ ที่ให้ทั้งความอบอุ่น อยู่สบาย และได้สัมผัสสไตล์ย้อนยุคหวานๆได้ในคราวเดียวกัน โคโคสวีทมี 3 ห้องนอน 2 ห้องน้ำ ห้องครัว และฟรี wifi

อำเภอสวนผึ้ง

1. แก่งส้มแมว (สวนป่าสิริกิตต์) สวนป่าสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ เป็นศูนย์รวมพันธุ์ไม้นานาชนิดอันมีค่าทางเศรษฐกิจ เป็นที่เล่นน้ำกลางป่าในสวนผึ้ง น้ำไม่ลึกเล่นกันได้สบายสนุกสนานเป็นครอบครัว ภายในสวนป่ามีสวนหย่อม ศูนย์จำหน่ายเครื่องเซรามิคจากคนในบริเวณหมู่บ้าน และเป็นแหล่งศึกษาพืชพันธุ์ทางธรรมชาติที่สำคัญ
2. The Scenery Resort & Farm รีสอร์ทสวย ที่มีสนามหญ้าเขียวสด ลายล้อมด้วยภูเขาสลับซับซ้อนและฝูงแกะสีขาวหลายสิบตัวที่คอยต้อนรับนักท่องเที่ยว กิจกรรมให้อาหารแกะรวมถึงการถ่ายรูปเป็นที่ระลึก มีมุมสวยๆ ให้ได้ถ่ายรูปกันอย่างสนุกสนาน แกะที่นี่จะเป็นพันธุ์ผสมชื่อว่า พันธุ์คาทาดิน ซึ่งมีความทนต่อสภาพภูมิอากาศ เสียค่าเข้าชมท่านละ 40 บาท จะได้รับหญ้าเนเปียร์สำหรับเลี้ยงแกะ 1 กำ แต่ถ้าหากไม่พอก็สามารถซื้อเพิ่มได้ในราคากำละ 20 บาท
3. ตลาดน้ำสวนผึ้ง เวเนโต้ ตลาดน้ำสวนผึ้ง "Veneto" เป็นการจำลองบรรยากาศอันแสนโรแมนติกของ Venice ที่มีทะเลสาบขนาดใหญ่กว่า 20 ไร่อยู่ในพื้นที่ ผสมผสานกับสถาปัตยกรรมแนวกรีก แบบ Santorini ด้วยความโดดเด่นของตัวอาคารสีขาวสะอาดตา ตัดกับสีน้ำเงินสด ท่ามกลาง เทือกเขาที่เขียว

ขจี จนมีเอกลักษณ์และรูปแบบที่ไม่เหมือนใคร อีกทั้งยังได้ตื่นตาและเพลิดเพลินกับการเก็บภาพความประทับใจ ของลานน้ำพุ หอนาฬิกา กิจกรรมทางน้ำ และสวนหย่อม ที่ได้สร้างสรรค์ออกมาเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวทุกเพศ ทุกวัย ที่แวะเวียนเข้ามา ณ ตลาดน้ำสวนผึ้งแห่งนี้ได้รับความประทับใจจนมีอาจปฏิเสธได้

4. ธารน้ำร้อนบ่อคลึง เป็นบ่อแช่น้ำแร่ของเอกชน บริการแช่น้ำแร่ร้อน ทั้งแบบสระรวมและแบบเฉพาะทำ ธารน้ำร้อนธรรมชาติมีต้นกำเนิดจากสายน้ำไหลผ่านกรวดหินดินทรายใต้พื้นผิวโลกที่ร้อนจัด แล้วไหลเป็น ธารน้ำร้อนขนาดเล็กออกมาจากซอกหินเชิงเขาตะนาวศรี ธารน้ำร้อนบ่อคลึง มีน้ำไหลอยู่ตลอดปี และไม่มีแร่ธาตุที่เป็นอันตรายต่อผิวหนัง น้ำ ไหลซึมออกมาจากตาน้ำใต้ดินไม่ขาดสาย
5. บ้านหอมเทียน สถานที่เที่ยวที่มีชื่อเสียงยอดเยี่ยม ยุคบุกเบิกใน อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี ตั้งแต่ พ.ศ. 2547 แหล่งท่องเที่ยวสร้างแรงบันดาลใจให้นักท่องเที่ยวหลายคนที่มาเยี่ยมเยือน ด้วยผลงานสร้างสรรค์ ศิลปะเทียนกลั่นหอมในรูปแบบต่างๆ สีสันแปลกตา และจุดวางเรียงรายตามที่ต่างๆ เหมือนที่น้ำกำลังมี งานเทศกาลคริสมาสต์หรือฉลองปีใหม่งานทั้งปี ถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของความโรแมนติกในสวนผึ้งสืบมาถึง ปัจจุบัน ภายในบ้านหอมเทียนตกแต่งด้วยของเก่าสะสมหายาก ภาชนะสังกะสี ตะเกียงโบราณ ของเล่น เก่า ฯลฯ
6. ร้านกาแฟโมอาย คอฟฟี่ ร้านกาแฟที่โดดเด่นรสชาติและเอกลักษณ์ สะดุดตาด้วยตุ๊กตาหน้าตาเหมือนคน ตั้งอยู่ริมทางหลวงสู่ อำเภอสวนผึ้ง จ. ราชบุรี
7. ร้านอาหารครัวตะนาวศรี 2 บริการอาหารไทยพื้นบ้าน ปลาแม่น้ำ ผักพื้นบ้าน อยู่ติดกับไปรษณีย์สวนผึ้ง เมนูแนะนำ ปลากระพงทอดน้ำปลา ปลารากกล้วยทอดกรอบ ปลากระพงทอดยำ ชูฉีปลาเนื้ออ่อน ผัดเผ็ด หมูป่า ชูฉีปลากดคังยำยอดผักแก้วกัสด แกงเหลืองหน่อไม้ต้องปลากด ต้มยำปลากดคัง เห็ดหอมน้ำมัน หอย ลาบปลาหับทิม กวางผัดพริกไทยดำ
8. พาโนชา ร้านกาแฟเก๋ๆ น่ารักๆ สไตล์แอฟริกันจังก์เกิลซิค ต้มกาแฟชิลาๆ ไปกับบรรยากาศภูเขาที่โอบล้อม สวนผึ้ง ถ่ายรูปสวยๆ และเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ทำมือ
9. ศูนย์ปฏิบัติธรรมวัดช่องลม 2 นมัสการขอพรองค์พระพิฆเนศ เทพเจ้าแห่งความสำเร็จ ปางประทานพร หน้าตักกว้าง 9 เมตร สูง 12 เมตร นับว่าเป็นองค์พระพิฆเนศที่ใหญ่ที่สุดในแนวเทือกเขาตะนาวศรี ท่ามกลางหุบเขาสวยงาม ด้านหลังติดธารน้ำลำภาชี
10. ร้านอาหารเพื่อนเดินทาง ชิมก๋วยเตี๋ยวไข่ต้มยำ ไข่กระทะ ลูกชิ้นลวกจิ้ม ปลาคังลวกจิ้ม ท่ามกลางอ้อม กอดของขุนเขา
11. สวนวังน้ำใส ชิมผัดไท ไข่กระทะและอาหารจานด่วน แวดล้อมด้วยสวนสตรอเบอร์รี่ ซื้บผลิตภัณฑ์จากสตรอเบอร์รี่ขึ้นชื่อ เช่น แยมสตรอเบอร์รี่ สตรอเบอร์รี่อบแห้ง สตรอเบอร์รี่ปั่นโยเกิร์ตน้ำผึ้ง และอัลมอนต์อบเนย

2.1.6 แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี

อำเภอท่าม่วง

1. บ่อน้ำแร่วัดวังขนาย น้ำแร่วัดวังขนาย เป็นน้ำบาดาลดูดมาจากใต้ดิน ความร้อนประมาณ 42 องศา ประโยชน์ช่วยผ่อนคลายกล้ามเนื้อผ่อนคลายการทำงานของระบบต่างๆ ในตัวเรา ทำให้จิตใจดีขึ้น (คลายเครียด) ช่วยให้การหมุนเวียนของเลือดลมหมุนเวียนได้ดี และ ทำให้ไขมันในเส้นเลือดลดลง
2. บ้านหนองขาว ชมการสาธิตการทอผ้าขาวม้าร้อยสี ของดีบ้านหนองขาว อาทิเช่น ผ้าขาวม้า ผ้าทอ เสื้อ กระโปรง กระเป๋า หมวก ฯลฯ โดยกลุ่มสตรีหมู่บ้านหนองขาว เรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นที่พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นบ้านหนองขาวซึ่งตั้งอยู่ในวัดอินทาราม ต.หนองขาว อ.ท่าม่วง จ.กาญจนบุรี พิพิธภัณฑ์จัดแสดง ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้านหนองขาว อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในอดีต การทอผ้า รวมทั้งประเพณี ความเชื่อของชาวบ้านหนองขาว
3. หอศิลป์เอมเจริญ เป็นสถานที่สำหรับเก็บผลงานจิตรกรรมที่อาจารย์ประเทืองได้สร้างสรรค์มาตลอดชีวิต เป็นสถานที่จัดตั้งนิทรรศการศิลปะร่วมสมัยของศิลปินไทยและศิลปินต่างประเทศ เป็นที่จัดกิจกรรมทางศิลปะเพื่อปลูกฝังจิตวิญญาณทางศิลปะต่อเยาวชนและผู้สนใจศิลปะ หอศิลป์เอมเจริญเปิดสอนหลักสูตร การวาด การระบายสี การพิมพ์ภาพ การปั้นและการประดิษฐ์งานสร้างสรรค์
4. วัดถ้ำเสือ เป็นวัดที่มีความงดงาม ทัศนียภาพและสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบๆ วัด มีท้องทุ่งเขียวขจี ถัดไปเป็นภูเขาปกคลุมด้วยหมอกเมฆบางๆจุดเด่นคือเจดีย์ และพระพุทธรูปปางประธานพรองค์ใหญ่ มีพุทธลักษณะที่งดงาม ประดับองค์ด้วยโมเสกสีทอง อุโบสถอัญมณี และพระเจดีย์เศกแก้วปราสาท องค์พระเจดีย์เป็นสิริอุทิศองค์ แบ่งเป็นชั้นต่าง ๆ หลายชั้น แต่ละชั้นประดิษฐานพระพุทธรูปจำนวนมาก
5. บ้านกลางทุ่ง ออร์แกนิกโฮมสเตย์ โฮมสเตย์ที่อบอุ่นด้วยการบริการโดยป้าแอ๊ดเจ้าของบ้านหลังเล็กบนเนื้อที่ 1 ไร่ที่มีการบริหารจัดการพื้นที่อย่างดีมีทั้งฟาร์มเห็ดและพืชผักสวนครัวที่ใช้เป็นวัตถุดิบในการประกอบอาหารเลี้ยงแขกผู้มาเยือน ด้วยคอนเซ็ป มาอยู่บ้านฉัน มาใช้ชีวิตแบบฉัน สอดคล้องการใช้ชีวิตแบบไร้ความเร่งรีบอย่างแท้จริง
6. ร้านอาหารหมอซู ร้านอาหารป่าแถบชายแดนตะวันตก ยอดนิยมนระดับต้นๆ เคยออกนิตยสารคู่สร้างคู่สม เคยออกรายการตลาดสดสนามเป้าทางช่อง 5 และออกรายการเจาะใจช่อง 7 เมนูแนะนำ แกงป่าไก่ไทย กวางผัดน้ำมันหอย ไก่ไทยจู้จิง ไก่ไทยผัดเผ็ดหน่อไม้ดอง ต้มยำปลาบึก ต้มยำปลาคัง กุ้งทอดกรอบ ปลาชีวทอด กบทอด ไข่คอนโด
7. ศูนย์หัตถกรรมเจียรไนพลอย-นิล จำหน่ายจิวเวลรี่ พลอย นิล เครื่องเงิน รวมทั้งแสดงขั้นตอนการเจียรไนนิล
8. วัดมโนธรรมาราม วัดเก่าแก่วัดหนึ่งในจังหวัดกาญจนบุรี สันนิษฐานว่าวัดนี้เจริญรุ่งเรืองมากในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้น เมื่อเกิดสงครามขึ้นระหว่างไทยและพม่าประชาชนในหมู่บ้านก็อพยพหนีไปอาศัยอยู่ในถิ่นที่อื่น เมื่อศึกสงครามสงบลง ประชาชนก็กลับมาอยู่ถิ่นเดิมโดยช่วยกันบูรณะวัดซึ่งมีผู้หญิงชื่อ นางโนเป็นหัวเรี่ยวหัวแรงในการบูรณะ ชาวบ้านจึงเรียกวัดนี้ว่า ” วัดนางโน ” ตั้งแต่นั้นมา ชาวท่าม่วงมักขอพรจากพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่มืองในด้านการแคล้วคลาดจากการเกณฑ์ทหาร รวมทั้งกราบนมัสการอดีตเจ้าอาวาสวัด (หลวงพ่อแบน) ซึ่งสังขารไม่เนาเปื่อย

อำเภอเมือง

1. สุสานทหารสัมพันธมิตรดอนรัก สุสานบนพื้นที่ 17 ไร่ ถือว่าเป็นสุสานที่ใหญ่ที่สุด บรรจุศพเชลยศึกที่เสียชีวิตระหว่างการสร้างทางรถไฟสายมรณะถึง 6,982 หลุม บรรยากาศในสุสานเงียบสงบและร่มรื่น พื้นที่ภายในได้รับการตกแต่งไว้อย่างเป็นระเบียบสวยงาม เหนือหลุมฝังศพทุกหลุมมีแผ่นทองเหลืองจารึกชื่อ อายุ และประเทศของผู้เสียชีวิต บรรทัดสุดท้ายเป็นคำไว้อาลัยที่โศกเศร้า
2. อุทยานประวัติศาสตร์สงคราม 9 ท้า สถานที่รวบรวมประวัติศาสตร์สงคราม 9 ท้า ซึ่งเป็นสงครามครั้งสำคัญและยิ่งใหญ่ของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช เพื่อป้องกันการรุกรานพม่าในปี พ.ศ. 2328 ชัยชนะในสงครามครั้งนี้ทำให้ประเทศไทยสามารถรักษาเอกราชและดำรงความเป็นชาติมาถึงปัจจุบัน ภายในอาคารจัดเป็นตู้จำลองเหตุการณ์และโต๊ะทรายแสดงภูมิประเทศจำลองเส้นทางการเดินทัพของข้าศึก
3. วัดขุนแผน เป็นวัดโบราณขนาดใหญ่ สร้างสมัยกรุงศรีอยุธยา ประวัติการสร้างไม่แน่ชัด เป็นวัดสำคัญของเมืองมาแต่โบราณ โดยมีพระปรางค์อยู่ภายในวัด เหมือนอย่างเช่นที่ปรากฏในวัดมหาธาตุของเมืองสำคัญต่างๆ ภายในวัดขุนแผนมีโบราณสถาน ประกอบด้วย พระอุโบสถ พระปรางค์ประธาน กำแพงแก้ว
4. วัดป่าเลไลยก์ ตั้งอยู่ในเมืองลพบุรี ซึ่งเป็นจุดยุทธศาสตร์สงครามระหว่างไทยและพม่า นับตั้งแต่สมัยอยุธยาตอนต้นจนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ภายในวัดมีโบราณสถานสำคัญ ประกอบด้วย มณฑป ก่ออิฐถือปูน ฐานรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส เป็นชุกชีบอกว่า มีซุ้มพระยืน ภายในมณฑปประดิษฐานพระพุทธรูปปูนปั้นปางป่าเลไลยก์ขนาดใหญ่มีลึง และช้างหมอบอยู่ทั้งสองข้าง วิหาร ก่ออิฐถือปูนรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า เจดีย์เป็นเจดีย์ทรงกลม ส่วยยอดหักพัง องค์เจดีย์ตั้งอยู่บนฐานเขี้ยวรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ทางด้านทิศใต้ของเจดีย์มีฐานโบราณสถานรูปแปดเหลี่ยมกำแพงแก้ว มีประตูทางเข้าทางด้านทิศตะวันออก และทิศเหนือ
5. วัดนางพิม สร้างขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยา เป็นวัดรุ่นราวคราวเดียวกันกับวัดขุนแผนและวัดป่าเลไลยก์ แต่ต่อมาได้ร้างไปเสียช้านาน ในปัจจุบันจึงไม่มีของโบราณสิ่งใดเหลืออยู่เลย นอกจากซากกำแพงแก้วแต่อย่างเดียวนั่น ตัวโบสถ์ก็สร้างขึ้นใหม่บนฐานโบสถ์เดิมซึ่งปรักหักพังไปหมดและพระประธานในโบสถ์ก็เป็นของปั้นใหม่ เจดีย์โบราณซึ่งเป็นของเก่าก็ถูกซ่อมแซมใหม่
6. ชุมชนบ้านปากแพรก ชุมชนเก่าแก่กว่า 180 ปี เริ่มก่อตั้งขึ้นในยุคสร้างเมืองกาญจนบุรีใหม่ ในสมัยสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อราวปี พ.ศ. 2374 โดยมีชาวจีนและญวนได้มาตั้งรกราก เพื่อทำการค้าในครั้งนั้น ชุมชนปากแพรกนี้ มีเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ครั้งสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 อีกทั้งยังเป็นสถานที่ที่เป็นภูมิหลังของบุคคลสำคัญ และเป็นถนนคอนกรีตสายแรกของเมืองกาญจนบุรี อาคารบ้านเรือนมีสถาปัตยกรรมอันสวยงามเป็นเอกลักษณ์ผสมผสานตะวันออกกับตะวันตก ที่ยังคงสภาพเดิมไว้ค่อนข้างมาก ท่ามกลางความเจริญย่านการค้าของชุมชนเมืองในปัจจุบัน
7. สะพานข้ามแม่น้ำแคว สะพานข้ามแม่น้ำแควสร้างขึ้นในสมัยสงครามโลกครั้งที่สอง (พ.ศ. 2484 - 2488) เพื่อเป็นเส้นทางลำเลียงอาวุธสงครามและทหารไปยังพม่า เส้นทางเริ่มสร้างจากสถานีหนองปลาดุก อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ไปยังด่านเจดีย์สามองค์ รวมระยะทาง 415 กิโลเมตร เพื่อเชื่อมกับทางรถไฟพม่า โดยใช้แรงงานจากเชลยศึกสงครามและแรงงานรับจ้างนับแสนคนมาระดมเร่งสร้างทางรถไฟเส้นทางรถไฟตัดผ่านป่าเขารกชุกชุมไปด้วยอันตรายจากไข้ป่า และสัตว์ร้าย ทั้งภาวะขาดแคลนอาหารและเสบียงในช่วงสงคราม ทำให้ชีวิตของเชลยศึกและกรรมกรที่มาสมทบนับหมื่นนับแสนถูกสังเวยในการก่อสร้างทางรถไฟสายนี้จึงนับเป็นอนุสรณ์แห่งความโหดร้ายในสมัยสงครามโลกครั้งที่สอง
9. สบายแอทกาญจน์รีสอร์ท รีสอร์ทในบรรยากาศธรรมชาติแสนสงบตกแต่งห้องพักด้วยโทนสีอ่อนละมุนแสนอบอุ่น

10. วัดทัพศิลา สักการะพระธาตุหินแว่นจำลอง สิ่งศักดิ์สิทธิ์ของชาวพม่า มอญ และกะเหรี่ยง บริเวณเนินพระธาตุอินทร์แว่นจำลองยังเป็นจุดชมทัศนียภาพมุมกว้าง ที่สวยงาม และมีลมพัดเย็นสบายอย่างต่อเนื่อง
11. วัดถาวราราม วัดถาวรารามหรือวัดถาวนเป็นวัดพุทธศาสนาเถรวาทฝ่ายอนัมนิกาย สร้างขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ แห่งราชวงศ์จักรี ถือเป็นวัดถาวนแห่งแรกของจังหวัดกาญจนบุรี มีอายุกว่าร้อย ชาวไทยเชื้อสายจีนนิยมมาร่วมพิธีสวดบูชาดาวนพเคราะห์และพิธีทำบุญสะเดาะเคราะห์ต่อชะตาแก่ผู้ที่มีปีชงซึ่งจัดขึ้นทุกปี ทางวัดถาวรารามจะมีการสวดแบบถาวน ที่ประชาชนเชื่อว่า สามารถปัดเป่าความชั่วร้ายให้พ้นเคราะห์ได้
12. หอพระประวัติ หอพระประวัติ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก อยู่ติดกับวัดเทวสังฆารามและวัดถาวราราม เป็นอาคารทรงไทยยอดเจดีย์ ยอดด้านบนสุดเป็นรูปฉัตรประจำพระองค์ 3 ชั้นด้านบนสุดของยอดฉัตรเป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ นับเป็นศูนย์กลางเผยแพร่พระประวัติ เครื่องอัฐบริขาร พระราชมณเฑียรกิจ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก รวมทั้งเป็นศูนย์รวมจิตใจของพุทธศาสนิกชน
13. ไม่น้ำกอล์ฟ สนามไม้ค้ำ กอล์ฟ คลับ กาญจนบุรี ตั้งอยู่ท่ามกลางอ้อมกอดของขุนเขา มีทิวทัศน์และวิวภูเขา สวยงาม สนามกอล์ฟประดับมาตรฐาน 18 หลุมพาร์ 72 ระยะ 7,023 หลาในเนื้อที่ 499 ไร่ ภายในคลับมีเครื่องอำนวยความสะดวกครบครันสำหรับนักกอล์ฟ และนักท่องเที่ยว เช่น Pro Shop, Locker room แยกชายและหญิงห้องประชุมสัมมนาขนาดบรรจุ 100-200 ที่นั่งห้องจัดเลี้ยงห้องอาหาร Green Grass เปิดโล่งนั่งชมวิทิวทัศน์ที่สวยงามที่สุดของสนาม พร้อมไปด้วยอาหารอร่อย ที่มีทั้งอาหารป่า ห้องถิ่น อาหารไทยจีนฝรั่ง และห้องคาราโอเกะ รวมถึงรีสอร์ทที่พักอีก 77 ห้อง

อำเภอท่ามะกา

1. วัดพระแท่นดงรังวรวิหาร วัดโบราณซึ่งมีแท่นหินขนาดใหญ่ที่ชาวบ้านเชื่อกันว่า เป็นพระแท่นศักดิ์สิทธิ์ที่พระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพานที่นี่ อีกทั้งยังเป็นที่ประดิษฐานรอยพระพุทธรูปทำจากไม้ขนาดใหญ่แห่งเดียวในประเทศไทย ในบริเวณวัดยังมีโบราณสถานที่เกี่ยวข้องกับพุทธประวัติ เช่น บ่อบัวพระโอรส วิหารพระอานนท์ ฯลฯ
2. สวนกล้วยไม้ลู่หงวน แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ด้วยเสน่ห์และความหลากหลายของดอกและต้นกล้วยไม้นานาพันธุ์ ไม่ว่าใครก็ต้องหลงรัก แวะเข้ามาเที่ยวชมสวนกล้วยไม้ลู่หงวนและเลือกซื้อต้นกล้วยไม้ที่สวนกล้วยไม้ลู่หงวน พร้อมแลกเปลี่ยนประสบการณ์การดูแลการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ด้วยความยินดี

7.4 อำเภอไทรโยค

1. อุทยานประวัติศาสตร์เมืองสิงห์ อุทยานประวัติศาสตร์เมืองสิงห์ เป็นหนึ่งในอุทยานประวัติศาสตร์ของประเทศไทย ตั้งอยู่บนฝั่งแม่น้ำแควน้อยทางทิศเหนือในเขตตำบลสิงห์ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี แวดล้อมด้วยทิวเขาเป็นแนวยาวอยู่โดยรอบ ลักษณะผังเมืองเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กำแพงเมืองก่อด้วยศิลาแลง กว้างประมาณ 800 เมตร หมายถึงส่วนกว้างของเมือง ยาวประมาณ 850 เมตร และกำแพงสูง 7 เมตร มีประตูเข้าออก 4 ด้าน มีคูน้ำคันดินล้อมรอบ ภายในเมืองมีสระน้ำ 6 สระ
2. ริเวอร์แควกอล์ฟแอนด์คันทรีคลับ สนามกอล์ฟมาตรฐานท่ามกลางอ้อมกอดของขุนเขา เงียบสงบ การบริการอบอุ่นดูญาติมิตร มีเครื่องอำนวยความสะดวกครบครัน

อำเภอศรีสวัสดิ์

1. สวนเวลารำลึก สวนอยู่ภายในเขื่อนศรีนครินทร์ เป็นสวนประติมากรรมบอกเวลามีสัญลักษณ์รูปนาฬิกาแดด เป็นเครื่องเตือนใจให้รำลึกถึงคุณค่าแห่งชีวิตที่ก้าวล่วงเวลาทุกนาที่ที่ผ่านไป สมดังพระราชหฤทัยของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เป็นแน่แท้ว่า “เวลาเป็นของมีค่า” ซึ่งควรจะใช้เวลาให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ ไม่ควรปล่อยให้ล่วงเลยไปอย่างไรประโยชน์ บริเวณลานโดยรอบจะมีที่นั่งพักผ่อนเพื่อชมทิวทัศน์ที่สวยงามของเขื่อนศรีนครินทร์
2. สนามกอล์ฟเขื่อนศรีนครินทร์ สนามกอล์ฟเขื่อนศรีนครินทร์เป็นสนามกอล์ฟ 18 หลุม พาร์ 72 ที่มีความสวยงาม และความท้าทาย มีหลุมสวยและเด่นอยู่หลายหลุม เช่น หลุม 2 พาร์ 4 ระยะ 360 หลา หลุม 5 พาร์ 3 ระยะ 163 หลา และหลุม 17 พาร์ 3 ระยะ 167 หลา ส่วนไฮไลท์เป็นหลุม 18 พาร์ 3 ระยะ 157 หลา
3. น้ำตกเอราวัณ น้ำตกที่มีชื่อเสียงมากที่สุดในประเทศไทย ตั้งบนฝั่งแม่น้ำแควใหญ่ เป็นน้ำตกหินปูนสีเหลือง สายน้ำใสสะอาด มีสีเขียวมรกต ยามแดดสาดส่องเกิดสีส้มทั้งดงงาม ตรึงตาตรึงใจทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ เดิมมีชื่อว่า “น้ำตกสะด่องม่งลาย” ตามชื่อลำห้วยม่งลายซึ่งเป็นต้นน้ำของน้ำตก แต่ด้วยลักษณะน้ำตกชั้นที่ 7 ของที่มีลักษณะคล้ายหัวช้างเอราวัณ 3 เศียร จึงกลายเป็นที่มาของชื่อ น้ำตกเอราวัณ
4. น้ำตกห้วยแม่ขมิ้น น้ำตกที่มีโดดเด่นด้วยสภาพพื้นที่ป่าที่ปกคลุมไปด้วยพันธุ์ไม้ป่านานาชนิด จึงทำให้บริเวณพื้นที่แห่งนี้มีความร่มรื่น น้ำตกไหลผ่านลำห้วยแม่ขมิ้นแล้วไหลลดหลั่นไปตามเชิงหินปูน 7 ชั้น แต่ละชั้นมีชื่อเรียกแตกต่างกันได้แก่ ดงว่าน ม่านแก้ว วังหน้าผา ฉัตรแก้ว ไหลจนหลง ดงผีเสื้อ และร่มเกล้า

อำเภอสังขละบุรี

1. เมืองบาดาล เป็นแหล่งท่องเที่ยวอันซีนไทยแลนด์ที่มีชื่อเสียง อุโบสถของวัดวังแก้วเวการามเดิมที่จมอยู่ใต้น้ำจะเผยความงดงามของโบราณสถานเมื่อน้ำลดระดับลงในช่วงเดือนมีนาคมถึงเมษายนที่น้ำในเขื่อนลดลงต่ำสุด เมืองบาดาลตั้งอยู่บนเนินสูงในบริเวณที่เรียกว่า สามประสบ ซึ่งเป็นจุดที่แม่น้ำ 3 สาย คือ แม่น้ำซองกาเลีย แม่น้ำปิตี๋ย แม่น้ำรันตีไหลมาบรรจบ ในปี พ.ศ. 2527 การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้ก่อสร้างเขื่อนเขาแหลมซึ่งเมื่อกักเก็บน้ำแล้ว น้ำในเขื่อนเขาแหลมจะเข้าท่วมตัวอำเภอสังขละบุรี เกือบทั้งวันด้วย จึงได้ย้ายวัดมาอยู่บนเนินเขา ส่วนวัดเดิมได้จมอยู่ใต้น้ำมานานนับสิบปี เหลือเพียงซากปรักหักพังของวัดและอาคารบ้านเรือน
2. เจดีย์พุทธคยา เจดีย์องค์ใหญ่ที่มียอดประดับด้วยฉัตรทอง เป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุกระดูกนิ้วหัวแม่มือขวาของพระพุทธเจ้าขนาดเท่าเมล็ดข้าวสารที่หลวงพ่อดุสิตมอญเชิญมาจากประเทศ ศรีลังกา เจดีย์แบบพุทธคยามีลักษณะฐานเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส บริเวณโดยรอบ มีร้านจำหน่ายสินค้าจากพม่าหลายร้านจำพวก เครื่องประดับผ้าแปงพม่า เครื่องไม้
3. ด่านเจดีย์สามองค์ จุดบอกเขตผ่านทาง พรมแดนไทย - พม่า ในแนวเขาตะนาวศรี ปัจจุบันบริเวณด่านเจดีย์สามองค์ นอกจากจะเป็นเส้นทางผ่านพรมแดนไทย - พม่า แล้ว ยังมีตลาดที่เป็นจุดแลกเปลี่ยนซื้อขายสินค้าที่สำคัญหลายชนิด
4. สะพานไม้อุตตมานุสรณ์ สะพานไม้อุตตมานุสรณ์หรือสะพานมอญสร้างขึ้นเพื่อให้ชาวไทยและชาวมอญไปมาหาสู่กัน ความโดดเด่นอยู่ที่สีทองของพระอาทิตย์ขึ้นในยามเช้าและวิถีชีวิตของชาวมอญ นอกจากความงดงามของแสงทองยามเช้าแล้วนักท่องเที่ยวยังสามารถร่วมทำบุญตักบาตรร่วมกับชาวมอญที่มักตื่นแต่เช้ามานั่งรอพระมาบิณฑบาตร ชาวบ้านมักจะใส่บาตรด้วยข้าวสวย และดอกไม้ และกราบพระลงกับพื้น

ถนนวัฒนธรรมการเดินของไ้วบนหัวของชาวมอญและวัฒนธรรมการแต่งกายของชาวมอญ ยังเป็นเสน่ห์ที่ตราตรึงใจนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติได้ไม่มีเสื่อม

5. วัดวังแก้วเวการาม เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์สำหรับชาวมอญในการประกอบพิธีกรรมตามประเพณีของมอญ ภายในบริเวณวัดมีปราสาทเก้ายอด วิหารพระหินอ่อน และพระอุโบสถ วัดวังแก้วเวการามเป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวไทยเชื้อสายมอญและกะเหรี่ยงที่เปรียบหลวงพ่อดุตตะเป็น "เทพเจ้าแห่งชาวมอญ" เป็นที่รู้กันว่าหากใครมีปัญหาเรื่องใด เมื่อบอกกับหลวงพ่อดุตตะแล้ว ทุกอย่างจะสำเร็จลุล่วงโดยดี คล้ายกับหลวงพ่อดุตตะสามารถบันดาลทุกสิ่งได้ดังองค์เทพเจ้า

อำเภอทองผาภูมิ

1. บ่อน้ำพุร้อนหินดาด เดิมเรียกว่าน้ำพุร้อนกุยมั่ง เป็นบ่อน้ำร้อนธรรมชาติริมลำธาร ค้นพบโดยทหารญี่ปุ่น และได้สร้างเป็นบ่อซีเมนต์ เชื่อกันว่าน้ำแร่จากบ่อน้ำร้อนแห่งนี้ มีสรรพคุณในการรักษาโรคภัยไข้เจ็บหลายอย่าง เช่น โรคเหน็บชา ไขข้ออักเสบ อัมพฤกษ์ อัมพาต นักท่องเที่ยวสามารถลงอาบน้ำในบ่อได้

อำเภอพนมทวน

- พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช บริเวณนี้เป็นสถานที่ซึ่งสมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงทำสงครามยุทธหัตถีชนะ พระมหาอุปราชาของพม่า ทำให้อยุธยาเป็นอิสระจากพม่า จากหลักฐานแวดล้อมที่ปรากฏอยู่ในบริเวณนี้เชื่อได้ว่าสถานที่แห่งนี้เป็นสถานที่ทำสงครามยุทธหัตถี พื้นที่ไร่นาของชาวบ้านย่านนี้เต็มไปด้วยวัดอุโบสถที่ใช้ในการทำสงคราม ทั้งเครื่องศาสตราวุธ เครื่องประดับช้างม้า ลูกประคำม้า เครื่องประดับช้าง ตราม้าศึก ลูกปืนทั้งที่ยิงแล้วและที่ยังไม่ได้ยิง พระบรมราชานุสาวรีย์มีพื้นที่ 1,075 ไร่ ประกอบด้วยสระน้ำและพื้นที่สำหรับจัดกิจกรรม มีภูมิทัศน์สวยงาม เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชน

2.1.7 แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบุรี

อำเภอชะอำ

1. ศูนย์เรียนรู้โครงการตามพระราชประสงค์หุบกะพง อยู่ภายในศูนย์สาธิตสหกรณ์โครงการหุบกะพง ต.เขาใหญ่ อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี จัดสร้างเพื่อเทิดพระเกียรติ เผยแพร่พระเกียรติคุณ และพระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ในด้านการเกษตรและสหกรณ์ อีกทั้งยังเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรเหมาะกับประชาชนที่สนใจงานโครงการตามพระราชดำริ สามารถใช้เป็นที่พักผ่อนได้
2. สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ราชบรมาชนนิ มุลนิธิชัยพัฒนา สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ราชบรมาชนนิ มุลนิธิชัยพัฒนา เป็นแหล่งให้ความรู้ในการพัฒนาด้านการเกษตรพันธุ์กรรมพืชการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ อาทิ การทำฟาร์มแบบผสมผสานการทำเกษตรตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ การใช้ประโยชน์หญ้าแฝกการจัดการระบบน้ำเพื่อแก้ปัญหาภัยแล้ง เป็นต้น
3. ศูนย์เพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทราย เป็นส่วนหนึ่งของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และเป็นศูนย์อนุรักษ์และขยายพันธุ์สัตว์ป่าหลายชนิด ภายในศูนย์ฯ รมรื่นด้วยต้นไม้ใหญ่ และมีสัตว์ป่านานาชนิด เช่น เม่น หมูขอ ละอง ละมั่ง กวาง เนื้อทราย นกยูง นกขาปี่ไถน ไก่ฟ้าหลังขาว เป็นต้น

4. พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน เป็นพระตำหนักไม้สองชั้นสวยงามหันหน้าออกสู่ทะเลประกอบด้วยพระที่นั่งสามองค์เชื่อมต่อ ถึงกันโดยตลอด ได้แก่ พระที่นั่งสุนทรพิมาน พระที่นั่งพิศาลสาครพระที่นั่งสโมสรเสวกามาตย์ เป็นบริเวณที่มีทิวทัศน์ชายทะเลที่สวยงาม
5. อุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธร เป็นศูนย์ให้ความรู้เผยแพร่และฝึกอบรมระดับสากลด้านการอนุรักษ์พลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สถานที่น่าสนใจภายในศูนย์ ได้แก่ ศูนย์พลังงานเพื่อสิ่งแวดล้อม ค่ายการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม และค่ายสิ่งแวดล้อมนานาชาติ มีห้องประชุมรองรับทุกขนาด
6. Swiss Sheep Farm เป็นฟาร์มแกะแบบสวิสเซอร์แลนด์ อยู่ท่ามกลางหุบเขาและธรรมชาติที่สวยงาม เพลิดเพลินไปกับการขี่ม้าชมวิว เลี้ยงแกะ ท่ามกลางทุ่งหญ้าและสนุกเต็มอิ่มกับกิจกรรมฟิสจันรักแท้ที่สนุกสนานและสุดแสนโรแมนติก
7. ชานโตรินี เป็นสวนน้ำระบบดิจิตอลแห่งแรกในเอเชีย ทันสมัยที่สุดในประเทศพร้อมเปิดโอกาสให้สัมผัสความทันสมัยของระบบดิจิตอล “ชานโตรินี คอนเนคส์” ด้วยเครื่องเล่นสวนน้ำสุดอลังการ ซึ่งมีทั้งหมด 12 ชุดเพื่อตอบสนองความต้องการของทุกคนในครอบครัว ตั้งแต่โซนเด็กเล็ก เด็กโตจนถึงเครื่องเล่นที่มีความตื่นเต้นดึงดูดลงมาจากความสูง 19 เมตร

อำเภอเมือง เพชรบุรี

1. อุทยานประวัติศาสตร์พระนครคีรี (เขาวัง) เป็นโบราณสถานเก่าแก่คู่เมืองเพชรบุรี ตั้งอยู่บนยอดเขาสูง 92 เมตรมีพระที่นั่ง พระตำหนัก วัด และกลุ่มอาคารต่าง ๆ มากมายส่วนใหญ่เป็นสถาปัตยกรรมตะวันตกแบบนีโอคลาสสิกผสมสถาปัตยกรรมจีนตั้งอยู่บนยอดเขาใหญ่ ๆ 3 ยอด ได้แก่ วัดมหาสมณารามวัดพระแก้วพระธาตุจอมเพชร พระที่นั่งเพชรภูมิไพโรจน์ พระที่นั่งปราโมทย์มไหสวร์ย์พระที่นั่งเวียงยันทวีเชียรปราสาท พระที่นั่งราชธรรมสภา หอซัชชวาลเวียงชัยหอพิมานเพชรมเหศวร ตำหนักสันถาคารสถาน หอจตุเวทปริตพจน์ศาลาทัศนาศนา-นักขัตฤกษ์
2. วัดมหาธาตุวรวิหาร มีความโดดเด่นของวัดอยู่ที่ปราสาทห้ายอดซึ่งเป็นปราสาทก่ออิฐฉาบปูนภายในปราสาทใหญ่ประดิษฐาน พระบรมสารีริกธาตุ รวมทั้งภาพปูนปั้นฝีมือช่างเมืองเพชร ในวิหารยังบรรจุพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวเพชรบุรีนับถือมากคือ รูปหลวงพ่อดาวมหาธาตุ รูปหลวงพ่อบ้านแหลม และรูปหลวงพ่อดาวเขาตะเครา
3. ถ้ำเขาหลวง มีจุดเด่นคือ ภายในถ้ำประดิษฐานพระพุทธรูปเก่าแก่ที่มีมาแต่โบราณจุดเด่นของถ้ำเขาหลวงก็คือปล่องที่แสงอาทิตย์สามารถส่องเข้ามาภายในถ้ำในเวลาประมาณ 10.30 – 14.00 น.
4. วัดใหญ่สุวรรณาราม เป็นวัดสร้างในสมัยกรุงศรีอยุธยาและบูรณะในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ภายในวัดมีศาลาการเปรียญเป็นพระตำหนักไม้สักทั้งหลัง มีบานประตูสลักลายก้านขดปิดทอง และยังมีธรรมาสน์เทศน์ซึ่งแกะสลักลงรักปิดทอง รูปทรงเป็นบุษบกทั้งดงามและสมบูรณ์บนผนังภายในพระอุโบสถ มีภาพเขียนเทพชุมนุม อายุกว่า 300 ปี
5. พระรามราชนิเวศน์ พระรามราชนิเวศน์สร้างในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวมีพระราชเพื่อเป็นพระราชนิเวศน์สำหรับประทับแรม ในฤดูฝน สถาปัตยกรรมแบบยุโรป ออกแบบโดยมิสเตอร์คาลเดอรินชาวเยอรมัน เริ่มก่อสร้างในปี พ.ศ. 2452 แต่แล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2459 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชทานนามว่าพระที่นั่งศรเพ็ชรปราสาท และทรงเปลี่ยนเป็นพระรามราชนิเวศน์ ปี พ.ศ. 2461 ใช้เป็นที่รับรองแขกเมือง

6. หาดเจ้าสำราญ เป็นชายหาดที่มีชื่อเสียงของเพชรบุรี บรรยากาศเงียบสงบเหมาะสำหรับการพักผ่อน ปิกนิก ชายหาดมีความยาวประมาณ 4 กม.
7. วัดมหาสมณารามราชวรวิหาร วัดมหาสมณารามราชวรวิหารมีภาพจิตรกรรมในพระอุโบสถเขียนด้วยสีฝุ่นเป็นฝีมือของขรัวอินโข่งจุดเด่นคือ จะวางภาพเต็มพื้นที่ทั้งหมดไม่มีภาพเทพชุมนุมเรียงเป็นแถวแบบเดิม มีแต่ภาพเหล่าเทวดานางฟ้าปรากฏตามก้อนเมฆบ้าง ภาพที่เขียนจะอยู่ในเนื้อเดียวกันทั้งหมดจะมีการแบ่งภาพเป็นตอน ๆ ฉากหลังมักเป็นภาพธรรมชาติป่าเขาลำเนาไพร
8. วัดกำแพงแลง เดิมเป็นเทวสถานในสมัยขอม สร้างตามลัทธิศาสนาพราหมณ์ต่อมาได้ดัดแปลงเทวสถานแห่งนี้เป็นศาสนสถานในพระพุทธศาสนาิกายมหายานและหินยานตามลำดับ เทวสถานที่สร้างขึ้น เดิมมีปรางค์ 5 หลัง ทำด้วยศิลาแลงปัจจุบันเหลือเพียง 4 หลัง
9. วัดเกาะแก้วสุทธาราม มีสถาปัตยกรรมสำคัญของวัดได้แก่ พระอุโบสถภายในมีภาพจิตรกรรมฝาผนังเขียนด้วยสีฝุ่นผสมกาว ผนังด้านหน้าพระอุโบสถเป็นภาพจักรวาลตามคติโบราณ ส่วนผนังด้านหลังเป็นภาพพุทธประวัติตอนมารผจญผนังด้านทิศใต้เป็นภาพพุทธประวัติตอนสำคัญที่เกิดขึ้น ณ สถานที่สำคัญ 8 แห่งภายในวัดมีพิพิธภัณฑ์ของวัดที่จัดแสดงโบราณวัตถุ ประเพณีพระพุทธรูป สมุดข่อย เครื่องลายคราม เครื่องเบญจรงค์ และเครื่องสังเคตเป็นแหล่งการเรียนรู้ทางด้านศิลปวัฒนธรรมที่สำคัญ

อำเภอ เขาย้อย

1. ถ้ำเขาย้อย ภายในถ้ำเขาย้อยมีพระพุทธรูปใหญ่น้อยหลายปางประดิษฐานอยู่ คล้ายกับถ้ำเขาหลวง หรือถ้ำเขาบันไดอิฐมีสิ่งจำนวนมากอยู่บริเวณโดยรอบ ให้ระมัดระวังการให้อาหาร
2. วัดกุฎีบางเค็ม มีพระอุโบสถสร้างด้วยไม้สักทั้งหลัง รอบพระอุโบสถด้านนอกสลัก เป็นเรื่องทศชาติมหาชาติและไข่อิวส่วนหน้าบันด้านหน้าแกะสลักเป็นรูปเหรียญตรามงกุฎสมัยรัชกาลที่ 4 ด้านหลังแกะสลักเป็นรูปเหรียญตราในสมัยรัชกาลที่ 5
3. ศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำ เป็นที่เก็บรวบรวมภาพชีวิตความเป็นอยู่ในอดีตของชาวลาวโซ่ง ภายในศูนย์ฯ มีการจัดแสดงเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน บ้านจำลอง อักษรดั้งเดิม สาธิตการทอผ้า

อำเภอ บ้านแหลม

1. แหลมหลวงหรือแหลมผักเบี้ย เป็นแหลมที่ยื่นออกไปในทะเล 2 กิโลเมตร โดยแหลมนี้จะแยกระบบนิเวศวิทยาของป่าออกเป็น 2 ประเภท คือระบบนิเวศป่าชายเลน (ด้านทิศเหนือ) ระบบนิเวศป่าชายหาด (ด้านทิศใต้) ด้านทิศเหนือจะเป็นหาดโคลน เป็นชายทะเลที่สามารถชมได้ทั้งพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก ด้านทิศใต้จะเป็นหาดทรายขาวยาวไปจนถึงหาดเจ้าสำราญ
2. วัดเขาตะเครา วัดเขาตะเคราเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปปางมารวิชัย สูง 29 นิ้ว หน้าตักกว้าง 21 นิ้ว เรียกกันว่า หลวงพ่อเขาตะเครา เชื่อกันว่าหลวงพ่อเขาตะเคราศักดิ์สิทธิ์เรื่องโชคลาภ ช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก ผู้ที่สมัครเรียน สมัครงาน ฯลฯ มักจะมานับนบขอให้ได้ตามประสงค์ ผู้เจ็บไข้ได้ป่วยก็มักมานับนบขอให้หาย หลวงพ่อเขาตะเครามีนามใหม่ว่าหลวงพ่อบุญพาตะเครา สาเหตุมาจากมีช่างภาพคนหนึ่งต้องการถ่ายภาพหลวงพ่อบุญพาแต่ความที่องค์หลวงพ่อบุญพาปิดทองอยู่หนาจนมองไม่เห็นพุทธลักษณะเดิมช่างภาพคนนั้นจึงไปลอกผิวเปลวทองที่ติดหน้าพระพักตร์หลวงพ่อบุญพาออกโดยมิได้บอกกล่าวและขออนุญาต หลังจากนั้นไม่กี่วันช่างภาพคนนั้นก็มีอาการหูตาบวมเป่ง จึงต้องมากราบขอขมาหลวงพ่อบุญพา อาการจึงหายไปจากเหตุการณ์ดังกล่าว จึงไม่มีใครกล้าไปแตะต้องหลวงพ่อบุญพา จนกระทั่งทองปิดองค์ท่านทับถมกันมากขึ้นทุกวันๆ ทองที่ปิดองค์พระนั้นหนาจนทำให้ไม่เห็นองค์เดิม

3. หมู่บ้านบางขุนไทร เป็นหมู่บ้านชาวประมงเล็กๆติดริมทะเล ชาวบ้านมีอาชีพเก็บหอยเสียบโดยใช้กระดานเลื่อนไปบนผิวเลนพื้นที่หมู่บ้านบางขุนไทรตั้งอยู่ติดชายฝั่งทะเลอ่าวไทย แวดล้อมด้วยป่าชายเลน ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดพันธุ์สัตว์น้ำต่างๆ

อำเภอ ท่ายาง

1. หาดปึกเตียน เป็นหาดทรายขาว สะอาด สามารถเล่นน้ำได้ และมีรูปปั้นพระอภัยมณี นางผีเสื้อสมุทร สุนทราครและม้านิลมังกร ศาลเจ้าแม่กวนอิมและเกาะเต่า
2. โครงการชิงห้วมัน ตามพระราชดำริ กิจกรรมภายในโครงการประกอบด้วยการใช้กังหันลมผลิตไฟฟ้าเพื่อเป็นพลังงานทดแทนการผลิตพืชปลอดภัยจากสารพิษการสาธิตการปลูกสับดำการปลูกข้าวสายพันธุ์ต่างๆ แปลงศึกษาและส่งเสริมการผลิตชมพูเพชรสายรุ้ง แปลงศึกษาและส่งเสริมการผลิตหน่อไม้ฝรั่งการทำปุ๋ยหมักการปลูกไม้ผลพืชไร่ การปลูกพืชผัก

อำเภอบ้านลาด

1. ร้านเปเลญวน ร้านอาหารไทยพื้นบ้านของคนเมืองเพชร รสชาติเข้มข้น ราคาไม่แพง มีดนตรีโฟล์คซองฟังทุกวัน ตกแต่งร้านแนวย้อนยุคจำลองบรรยากาศร้านค้า ร้านตัดผมและห้องเรียน

2.1.8 แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

อำเภอหัวหิน

1. เพลินวาน เป็นแหล่งท่องเที่ยวในหัวหินที่จำลองบรรยากาศร้านรวงต่าง ๆ หลากหลายในอดีตมาไว้ในที่แห่งเดียว บริเวณตกแต่งด้วยป้ายโฆษณาย้อนยุค โปสเตอร์หนังยุคมิตร เพชร และหน้าหนังสือแฟชั่นที่ทำให้หวนนึกถึงความหลัง มีสถานีจัดรายการเพลงเก่าให้เพลิดเพลินตลอดวัน รวมทั้งสามารถถ่ายรูปแบบย้อนยุคกับฉากหลังภาพวาดสถานีรถไฟหัวหินไว้เป็นที่ระลึก ในวันสุดสัปดาห์มีการจำลองบรรยากาศงานวัด ฉายหนังกลางแปลง ชิงช้าสวรรค์ และเกมการละเล่นต่าง ๆ ที่น่าสนใจ สนุกสนาน รวมทั้งยังได้อิ่มอร่อยกับอาหารที่ร้านข้าวอุ่น แกงร้อน ต้มยำหัวหิน ร้านขายปลาหวานปิ้ง ก๋วยเตี๋ยวหลอด ขนมครก ไอศกรีมแท่ง น้ำมะเนียด กาแฟโบราณ ฯลฯ
2. วัดห้วยมงคล เดิมใช้ชื่อว่าวัดห้วยคตตั้งอยู่ในชุมชนบ้านห้วยคต ต.ทับใต้ อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์ เป็นวัดที่ประดิษฐานรูปเหมือนหลวงพ่อดวงค์ใหญ่ที่สุดในโลก นอกจากนี้ยังมีพญาช้างมงคลที่สร้างจากไม้แกะสลักสองเชือกให้ประชาชนได้ลอดท้องเพื่อแก้เคราะห์ภัย ภายในวัดมีบรรยากาศร่มรื่นจึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ เป็นวัดที่จะต้องบรรจุในแผนไหว้พระ 9 วัดเสมอ
3. สถานีรถไฟหัวหิน จุดเด่นของสถานีรถไฟหัวหินก็คือ ยังคงรูปแบบของสถานีแบบสมัยก่อนที่สร้างตัวอาคารด้วยไม้ ที่ทางเจ้าหน้าที่ ของสถานีทำนุบำรุงดูแลรักษาอย่างดี ซึ่งหาได้ยากมากในสมัยปัจจุบันนี้ จุดเด่นอีกสิ่งหนึ่งคือพลับพลาพระมงกุฎเกล้าฯ เป็นพลับพลาจตุรมุขสร้างขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าฯ พลับพลาแห่งนี้มีไว้ในการที่ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าฯ เสด็จประทับทอดพระเนตร กองเสือป่า และลูกเสือทั่วประเทศทำการฝึกซ้อม ยุทธวิธีเป็นประจำทุกปี
4. ตลาดน้ำหัวหินสามพันนาม แหล่งท่องเที่ยวย้อนยุคอีกแห่งหนึ่งของชาวหัวหิน ก่อสร้างตามแบบสถาปัตยกรรมของหัวหิน เพื่ออนุรักษ์รูปแบบท้องถิ่นเมืองหัวหินเอาไว้ไว้ให้ผู้ที่เข้ามาสัมผัสได้เห็น

- ความเก่าแก่ในอดีต ตกแต่งด้วยสัญลักษณ์ที่โดดเด่นของเมืองหัวหินที่มีชื่อเสียง ได้แก่ ป้ายชื่อตลาดน้ำใหญ่โตเป็นป้ายที่สร้างให้รูปแบบเหมือนกับป้ายชื่อ หอยหัวหินที่เป็นเอกลักษณ์ ขบวนการไฟและสถานีรถไฟหัวหิน หรืออาคารร้านค้าต่างๆ เป็นต้น พร้อมกับการจัดแสดงต่างๆ ที่คงความเป็นไทยเอาไว้
5. เดอะเวเนเซีย หัวหิน จำลองเมืองเวนิส ประเทศอิตาลี หรือเมืองแห่งสายน้ำ เวนิสอันเลื่องชื่อไว้อย่างลงตัว ภายในประกอบด้วยจัตุรัสเซ็นต์มาร์ค (St. Mark Square) และหระซัง (Bell Tower) สัญลักษณ์ของเมืองเวนิส ซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงติดอันดับโลกมาไว้ที่ด้านหน้าโครงการ เพื่อเป็นลานกิจกรรม ขนาดใหญ่และจุดชมวิว นอกจากนี้ยังจำลองแกรนด์คาแนลที่มีความยาวกว่า 200 ม. ที่มีเรือคอนโดลาล่องไปในบรรยากาศเสมือนอยู่ในเวนิส ประเทศอิตาลีจริงๆ
 6. Cicada Market ชิเคด้ามาร์เก็ต เป็นตลาดนัดยามเย็น เป็นตลาดที่มีผู้ซื้อ ผู้สร้างสรรค์ และผู้ที่มีความสามารถทางศิลปะและวัฒนธรรม นำเสนอกิจกรรม สินค้าและอาหาร ภายในตลาดประกอบด้วย Art Factory ซึ่งรวบรวมงานศิลปะแนวทางใหม่ๆ และสินค้าที่มีไอเดียเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว A La Mode & Idea Shops ซึ่งเป็นพื้นที่สำหรับสินค้าที่มีดีไซน์ ทำเอง ประดิษฐ์เอง Amphitheatre ซึ่งเป็นเวทีกลางแจ้งสำหรับผู้ที่มีความสามารถในการแสดง ดนตรี dance ละคร และสุดท้ายคือส่วนของบูทจำหน่ายอาหาร
 7. เขาหินเหล็กไฟ จุดชมวิว "เขาหินเหล็กไฟ" หรือ "เขาเรดาร์ " ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของเมืองหัวหิน อยู่ห่างจากตัวเมืองประมาณ 3 กิโลเมตรเขาหินเหล็กไฟเป็นภูเขาขนาดไม่ใหญ่มาก ยอดภูเขาสูงจากระดับน้ำทะเล 162 เมตร มีขนาดพื้นที่ 352 ไร่ สามารถนารถยนต์ขึ้นไปได้ บริเวณด้านบนยอดเขา มีลานจอดรถขนาดใหญ่ ร่มรื่น จากลานจอดรถ สามารถเดินไปยัง จุดชมวิวต่างๆ ซึ่ง อยู่บริเวณ มีร้านค้าไว้คอยบริการนักท่องเที่ยว ทั้งอาหารและเครื่องดื่ม
 8. หัวหินฮิลส์วินยาร์ด ไร่องุ่นแห่งเดียวท่ามกลางหุบเขาในหัวหินบนเนื้อที่กว้างใหญ่กว่า 1,500 ไร่ แบ่งเป็นส่วนต่างๆ อย่างลงตัว ตั้งแต่แปลงองุ่นนับ 400 ไร่ ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถนั่งช้าง ชมแปลงที่เรียงรายเป็นแถวอย่างมีระเบียบได้อย่างสนุกสนาน ขอแนะนำไวน์สีชมพูอ่อน White Shiraz รสชาตินุ่มลิ้น จากองุ่นแดงโดยไม่มีเปลือก ซึ่งเป็นรายเดียวในประเทศไทยที่ผลิตไวน์ชนิดนี้ได้ และหากอยากลองไวน์ชนิดอื่นบ้างก็มีบริการไวน์เทสต์ตั้งเซต 5 ตัว เพื่อประกอบการตัดสินใจ

อ.ปราณบุรี

1. เขากะโหลก เป็นชายหาดที่ทอดยาวต่อเนื่องจากหาดปราณบุรีจนถึงเขากะโหลก หาดทรายสีน้ำตาลอ่อนละเอียดแลดูสะอาดตา บรรยากาศลมเย็นสบายเงียบสงบ ทางใต้ของหาดมีเขาเล็กๆ ลูกหนึ่งที่มีรูปร่างคล้ายกับกะโหลกศีรษะตั้งตระหง่านอยู่ ด้านบนมีจุดชมวิวสามารถชมทัศนียภาพที่สวยงาม

อ. สามร้อยยอด

1. ถ้ำพระยานคร ถ้ำพระยานครเป็นถ้ำขนาดใหญ่ตั้งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพดานถ้ำเป็นช่องกว้างแสงสว่างสาดส่องเข้ามากระทบกับพระที่นั่งคูหาฤทธาสน์สร้างความงดงามจนเป็นจุดเด่นของถ้ำแห่งนี้ ช่วงเวลาที่สวยที่สุดคือ 10.30-11.30 น. พระที่นั่งคูหาฤทธาสน์เป็นพลับพลาแบบจตุรมุข สร้างในสมัยรัชกาลที่ 5 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จมายกข้อฟ้าด้วยพระองค์เอง ที่กำแพงหินด้านขวามีพระปรมาภิไธยย่อในรัชกาลที่ 5 และรัชกาลที่ 7 เป็นตัวหนังสือใหญ่สีขาวสะอาดตา ทางขึ้นถ้ำมีความลำบากผู้ที่มิร่างกายไม่แข็งแรงโปรดพิจารณา
2. หาดสามร้อยยอด เป็นชายหาดเงียบสงบ มีทัศนียภาพสวยงาม ร่มรื่นด้วยทิวสนทะเล น้ำทะเลตื้นสามารถเล่นน้ำได้ เรียบหาดมีทิวสนร่มรื่น ทางลาดยางเรียบหาดประมาณ 3 กิโลเมตร มองเห็นวิวดูทะเลริมฝั่งอ่าว

ไทยได้อย่างสวยงาม ทางทิศใต้จะเห็นเกาะต่างๆเช่น เกาะโครำ เกาะนมสาว เกาะระวิง เกาะระวาง สามารถนั่งเรือไปเที่ยวเกาะ ดำน้ำดูปะการัง บริเวณหาดมีที่พัก รีสอร์ทต่าง ๆ ร้านอาหารมากมาย ให้บริการ

3. วัดตาลเจ็ดยอด ตั้งตามลักษณะเด่นของต้นตาลที่เคยมีอยู่ถึง 7 ยอด เป็นที่ประดิษฐานองค์สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (โต พรหมรังสี) และหลวงพ่ोजิน (วัดบางคลาน จ.พิจิตร) บนฐานขนาดใหญ่หันหน้าไปทางทิศตะวันออก นอกจากนี้ยังมีบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ พระพิฆเนศ พระพรหมและพระสังกัจจายน์ วัดตาลเจ็ดยอดอยู่ใกล้กับอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด มีทิวทัศน์ที่สวยงาม
4. หุบสามร้อยยอด ชมพระอาทิตย์ตกที่สวยงามที่สุดแห่งหนึ่งของสามร้อยยอด เป็นแหล่งดูนกประจำถิ่นอย่าง นกอีโง้ง นกกระยางเหลือง นกกระยางแดง นกเป็ดน้ำ ซึ่งหาดูได้ตลอดทั้งปี และยังมีนกอพยพ บินผ่านมาในช่วงฤดูหนาว รวมไปถึงเหยี่ยวที่จะบินผ่านมาให้เห็นในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ จุดเด่นในศูนย์ศึกษาธรรมชาติแห่งนี้ก็คือบึงบัว ที่มีบัวสายพันธุ์ต่างๆ ขึ้นอยู่ในพื้นที่กว่า 500 ไร่ ในหุบสามร้อยยอด ช่วงเวลานำไปเที่ยว คือช่วงเดือน มกราคม – มีนาคมเพราะดอกบัวกำลังบาน

อ. เมือง

1. อ่าวมะนาว เป็นแหล่งท่องเที่ยวพักผ่อนตากอากาศที่มีทิวทัศน์สวยงาม หาดทรายละเอียด ได้รับความนิยมจากประชาชนในประจวบคีรีขันธ์มาก ประชาชนสามารถเข้าไปพักผ่อนหย่อนใจได้ และมีบริการบ้านพักสำหรับนักท่องเที่ยว อ่าวมะนาวอยู่ในการควบคุมดูแลของกองบิน 5 และเคยเป็นยุทธภูมิในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 บริเวณหุบเขาคลองวาท นักท่องเที่ยวสามารถเข้าชมถ้ำเทพนมและถ้ำน้อยหน้าที่มีหินงอกหินย้อยสวยงาม
2. ด่านสิงขร เป็นตลาดขายแดนชั่วคราว เป็นจุดผ่อนปรนทางการค้าระหว่างชายแดนไทยและพม่า มีจุดจำหน่ายสินค้าพื้นเมืองของชาวไทยและชาวพม่า สินค้าที่มีจำหน่ายได้แก่ เพอร์นิเจอร์และข้าวของเครื่องใช้ที่ทำจากไม้แกะสลัก กล้วยไม้ปา ต้นไม้ป่าหายากต่างๆ รวมถึงเครื่องประดับที่ทำจากหินสีและพลอยพม่าคุณภาพดีหลากหลายชนิด
3. วัดอ่าวน้อย ชมโบสถ์ไม้สักทองที่มีการออกแบบและฝีมือช่างอันปราณีต บนภูเขาติดทะเลฝั่งอ่าวน้อยมีถ้ำพระนอนซึ่งเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปไสยาสน์ขนาดใหญ่ 2 องค์มีความสวยงามเป็นเอกลักษณ์ ห่มจีวรสีเหลืองลักษณะเดียวกันทั้งสององค์ ถ้ำมีขนาดใหญ่แต่อากาศในถ้ำเย็นสบายและปลอดภัยไปรุ่งทางเดินขึ้นถ้ำเป็นบันไดฉาบปูน มีที่พักระหว่างทาง เป็นจุดชมทิวทัศน์อ่าวน้อยที่สวยงาม สามารถมองเห็นเรือประมงขนาดเล็กที่จอดเรียงรายตามแนวหาดอ่าวน้อย
4. ศาลหลักเมือง สร้างเป็นแบบสถาปัตยกรรมสมัยลพบุรี ได้รับการตกแต่งด้วยไม้ดอกไม้ประดับอย่างสวยงาม นับเป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ที่สำคัญ
5. หาดคลองวาท เป็นชายหาดที่ติดกับอ่าวมะนาวความยาวประมาณ 4 กิโลเมตร เป็นที่ตั้งหมู่บ้านชาวประมง มีสะพานปลาหรือท่าเรือประมงซึ่งเป็นจุดชมวิวิทิวทัศน์ ชายหาด บรรยากาศเงียบสงบ หาดคลองวาทเป็นหาดที่ไม่ค่อยเหมาะกับการเล่นน้ำ เนื่องจากเป็นหาดเลน นักท่องเที่ยวที่มาพักหาดคลองวาท สามารถไปเล่นน้ำได้ที่อ่าวมะนาว อยู่ในกองบิน 53
6. อ่าวประจวบคีรีขันธ์ เป็นอ่าวที่มีทิวทัศน์สวยงาม ด้านหน้าอ่าวมีเกาะรูปร่างแปลกตาอยู่หลายเกาะเหมาะสำหรับการออกกำลังกายอย่างมาก โดยเฉพาะในยามเช้า และยามเย็น เช่นวิ่ง และขี่จักรยานเลียบชายทะเล มีถนนทอดยาวเลียบหาดจากอ่าวน้อยไปจนถึงเขาตาม่องล่าย
7. อุทยานวิทยาศาสตร์พระจอมเกล้า ณ หว้ากอ สักการะพระบรมราชานุสาวรีย์ของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวผู้ทรงเป็นพระบิดาแห่งวิทยาศาสตร์ไทย ชมนิทรรศการ เกี่ยวกับพัฒนาการทางดาราศาสตร์

ศาสตร์ แนวคิดของปราชญ์ในสมัยโบราณ ที่เกี่ยวกับดวงดาว ท้องอวกาศกันใน อาคารพันทิวาพิทยั เรียนรู้เรื่องราวของ ดาวเคราะห์ ดาวฤกษ์ อัจฉรียกับโลกสี่ครามในพิพิธภัณฑสัตว์น้ำหว่ากอ เปิดโลกใต้ ทะเลในรูปแบบของตู้ปลาขนาดใหญ่ ชมสวนผีเสื้อที่มีผีเสื้อพันธุ์พื้นเมืองนานาชนิดในบรรยากาศของ สวนอันร่มรื่นให้พักผ่อนหย่อนใจกันด้วย อุทยานวิทยาศาสตร์พระจอมเกล้า ณ หว้ากอ จึงนับเป็นทั้งสิ่งที่เหมาะสมกับการเรียนรู้และการพักผ่อนหย่อนใจเป็นอย่างยิ่ง

อำเภอ ทับสะแก

1. หาดหัวยาย ชายหาดทอดตัวยาวต่อเนื่องกับหาดวนากร ทรายเม็ดละเอียด บรรยากาศเงียบ นกท่องเที่ยวค่อนข้างน้อย เหมาะแก่การเป็นที่พักผ่อนตากอากาศ

อำเภอ บางสะพาน

1. หาดบ้านกรูด ชายหาดที่กว้าง น้ำทะเลสีครามสดใส มีแนวหาดยาวประมาณ 12 กิโลเมตร ขนานไปกับ ถนนเลียบริมชายหาด หาดบ้านกรูดแบ่งออกเป็นหาดบ้านกรูดเหนือ และ หาดบ้านกรูดใต้ มี เขาธงชัยขึ้นอยู่ ตรงกึ่งกลาง ชุมชนชาวประมงดั้งเดิมกระจายตัวอยู่ตลอดชายหาด
2. วัดทางสาย พระพุทธรูปศิลาขาวเป็นพระพุทธรูปปางสมาธิขนาดใหญ่หันพระพักตร์ออกทะเล ชาวบาง สะพานสร้างขึ้นเพื่อน้อมเกล้าถวายสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ นอกจากนี้คณะสงฆ์และพสกนิกรได้ร่วมกัน สร้างพระมหาธาตุเจดีย์ภักดีประกาศขึ้นเพื่อร่วมกันประกาศความจงรักภักดีในพระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว ชั้นที่ 5 เป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุในบุษบกไม้สัก แกะสลักปิดทองตั้งอยู่บนฐานทรง สูง ทำด้วยหินอ่อนมีมุขยื่นทั้งสี่ด้าน ใจกลางประดิษฐานพระพุทธรูปทองคำ ปางประจำพระชนมวาร ของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช วัดทางสายจึงเป็นสถานที่ประกาศความจงรักภักดี ของชาวบางสะพานทั้งดงาม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

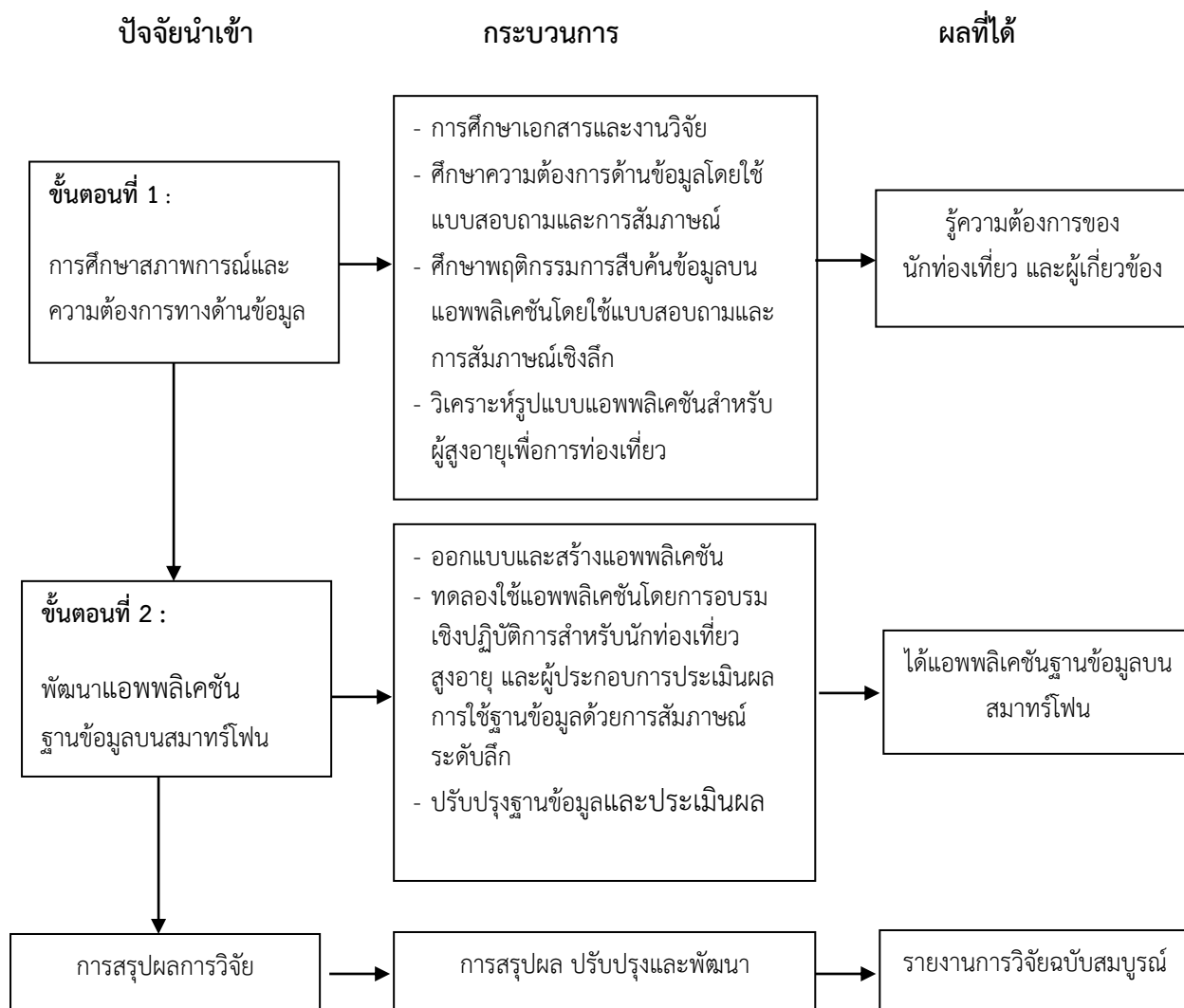
โครงการการพัฒนาฐานข้อมูลการท่องเที่ยวที่ไร้ความเร่งรีบสำหรับผู้สูงอายุในภูมิภาคตะวันตกมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการข้อมูลด้านการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุในภูมิภาคตะวันตกรวมทั้งวิเคราะห์รูปแบบแอปพลิเคชันและพัฒนาฐานข้อมูลบนแอปพลิเคชันสำหรับการท่องเที่ยวที่ไร้ความเร่งรีบสำหรับผู้สูงอายุในภูมิภาคตะวันตกโดยการศึกษาในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์ การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการในรูปแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) ประเภทการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาฐานข้อมูลตามความต้องการของนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในภูมิภาคตะวันตก 4 จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ โดยการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) และใช้แบบสอบถามเชิงปริมาณและแบบสอบถามเชิงลึก

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนาฐานข้อมูลการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุในภูมิภาคตะวันตกโดยการออกแบบและสร้างแอปพลิเคชันร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งการทดลองใช้แอปพลิเคชันที่พัฒนาขึ้นโดยการอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ และผู้ประกอบการในพื้นที่ที่ศึกษา มีการประเมินผลการใช้ฐานข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ระดับลึก

สรุปเป็นขั้นตอนการดำเนินการวิจัยแสดงในแผนภูมิ 3.1

สรุปขั้นตอนการวิจัย

แผนภูมิ 3.1 ขั้นตอนการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างสำหรับการดำเนินงานขั้นตอนที่ 1

สำหรับการดำเนินงานในขั้นตอนนี้ ประกอบด้วยขั้นตอนย่อยดังนี้

- (1) การศึกษาเอกสารและงานวิจัยเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างและพัฒนาฐานข้อมูลด้านการท่องเที่ยวที่ไร้ความเร่งรีบสำหรับผู้สูงอายุโดยการวิเคราะห์รูปแบบ จุดอ่อน จุดแข็งของฐานข้อมูลและศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนา

- (2) วิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถามเพื่อศึกษาความต้องการด้านข้อมูลและศึกษาพฤติกรรมการสืบค้นข้อมูลสำหรับการท่องเที่ยวบนแอปพลิเคชันสำหรับการท่องเที่ยวที่ไร้ความเร่งรีบสำหรับผู้สูงอายุ
- (3) วิจัยเชิงสำรวจโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อศึกษาความต้องการด้านข้อมูลและศึกษาพฤติกรรมการสืบค้นข้อมูลสำหรับการท่องเที่ยวบนแอปพลิเคชันสำหรับการท่องเที่ยวที่ไร้ความเร่งรีบสำหรับผู้สูงอายุ
- (4) วิเคราะห์รูปแบบแอปพลิเคชันสำหรับผู้สูงอายุเพื่อการท่องเที่ยว

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างเป็นนักท่องเที่ยวที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไปเดินทางมาท่องเที่ยวในภูมิภาคตะวันตกโดยการอ้างอิงจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่มีอายุตั้งแต่ 55 ปีขึ้นไปในปี 2549 จำนวนรวม 502,593 คน (ฐานข้อมูลการท่องเที่ยวเชิงการตลาด, 2557) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา โดยการเปิดตาราง (Krejcie R.V. and Morgan D.W. 1970 : 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 384 คน แต่การวิจัยครั้งนี้กำหนด 400 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จำนวนของกลุ่มตัวอย่างรายจังหวัดแสดงดังตาราง 3.1

ตาราง 3.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไปโดยคิดตามสัดส่วนจากตาราง 1.2

จังหวัด	ประชากรนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ			กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ		
	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ	รวม	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ	รวม
กาญจนบุรี	84,740	13,871	98,611	112	13	125
ราชบุรี	50,654	71,172	121,826	67	66	133
เพชรบุรี	26,720	84,300	111,020	35	78	113
ประจวบคีรีขันธ์	19,249	3,488	22,737	26	3	29
รวม	181,363	172,831	354,194	240	160	400

เพื่อศึกษาความต้องการด้านข้อมูลในการท่องเที่ยวและพฤติกรรมการสืบค้นข้อมูลบนแอปพลิเคชันสำหรับการท่องเที่ยวที่ไร้ความเร่งรีบสำหรับผู้สูงอายุผู้วิจัยกำหนดผู้ให้ข้อมูลหลักเชิงคุณภาพโดยการเลือกแบบเจาะจงจากนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยและชาวต่างประเทศ รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวที่ไร้ความเร่งรีบ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกจำนวน 24 คนประกอบด้วย

1. นักท่องเที่ยวสูงอายุในภูมิภาคตะวันตก ชาย 6 คนและหญิง 6 คน รวม 12 คน
2. ผู้ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดละ 2 คน รวม 8 คน
3. หน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด จังหวัดละ 1 คน รวม 4 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยสำหรับการดำเนินงานขั้นตอนที่ 1

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บข้อมูลแบบผสมผสานด้วยเครื่องมือเชิงปริมาณเป็นแบบสอบถามและเครื่องมือเชิงคุณภาพเป็นแนวทางการสัมภาษณ์ระดับลึก

- (1) เครื่องมือเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาความต้องการด้านข้อมูลในการท่องเที่ยวและพฤติกรรมการสืบทอดข้อมูลบนแอปพลิเคชันสำหรับการท่องเที่ยวที่ไร้ความเร่งรีบสำหรับผู้สูงอายุ ซึ่งประกอบด้วยแบบสอบถาม 2 ชุด ประกอบด้วยแบบสอบถามภาษาไทยและแบบสอบถามภาษาอังกฤษในแต่ละชุดแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานะภาพ และผู้ร่วมเดินทาง

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการสืบทอดข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยว แหล่งของข้อมูล ประเภทของข้อมูลที่สืบทอด รวมทั้งความเชื่อถือของข้อมูลที่รับทราบ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทาง ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยว ความถี่ในการเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยว ความประทับใจ และแรงจูงใจในการเดินทางมาท่องเที่ยว

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือข้อมูลเชิงปริมาณ

แบบสอบถามถูกตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญก่อนการนำไปใช้เก็บข้อมูลจริงจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งในการทดสอบครั้งนี้ใช้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาในประเด็นที่ต้องการวิจัย (IOC) เมื่อค่าดัชนี IOC เป็นค่าเฉลี่ยของผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาทั้งหมด โดยที่คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญกำหนดดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าคำถามข้อนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาในประเด็นที่ต้องการวิจัย

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าคำถามข้อนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาในประเด็นที่ต้องการวิจัย

-1 เมื่อแน่ใจว่าคำถามข้อนั้นไม่สอดคล้องกับเนื้อหาในประเด็นที่ต้องการวิจัย

ถ้าค่าดัชนี IOC มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 คำถามข้อนั้นมีความสอดคล้องกับเนื้อหาในประเด็นที่ต้องการวิจัย แต่ถ้าค่าดัชนี IOC มีค่าต่ำกว่า 0.5 คำถามข้อนั้นจะถูกตัดออกไป

การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ทั้ง 4 จังหวัด จากแหล่งข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม 2 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยวิเคราะห์ผลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป หาค่าสถิติพรรณนา ด้วยสถิติพื้นฐาน คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากนั้นจึงนำเสนอในลักษณะตาราง และการบรรยายความ

- (2) เครื่องมือเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยกำหนดผู้ให้ข้อมูลหลักเชิงคุณภาพโดยการเลือกแบบเจาะจงจากนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทย รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวที่ไร้ความเร่งรีบ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกจำนวน 24 คน โดยการกำหนดกรอบร่างแนวทางการสัมภาษณ์ ได้แก่

- แรงจูงใจในการเลือกแหล่งท่องเที่ยว
- สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว

- จุดมุ่งหมายของการเดินทางท่องเที่ยว
- การแสวงหาและการรับทราบข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งความเชื่อถือในข้อมูลที่ได้รับ
- แหล่งของข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
- การใช้สื่อสารสนเทศการท่องเที่ยว
- ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลโดยการสอบถามซ้ำ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงภายในอีกครั้งหนึ่ง

การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยทำหนังสือถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เพื่อขอเข้าสัมภาษณ์เชิงลึก พร้อมด้วยการจดบันทึกภาคสนามและการบันทึกเสียง รวบรวมข้อมูลจากการบันทึกเสียง ถอดเทปและตรวจสอบความถูกต้อง

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างสำหรับการดำเนินงานขั้นตอนที่ 2

สำหรับการดำเนินงานในขั้นตอนนี้ ประกอบด้วยขั้นตอนย่อยดังนี้

- (1) ออกแบบและสร้างแอปพลิเคชันร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- (2) ทดลองใช้แอปพลิเคชันที่พัฒนาขึ้นโดยการอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ และผู้ประกอบการในพื้นที่ที่ศึกษา ประเมินผลการใช้ฐานข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ระดับลึก
- (3) ปรับปรุงฐานข้อมูลและประเมินผลด้วยการสัมภาษณ์ระดับลึก

การศึกษาวิจัยในขั้นตอนนี้มุ่งเน้นข้อมูลเชิงคุณภาพเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างจำเป็นต้องทดลองใช้แอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟน

3.3.1 ขั้นตอนการออกแบบและการสร้างแอปพลิเคชัน

ผู้วิจัยกำหนดผู้ให้ข้อมูลหลักเชิงคุณภาพโดยการเลือกแบบเจาะจงจากนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทย รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวที่ไร้ความเร่งรีบ จำนวน 24 คนประกอบด้วย

- นักท่องเที่ยวสูงอายุในภูมิภาคตะวันตก ชาย 6 คนและหญิง 6 คน รวม 12 คน
- ผู้ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดละ 2 คน รวม 8 คน
- หน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด จังหวัดละ 1 คน รวม 4 คน

เครื่องมือการสนทนากลุ่ม

ผู้วิจัยใช้เครื่องมือการสัมภาษณ์เชิงลึก ด้วยการกำหนดร่างแนวทางการสนทนา ได้แก่

- สภาพการณ์สื่อเทคโนโลยีสำหรับการท่องเที่ยวในปัจจุบันเป็นอย่างไร
- สื่อเทคโนโลยีสำหรับการท่องเที่ยวมีความเหมาะสมกับผู้สูงอายุหรือไม่
- จุดเด่นและจุดด้อยของแอปพลิเคชันบนสมาร์ทโฟนในปัจจุบันเป็นอย่างไร
- คุณสมบัติที่ดีของแอปพลิเคชันบนสมาร์ทโฟนที่สนับสนุนให้เกิดแรงจูงใจในการตัดสินใจท่องเที่ยวที่ไร้ความเร่งรีบสำหรับผู้สูงอายุมีอะไรบ้าง
- ปัจจัยจูงใจหลักในการสืบค้นข้อมูลเพื่อการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ
- ประเภทของแหล่งสืบค้นข้อมูลสำหรับการท่องเที่ยวผู้สูงอายุ
- ความคาดหวังทางด้านข้อมูลต่อฐานข้อมูล
- รูปแบบและความพึงพอใจต่อการนำเสนอข้อมูลในฐานข้อมูล
- ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะมีอะไรบ้าง

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลโดยการสอบถามซ้ำ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงภายในอีกครั้งหนึ่ง

การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยทำหนังสือถึงกลุ่มตัวอย่างที่เลือกแบบเจาะจง เพื่อขอเชิญร่วมสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสนทนากลุ่ม พร้อมด้วยการจดบันทึกภาคสนามและการบันทึกเสียง รวบรวมข้อมูลจากการบันทึกเสียง ถอดเทปและตรวจสอบความถูกต้อง

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

3.3.2 ขั้นตอนการอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุและผู้ประกอบการในพื้นที่ที่ศึกษา

ผู้วิจัยกำหนดผู้ให้ข้อมูลหลักเชิงคุณภาพโดยการเลือกแบบเจาะจงจากนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทย รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจำนวน 90 คนประกอบด้วย

- นักท่องเที่ยวสูงอายุในภูมิภาคตะวันตก ชาย 23 คนและหญิง 23 คน รวม 46 คน
- ผู้ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดละ 10 คน รวม 40 คน
- หน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด จังหวัดละ 1 คน รวม 4 คน

เครื่องมือการสัมภาษณ์เชิงลึก

ผู้วิจัยใช้เครื่องมือการสัมภาษณ์เชิงลึกโดยมีประเด็นการสัมภาษณ์ระดับลึกมีดังนี้

- องค์ประกอบของแอปพลิเคชัน ได้แก่ ภาพประกอบ ภาษาที่ใช้ ตัวอักษร ปุ่มคำสั่ง และการจัดองค์ประกอบ เป็นอย่างไร

- ประโยชน์ที่ผู้ใช้ได้จากแอปพลิเคชัน ได้แก่ ความสะดวกในการสืบค้นข้อมูล ประโยชน์ต่อการสืบค้นข้อมูล และเจตคติต่อการใช้เทคโนโลยี มีมากน้อยเพียงใด
- คุณภาพของแอปพลิเคชันโดยรวมเป็นอย่างไร
- ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงในการผลิตแอปพลิเคชัน

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลโดยการสอบถามซ้ำ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงภายในอีกครั้งหนึ่ง

การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยทำหนังสือถึงกลุ่มตัวอย่างที่เลือกแบบเจาะจง เพื่อขอเชิญเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการการใช้แอปพลิเคชันเพื่อการท่องเที่ยวที่ไร้ความเร่งรีบ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ พร้อมด้วยการจดบันทึกภาคสนามและการบันทึกเสียง รวบรวมข้อมูลจากการบันทึกเสียง ถอดเทปและตรวจสอบความถูกต้อง

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

3.3.3 ขั้นตอนการปรับปรุงฐานข้อมูลและประเมินผล

ผู้วิจัยกำหนดผู้ให้ข้อมูลหลักเชิงคุณภาพโดยการเลือกแบบเจาะจงจากนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยและชาวต่างประเทศ จำนวน 24 คนประกอบด้วย

- นักท่องเที่ยวสูงอายุในภูมิภาคตะวันตก ชาย 6 คนและหญิง 6 คน รวม 12 คน
- ผู้ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดละ 3 คน รวม 12 คน

เครื่องมือการสัมภาษณ์เชิงลึก

ผู้วิจัยใช้เครื่องมือการสัมภาษณ์เชิงลึกโดยมีประเด็นการสัมภาษณ์ระดับลึกมีดังนี้

- องค์ประกอบของแอปพลิเคชัน ได้แก่ ภาพประกอบ ภาษาที่ใช้ ตัวอักษร ปุ่มคำสั่ง และการจัดองค์ประกอบ เป็นอย่างไร
- ประโยชน์ที่ผู้ใช้ได้จากแอปพลิเคชัน ได้แก่ ความสะดวกในการสืบค้นข้อมูล ประโยชน์ต่อการสืบค้นข้อมูล และเจตคติต่อการใช้เทคโนโลยี มีมากน้อยเพียงใด
- คุณภาพของแอปพลิเคชันโดยรวมเป็นอย่างไร
- ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงในการผลิตแอปพลิเคชัน

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลโดยการสอบถามซ้ำ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงภายในอีกครั้งหนึ่ง

การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ทั้ง 4 จังหวัด จากแหล่งข้อมูลเชิงคุณภาพจากกลุ่มตัวอย่างที่เลือกแบบสุ่ม ผู้วิจัยเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ พร้อมด้วยการจดบันทึกภาคสนามและการบันทึกเสียง รวบรวมข้อมูลจากการบันทึกเสียง ถอดเทปและตรวจสอบความถูกต้อง

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการข้อมูลด้านการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุในภูมิภาคตะวันตก (2) วิเคราะห์รูปแบบแอปพลิเคชันและพัฒนาฐานข้อมูลบนแอปพลิเคชันสำหรับการท่องเที่ยวที่ไร้ความเร่งรีบสำหรับผู้สูงอายุในภูมิภาคตะวันตกการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามสอบถามนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติจำนวน 400 ชุด โดยแบ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลออกเป็นพื้นที่ 4 จังหวัดได้แก่ กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ในครั้งนี้สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้จำนวน 402 ชุด นอกจากนี้ในขั้นตอนการวิเคราะห์รูปแบบแอปพลิเคชันและการพัฒนาฐานข้อมูล ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในพื้นที่ที่ศึกษาจำนวน 24 ชุด ผลการศึกษาวิจัยจะได้นำเสนอดังต่อไปนี้

4.1 การศึกษาสภาพการณ์และความต้องการทางด้านข้อมูล

การศึกษาวิจัยในรูปแบบการวิจัยและพัฒนาอาศัยเครื่องมือเชิงปริมาณซึ่งเป็นแบบสอบถามและเครื่องมือเชิงคุณภาพเพื่อเป็นแนวทางการสัมภาษณ์ระดับลึกในประเด็นการวิจัยในแต่ละขั้นตอนซึ่งประกอบด้วย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการณ์และความต้องการทางด้านข้อมูลเพื่อการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ โดยเน้นประเด็นต่อไปนี้

- นักท่องเที่ยวสูงอายุมีความต้องการข้อมูลในการท่องเที่ยวบนแอปพลิเคชันสำหรับการท่องเที่ยวที่ไร้ความเร่งรีบหรือไม่
- นักท่องเที่ยวสูงอายุมีพฤติกรรมการสืบค้นข้อมูลอย่างไร

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักท่องเที่ยวสูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปที่ได้เดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่ที่ศึกษา โดยข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บรวบรวม ประกอบไปด้วย 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปซึ่งแสดงลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลในการสืบค้นข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวก่อนการท่องเที่ยว

ส่วนที่ 3 ข้อมูลในการท่องเที่ยวครั้งนี้

รายการประเมินและผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและเนื้อหาของเครื่องมือเชิงปริมาณโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน แสดงดังตาราง A4.1 ผลการประเมินด้วยแบบสอบถามของพื้นที่จังหวัดราชบุรี กาญจนบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และภาพรวมทั้ง 4 จังหวัด แสดงรายละเอียดดังหัวข้อต่อไปนี้

4.1.1 ผลการวิจัยเชิงสำรวจในพื้นที่จังหวัดราชบุรี

ในขั้นตอนการศึกษาวิจัยข้อมูลพื้นฐานและความต้องการข้อมูลด้านการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปสอบถามนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไป

จำนวน 133 คน ในพื้นที่จังหวัดราชบุรี วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติพื้นฐานโดยใช้ร้อยละของความถี่ของข้อมูล

ได้ผลการสำรวจดังนี้

ตอนที่1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ สัญชาติ และการเดินทาง
(n = 133)

	สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ			
	ชาย	64	48.10
	หญิง	69	51.90
2. อายุ			
	60-64 ปี	78	58.6
	65-69 ปี	38	28.6
	70-74 ปี	13	9.8
	มากกว่า 74 ปี	1	0.8
	ไม่ตอบ	3	2.3
3. สัญชาติ			
	ไทย	67	50.38
	อเมริกา	34	25.56
	ฝรั่งเศส	16	12.03
	อื่นๆ	16	12.03
4. การท่องเที่ยวในครั้งนี้นั้นท่านเดินทางมากับ			
	สามีหรือภรรยา	50	37.6
	ลูกหรือหลาน	34	25.6
	เพื่อนหรือหน่วยงานต่างๆ	13	9.8
	กลุ่มทัวร์	24	18.0
	ตามลำพัง	10	7.5
	ไม่ตอบ	2	1.5

จากตาราง4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 51.90 อยู่ในช่วงอายุ 60-64 ปี คิดเป็นร้อยละ 58.6 และรองลงมาเป็นช่วงอายุ 65-69 ปีคิดเป็นร้อยละ 28.6 ชาวต่างชาติที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากได้แก่ชาวอเมริกา คิดเป็นร้อยละ 25.56 รองลงมาได้แก่ชาวฝรั่งเศส คิดเป็นร้อยละ 12.03และชาติอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 12.03 และในการสำรวจครั้งนี้ผู้ตอบแบบ

สำรวจส่วนใหญ่เดินทางมากับสามีหรือภรรยาคิดเป็นร้อยละ 37.6 รองลงมาเป็นลูกหรือหลานคิดเป็นร้อยละ 25.6 นักท่องเที่ยวส่วนที่เหลือเดินทางเป็นกลุ่มทัวร์ เพื่อนหรือหน่วยงาน และท่องเที่ยวตามลำพัง

ตอนที่2 ข้อมูลในการสืบค้นแหล่งท่องเที่ยวก่อนการท่องเที่ยว

ตาราง4.2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสำรวจ เกี่ยวกับข้อมูลในการสืบค้นแหล่งท่องเที่ยวก่อนการท่องเที่ยว

(n = 133)		
สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. โดยปรกติก่อนการเดินทาง ท่านสืบค้นข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยวหรือไม่		
สืบค้น	104	78.2
ไม่สืบค้น	28	21.1
ไม่ตอบ	1	0.8
2. ในการท่องเที่ยวครั้งนี้ท่านได้ค้นหาข้อมูลมาก่อนหรือไม่		
สืบค้น	111	83.46
ไม่สืบค้น	22	16.54
3. ท่านเชื่อถือการสืบค้นข้อมูลหรือไม่		
เชื่อถือ	120	90.2
ไม่เชื่อถือ	12	9.0
ไม่ตอบ	1	0.8
4. หากท่านได้สืบค้นข้อมูลมาก่อน ข้อมูลใดบ้างที่ท่านสืบค้น		
รายละเอียดการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว	74	55.64
แหล่งช้อปปิ้งในสถานที่ท่องเที่ยว	27	20.30
สถานที่บริการสุขภาพทางเลือก	2	1.50
สถานที่สำคัญในแหล่งท่องเที่ยว	10	7.52
สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ	15	11.28
อื่นๆ	5	3.76

จากตาราง 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามปรกติจะทำการสืบค้นข้อมูลมาก่อนการเดินทางท่องเที่ยว จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 78.2 ซึ่งผู้ตอบแบบสำรวจเชื่อถือผลจากการสืบค้นคิดเป็นร้อยละ 90.2 และข้อมูลที่สืบค้นส่วนใหญ่เป็นรายละเอียดการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวคิดเป็นร้อยละ 55.64 รองลงมาได้แก่ แหล่งช้อปปิ้งในสถานที่ท่องเที่ยวคิดเป็นร้อยละ 20.30 นอกจากนี้ผู้ตอบแบบประเมินยังให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับแหล่งที่ทำการสืบค้นข้อมูลโดยผู้ตอบแบบประเมินสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25.6 รองลงมาได้แก่สืบค้นผ่านทางหนังสือท่องเที่ยวคิดเป็นร้อยละ 12.8 สื่ออื่นๆ เช่น เพื่อน ป้ายโฆษณา หนังสือท่องเที่ยว เป็นต้น

ตอนที่ 3 ข้อมูลในการท่องเที่ยวครั้งนี้

ตาราง 4.3 แสดงจำนวน ร้อยละ ของผู้ตอบแบบสำรวจ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวครั้งนี้

(n = 133)		
สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. การเดินทางท่องเที่ยวครั้งนี้ท่านมาโดย		
รถยนต์ส่วนตัว	50	37.6
เช่ารถโดยสาร	49	36.8
รถโดยสารสาธารณะ	30	22.6
รถไฟ	0	0
อื่นๆ	4	3
2. จำนวนวันในการท่องเที่ยวนี้		
เข้ามา—เย็นกลับ	80	60.2
ค้างแรม	52	39.1
3. การท่องเที่ยวสถานที่นี้เป็นครั้งที่เท่าใดของท่าน		
ครั้งนี้เป็นครั้งแรก	75	56.4
ครั้งที่ 2	30	22.6
ครั้งที่ 3	14	10.5
ครั้งที่ 4	2	1.5
มากกว่า 4 ครั้ง	12	9.0
4. ท่านประทับใจอะไรในการท่องเที่ยวครั้งนี้		
สถานที่สวยงาม	51	38.3
คนท้องถิ่น	23	17.3
แหล่งช้อปปิ้ง	14	10.5
อาหาร-ผลไม้	16	12.0
วัฒนธรรม	10	7.6
ไม่ตอบ	19	14.3
5. ในการท่องเที่ยวครั้งถัดไปของท่าน ท่านมีความประสงค์		
กลับมาเที่ยวที่นี่	108	81.2
ไม่กลับมาเที่ยวที่นี่อีก	3	2.3
เปลี่ยนไปเที่ยวที่อื่น	21	15.8
6. ความต้องการของท่านในการท่องเที่ยวครั้งนี้ได้แก่		
ชมวิว	13	9.8
เที่ยววันหยุด	7	5.3
ถ่ายภาพ	1	0.8
ชมวัฒนธรรม	8	6.0

เยี่ยมญาติ	1	0.8
ท่องเที่ยว	21	15.8
พักผ่อน	39	29.3
ซื้อปิ้ง	4	3.0
อาหาร	2	1.5
ไม่ตอบ	37	27.8

จากตาราง 4.3 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวนี้โดยรถยนต์ส่วนตัวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.6 รองลงมาเช่ารถโดยสารคิดเป็นร้อยละ 36.8 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการท่องเที่ยวแบบเข้ามา-เย็นกลับถึงร้อยละ 60.2 โดยที่ครั้งนี้เป็นครั้งแรกที่มายังสถานที่ท่องเที่ยวนี้คิดเป็นร้อยละ 56.4 นอกจากนี้ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามประทับใจว่าสถานที่แห่งนี้สวยงามมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 38.3 และต้องการจะกลับมายังสถานที่ท่องเที่ยวแห่งนี้อีกคิดเป็นร้อยละ 81.2 รองลงมาต้องการเปลี่ยนไปเที่ยวที่อื่นคิดเป็นร้อยละ 15.8 โดยต้องการไปเที่ยวยัง จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย หรือ ภูเก็ต และผู้ตอบแบบสำรวจมีความต้องการในการมาท่องเที่ยวครั้งนี้มากที่สุดคือ พักผ่อน คิดเป็นร้อยละ 29.3

ตอนที่ 4 ข้อมูลในการท่องเที่ยวครั้งต่อไป

ตาราง 4.4แสดงจำนวน ร้อยละ ของผู้ตอบแบบสำรวจ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวครั้งต่อไป

(n = 133)		
สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
หากมีแอปพลิเคชันเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ท่านสนใจจะใช้หรือไม่		
สนใจ	112	84.2
ไม่สนใจ	19	14.3
ไม่ตอบ	2	1.5

จากตาราง 4.4 พบว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปส่วนใหญ่สนใจจะใช้แอปพลิเคชันเกี่ยวกับการท่องเที่ยวคิดเป็นร้อยละ 84.2

4.1.2 วิเคราะห์ผลการสำรวจนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในพื้นที่จังหวัดราชบุรี

จากผลการสำรวจในตาราง 4.1-4.4พบว่า นักท่องเที่ยวสูงวัยที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป มักเดินทางเป็นครอบครัวรวมแล้วคิดเป็นร้อยละ 63.2 ในจำนวนนี้อาจเดินทางเป็นคู่สามีภรรยา หรือเดินทางกับลูกหลาน ในการเดินทางท่องเที่ยวแต่ละครั้งผู้สูงอายุจะทำการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวคิดเป็นร้อยละ 78.2 จากแหล่งข้อมูลที่ตนมีความเชื่อมั่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากสื่ออินเทอร์เน็ตซึ่งได้รับความนิยมมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 25.6 ข้อมูลนี้แสดงให้เห็นว่าผู้สูงอายุในปัจจุบันมีความนิยมในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการท่องเที่ยวมากขึ้น นักท่องเที่ยวสูงวัยส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวโดยรถยนต์ส่วนตัวคิดเป็นร้อยละ 37.6 และเช่ารถโดยสารคิดเป็นร้อยละ 36.8 ดังนั้นข้อมูลที่จำเป็นต่อการเดินทางจึงเป็นสิ่งที่ผู้สูงอายุให้ความสนใจมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ

ละ 55.64 นั้นอาจเป็นเพราะว่าการเดินทางท่องเที่ยวในสถานที่แห่งนั้นๆ เป็นการเดินทางครั้งแรก ผู้สูงอายุที่เดินทางท่องเที่ยวมายังสถานที่ที่ทำการสำรวจเป็นครั้งแรกคิดเป็นจำนวนร้อยละ 56.4 นอกจากนี้อาจเป็นไปได้ว่าผู้สูงอายุมักเดินทางท่องเที่ยวเพียงวันเดียวในลักษณะเช้าไป-เย็นกลับ คิดเป็นร้อยละ 60.2 ผู้สูงอายุจึงจำเป็นต้องมีความมั่นใจในด้านของข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยว ส่วนข้อมูลอื่นๆ ที่ได้รับความสนใจศึกษาหารายละเอียดก่อนการเดินทาง 2 อันดับได้แก่ แหล่งช้อปปิ้งในสถานที่ท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ

จากข้อมูลข้างต้นนี้ ทำให้ทราบว่าผู้สูงอายุจำนวนมากใช้เทคโนโลยีเพื่อการท่องเที่ยวโดยเฉพาะอินเทอร์เน็ตและมีความสนใจที่จะใช้แอปพลิเคชันเกี่ยวกับการท่องเที่ยว แอปพลิเคชันที่พัฒนาขึ้นควรมีรายละเอียดของสถานที่ท่องเที่ยวโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว แหล่งช้อปปิ้งในสถานที่ท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ

4.1.3 ผลการวิจัยเชิงสำรวจในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี

ในขั้นตอนการศึกษาวิจัยข้อมูลพื้นฐานและความต้องการข้อมูลด้านการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปสอบถามนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไป จำนวน 127 คน ในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติพื้นฐานโดยใช้ร้อยละของความถี่ของข้อมูล

ได้ผลการสำรวจดังนี้

ตอนที่1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง4.5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ สัญชาติ และการเดินทาง

(n = 127)

สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	56	44.09
หญิง	67	52.76
ไม่ตอบ	4	3.15
2. อายุ		
60-64 ปี	71	55.91
65-69 ปี	22	17.32
70-74 ปี	14	11.02
มากกว่า 74 ปี	18	14.17
ไม่ตอบ	2	1.57
3. สัญชาติ		
ไทย	113	88.98
พม่า	3	2.36

จีน	2	1.57
เยอรมัน	2	1.57
อื่นๆ	7	5.52

4. การท่องเที่ยวในครั้งนี้ท่านเดินทางมากับ

สามีหรือภรรยา	21	16.54
ลูกหรือหลาน	42	33.07
เพื่อนหรือหน่วยงานต่างๆ	44	34.65
กลุ่มทัวร์	13	10.24
ตามลำพัง	7	5.51

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 52.76 อยู่ในช่วงอายุ 60-64 ปี คิดเป็นร้อยละ 55.91 และรองลงมาเป็นช่วงอายุ 65-69 ปีคิดเป็นร้อยละ 17.32 ชาวต่างชาติที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากได้แก่ชาวพม่า คิดเป็นร้อยละ 2.36รองลงมาได้แก่ชาวเยอรมัน และชาวจีนที่มีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 1.57 และในการสำรวจครั้งนี้ผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่เดินทางมากับเพื่อนหรือหน่วยงานต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 34.65 รองลงมาเป็นลูกหรือหลานคิดเป็นร้อยละ 33.07

ตอนที่2 ข้อมูลในการสืบค้นแหล่งท่องเที่ยวก่อนการท่องเที่ยวนี้

ตาราง4.6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสำรวจ เกี่ยวกับข้อมูลในการสืบค้นแหล่งท่องเที่ยวก่อนการท่องเที่ยวนี้

(n = 127)		
สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. โดยปรกติก่อนการเดินทาง ท่านสืบค้นข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยวหรือไม่		
สืบค้น	35	27.56
ไม่สืบค้น	91	71.65
ไม่ตอบ	1	0.79
2. ในการท่องเที่ยวครั้งนี้ท่านได้ค้นหาข้อมูลมาก่อนหรือไม่		
สืบค้น	35	27.56
ไม่สืบค้น	85	66.93
ไม่ตอบ	7	5.51
3. ท่านเชื่อถือการสืบค้นข้อมูลหรือไม่		
เชื่อถือ	58	53.54
ไม่เชื่อถือ	10	7.87
ไม่ตอบ	49	61.42

4. หากท่านได้สืบค้นข้อมูลมาก่อน ข้อมูลใดบ้างที่ท่านสืบค้น

รายละเอียดการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว	37	29.13
แหล่งซื้อปิ้งในสถานที่ท่องเที่ยว	7	5.51
สถานที่บริการสุขภาพทางเลือก	3	2.36
สถานที่สำคัญในแหล่งท่องเที่ยว	9	7.09
สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ	3	2.36
อื่นๆ	14	11.02
ไม่ตอบ	54	42.52

จากตาราง 4.6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามปกติจะทำการสืบค้นข้อมูลมาก่อนการเดินทางท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 27.56 ซึ่งในการท่องเที่ยวครั้งนี้ผู้ตอบแบบสำรวจได้สืบค้นโดยใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุดคิดเป็น ร้อยละ 11.02 รองลงมาได้แก่สืบค้นผ่านเพื่อนคิดเป็นร้อยละ 6.30 ซึ่งผู้ตอบแบบสำรวจเชื่อถือผลจากการ สืบค้นคิดเป็นร้อยละ 53.543 และข้อมูลที่สืบค้นส่วนใหญ่เป็นรายละเอียดการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวคิด เป็นร้อยละ 29.13 รองลงมาได้แก่สถานที่สำคัญในแหล่งท่องเที่ยวคิดเป็นร้อยละ 7.09

ตอนที่ 3 ข้อมูลในการท่องเที่ยวครั้งนี้

ตาราง 4.7แสดงจำนวน ร้อยละ ของผู้ตอบแบบสำรวจ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวครั้งนี้

(n = 127)		
สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. การเดินทางท่องเที่ยวครั้งนี้ท่านมาโดย		
รถยนต์ส่วนตัว	68	53.54
เช่ารถโดยสาร	50	39.37
รถโดยสารสาธารณะ	1	0.79
รถไฟ	1	0.79
อื่นๆ	7	5.51
2. จำนวนวันในการท่องเที่ยวนี้		
เข้ามา—เย็นกลับ	92	72.44
ค้างแรม	34	26.77
ไม่ตอบ	1	0.79
3. การท่องเที่ยวสถานที่นี้เป็นครั้งที่เท่าใดของท่าน		
ครั้งนี้เป็นครั้งแรก	44	34.65
ครั้งที่ 2	28	22.05

ครั้งที่ 3	9	7.09
ครั้งที่ 4	4	3.15
มากกว่า 4 ครั้ง	42	33.07

4. ท่านประทับใจอะไรในการท่องเที่ยวครั้งนี้

สถานที่สวยงาม	75	59.06
คนท้องถิ่น	4	3.15
อาหาร-ผลไม้	3	2.36
ไหว้พระ-ทำบุญ	26	20.47
ไม่ตอบ	19	14.96

5. ในการท่องเที่ยวครั้งถัดไปของท่าน ท่านมีความประสงค์

กลับมาเที่ยวที่นี่	113	88.98
ไม่กลับมาเที่ยวที่นี่อีก	4	3.15
เปลี่ยนไปเที่ยวที่อื่น	9	7.09
ไม่ตอบ	1	0.79

6. ความต้องการของท่านในการท่องเที่ยวครั้งนี้ได้แก่

ชมวิว	9	7.09
เที่ยววันหยุด	51	40.16
ไหว้พระ-ทำบุญ	41	32.28
เยี่ยมญาติ	2	1.57
ไม่ตอบ	24	18.90

จากตาราง 4.7 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวนี้โดยรถยนต์ส่วนตัวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.54 รองลงมาได้แก่เช่ารถโดยสารคิดเป็นร้อยละ 39.37 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการท่องเที่ยวแบบ เข้ามา-เย็นกลับถึงร้อยละ 72.44 โดยมาเที่ยวที่นี่ครั้งนี้เป็นครั้งแรกคิดเป็นร้อยละ 34.65 นอกจากนี้ส่วนใหญ่ ผู้ตอบแบบสอบถามประทับใจว่าสถานที่แห่งนี้สวยงามมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 59.06 และต้องการจะกลับมา ยังสถานที่ท่องเที่ยวแหล่งนี้อีกคิดเป็นร้อยละ 88.98 และผู้ตอบแบบสำรวจมีความต้องการในการมาท่องเที่ยว ครั้งนี้มากที่สุดคือ เที่ยววันหยุด คิดเป็นร้อยละ 40.16

ตอนที่ 4 ข้อมูลในการท่องเที่ยวครั้งต่อไป

ตาราง 4.8แสดงจำนวน ร้อยละ ของผู้ตอบแบบสำรวจ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวครั้งต่อไป

(n =127)		
สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
หากมีแอปพลิเคชันเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ท่านสนใจจะใช้หรือไม่		
สนใจ	102	80.31
ไม่สนใจ	25	19.69

จากตาราง 4.8 พบว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปส่วนใหญ่สนใจจะใช้แอปพลิเคชันเกี่ยวกับการท่องเที่ยวคิดเป็นร้อยละ 80.31

4.1.4 วิเคราะห์ผลการสำรวจนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี

จากผลการสำรวจในตาราง 4.5-4.8 พบว่า นักท่องเที่ยวสูงวัยส่วนมากอยู่ในช่วงอายุ 60-64 ปี คิดเป็นร้อยละ 55.91 โดยผู้สูงอายุชาวต่างชาติที่มาท่องเที่ยวยังจังหวัดนี้มากที่สุดได้แก่ ชาวพม่า รองลงมาคือชาวเยอรมัน ชาวจีน และนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุที่สำรวจกลุ่มนี้มักเดินทางมาเที่ยวกับเพื่อนหรือหน่วยงานต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 34.65 โดยปรกตินักท่องเที่ยวผู้สูงอายุกลุ่มนี้จะทำการสืบค้นข้อมูลมาก่อนการเดินทางท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 27.56 ซึ่งในการท่องเที่ยวครั้งนี้ผู้ตอบแบบสำรวจได้สืบค้นโดยใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 11.02 ซึ่งผู้ตอบแบบสำรวจเชื่อถือผลจากการสืบค้นคิดเป็นร้อยละ 53.543 และข้อมูลที่สืบค้นส่วนใหญ่เป็นรายละเอียดการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวคิดเป็นร้อยละ 29.13 นักท่องเที่ยวสูงวัยส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวโดยรถยนต์ส่วนตัวคิดเป็นร้อยละ 53.54ส่วนใหญ่ในการท่องเที่ยวครั้งนี้ผู้สูงอายุท่องเที่ยวแบบเข้ามา-เย็นกลับคิดเป็นร้อยละ 72.44และมาท่องเที่ยวที่แห่งนี้เป็นครั้งแรก คิดเป็น 34.65 โดยให้เหตุผลในการมาท่องเที่ยวครั้งนี้เพราะว่าประทับใจในสถานที่ที่สวยงามมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 59.06 และมีความต้องการจะกลับมาเที่ยวที่นี่อีกคิดเป็นร้อยละ 88.98 นอกจากนี้มีผู้สูงอายุที่สนใจใช้แอปพลิเคชันเกี่ยวกับการท่องเที่ยวนี้คิดเป็นร้อยละ 80.31

จากข้อมูลข้างต้นนี้ ทำให้ทราบว่าผู้สูงอายุจำนวนมากใช้เทคโนโลยีเพื่อการท่องเที่ยวโดยเฉพาะอินเทอร์เน็ตและมีความสนใจที่จะใช้แอปพลิเคชันเกี่ยวกับการท่องเที่ยว แอปพลิเคชันที่พัฒนาขึ้นควรมีรายละเอียดของสถานที่ท่องเที่ยวโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว

4.1.5 ผลการวิจัยเชิงสำรวจในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี

ในขั้นตอนการศึกษาวิจัยข้อมูลพื้นฐานและความต้องการข้อมูลด้านการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปสอบถามนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไป จำนวน 113 คน ในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติพื้นฐานโดยใช้ร้อยละของความถี่ของข้อมูล

ได้ผลการสำรวจดังนี้

ตอนที่1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง4.9 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ สัญชาติ และการเดินทาง

(n = 113)

	สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ			
	ชาย	65	57.52
	หญิง	48	42.48
2. อายุ			
	60-64 ปี	45	39.82
	65-69 ปี	27	23.89
	70-74 ปี	21	18.58
	มากกว่า 74 ปี	19	16.81
	ไม่ตอบ	1	0.88
3. สัญชาติ			
	ไทย	34	30.09
	นอร์เวย์	26	23.01
	สวีเดน	12	10.62
	อื่นๆ	41	36.28
4. การท่องเที่ยวในครั้งนี้ท่านเดินทางมากับ			
	สามีหรือภรรยา	44	38.94
	ลูกหรือหลาน	21	18.58
	เพื่อนหรือหน่วยงานต่างๆ	24	21.24
	กลุ่มทัวร์	8	7.08
	ตามลำพัง	12	10.62
	ไม่ตอบ	4	3.54

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 57.52 อยู่ในช่วงอายุ 60-64 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.82 และรองลงมาเป็นช่วงอายุ 65-69 ปีคิดเป็นร้อยละ 23.89 ชาวต่างชาติที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากได้แก่ชาวนอร์เวย์ คิดเป็นร้อยละ 23.01 รองลงมาได้แก่ชาวสวีเดน คิดเป็นร้อยละ 10.62 และชาติอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 36.28 และในการสำรวจครั้งนี้ผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่เดินทางมากับสามีหรือภรรยาคิดเป็นร้อยละ 38.94 รองลงมาเป็นลูกหรือหลานคิดเป็นร้อยละ 18.58 นักท่องเที่ยวส่วนที่เหลือเดินทางกับเพื่อนหรือหน่วยงาน ตามลำพัง และกลุ่มทัวร์

ตอนที่2 ข้อมูลในการสืบค้นแหล่งท่องเที่ยวก่อนการท่องเที่ยว

ตาราง4.10 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสำรวจ เกี่ยวกับข้อมูลในการสืบค้นแหล่งท่องเที่ยวก่อนการท่องเที่ยว

(n = 113)		
สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. โดยปรกติก่อนการเดินทาง ท่านสืบค้นข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยวหรือไม่		
สืบค้น	52	46.02
ไม่สืบค้น	61	53.98
2. ในการท่องเที่ยวครั้งนี้ท่านได้ค้นหาข้อมูลมาก่อนหรือไม่		
สืบค้น	57	50.44
ไม่สืบค้น	54	47.79
ไม่ตอบ	2	1.77
3. ท่านเชื่อถือการสืบค้นข้อมูลหรือไม่		
เชื่อถือ	51	45.13
ไม่เชื่อถือ	2	1.77
ไม่ตอบ	60	53.10
4. หากท่านได้สืบค้นข้อมูลมาก่อน ข้อมูลใดบ้างที่ท่านสืบค้น		
รายละเอียดการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว	52	46.02
แหล่งช้อปปิ้งในสถานที่ท่องเที่ยว	3	2.65
สถานที่บริการสุขภาพทางเลือก	3	2.65
สถานที่สำคัญในแหล่งท่องเที่ยว	0	0
สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ	2	1.77
อื่นๆ	3	2.65
ไม่ตอบ	50	44.25

จากตาราง 4.10 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามปรกติจะทำการสืบค้นข้อมูลมาก่อนการเดินทางท่องเที่ยว จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 46.02 ซึ่งผู้ตอบแบบสำรวจเชื่อถือผลจากการสืบค้นคิดเป็นร้อยละ 45.13 และข้อมูลที่สืบค้นส่วนใหญ่เป็นรายละเอียดการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวคิดเป็นร้อยละ 46.02 รองลงมาได้แก่แหล่งช้อปปิ้งในสถานที่ท่องเที่ยว และสถานที่บริการสุขภาพทางเลือกคิดเป็นร้อยละ 2.65

ตอนที่ 3 ข้อมูลในการท่องเที่ยวครั้งนี้

ตาราง 4.11แสดงจำนวน ร้อยละ ของผู้ตอบแบบสำรวจ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวครั้งนี้

(n = 113)

สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. การเดินทางท่องเที่ยวครั้งนี้ท่านมาโดย		
รถยนต์ส่วนตัว	79	69.91
เช่ารถโดยสาร	6	5.31
รถโดยสารสาธารณะ	22	19.47
รถไฟ	6	5.31
2. จำนวนวันในการท่องเที่ยวนี้		
เข้ามา—เย็นกลับ	24	21.24
ค้างแรม	89	78.76
3. การท่องเที่ยวสถานที่นี้เป็นครั้งที่เท่าใดของท่าน		
ครั้งนี้เป็นครั้งแรก	25	22.12
ครั้งที่ 2	13	11.50
ครั้งที่ 3	11	9.73
ครั้งที่ 4	7	6.19
มากกว่า 4 ครั้ง	56	49.56
ไม่ตอบ	1	0.88
4. ท่านประทับใจอะไรในการท่องเที่ยวครั้งนี้		
สถานที่สวยงาม	86	76.11
คนท้องถิ่น	10	8.85
อาหาร-ผลไม้	1	0.88
อื่นๆ	8	7.08
ไม่ตอบ	8	7.08
5. ในการท่องเที่ยวครั้งถัดไปของท่าน ท่านมีความประสงค์		
กลับมาเที่ยวที่นี่	103	91.15
ไม่กลับมาเที่ยวที่นี่อีก	3	2.65

เปลี่ยนไปเที่ยวที่อื่น	6	5.31
ไม่ตอบ	1	0.88
6. ความต้องการของท่านในการท่องเที่ยวครั้งนี้ได้แก่		
ชมวิว	2	1.77
เที่ยววันหยุด	42	37.17
ไหว้พระ-ทำบุญ	6	5.31
หาแสดงแดด	2	1.77
ไม่ตอบ	61	53.98

จากตาราง 4.11 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวนี้โดยรถยนต์ส่วนตัวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 69.91 รองลงมาโดยสาธารณะคิดเป็นร้อยละ 19.47 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการท่องเที่ยวแบบ ค้างแรมถึงร้อยละ 78.76 โดยมาเที่ยวที่นี่ครั้งนี้มากกว่า 4 ครั้งขึ้นไป สำหรับการสถานที่ท่องเที่ยวนี้คิดเป็นร้อยละ 49.56 นอกจากนี้ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามประทับใจว่าสถานที่แห่งนี้สวยงามมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 76.11 และต้องการจะกลับมายังสถานที่ท่องเที่ยวแหล่งนี้อีกคิดเป็นร้อยละ 91.15 และผู้ตอบแบบสำรวจมีความต้องการในการมาท่องเที่ยวครั้งนี้มากที่สุดคือ เที่ยววันหยุด คิดเป็นร้อยละ 37.17

ตอนที่ 4 ข้อมูลในการท่องเที่ยวครั้งต่อไป

ตาราง 4.12 แสดงจำนวน ร้อยละ ของผู้ตอบแบบสำรวจ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวครั้งต่อไป

(n = 113)		
สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
หากมีแอปพลิเคชันเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ท่านสนใจจะใช้หรือไม่		
สนใจ	91	80.53
ไม่สนใจ	16	14.16
ไม่ตอบ	6	5.31

จากตาราง 4.12 พบว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปส่วนใหญ่สนใจจะใช้แอปพลิเคชันเกี่ยวกับการท่องเที่ยวคิดเป็นร้อยละ 80.53

4.1.6 วิเคราะห์ผลการสำรวักนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี

จากผลการสำรวจในตารางที่ 4.9-4.12 พบว่า นักท่องเที่ยวสูงวัยที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป มักเดินทางเป็น ครอบครัวรวมแล้วคิดเป็นร้อยละ 57.52 ในจำนวนนี้อาจเดินทางเป็นคู่สามีภรรยา หรือเดินทางกับลูกหลาน

ในการเดินทางท่องเที่ยวแต่ละครั้งผู้สูงอายุจะทำการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวคิดเป็นร้อยละ 50.44 จากแหล่งข้อมูลที่ตนมีความเชื่อมั่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากสื่ออินเทอร์เน็ต โดยสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดในการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 46.02 ข้อมูลเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าผู้สูงอายุในปัจจุบันมีความนิยมในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการท่องเที่ยวมากขึ้น นักท่องเที่ยวสูงอายุส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวโดยรถยนต์ส่วนตัวคิดเป็นร้อยละ 69.91 และโดยสารรถสาธารณะคิดเป็นร้อยละ 19.47 ส่วนใหญ่ในการท่องเที่ยวครั้งนี้ผู้สูงอายุค้างแรมคิดเป็นร้อยละ 78.76 และเคยมาท่องเที่ยวที่แห่งนี้มากกว่า 4 ครั้งขึ้นไป คิดเป็น 49.56 โดยให้เหตุผลในการมาท่องเที่ยวครั้งนี้เพราะว่าประทับใจในสถานที่ที่สวยงามมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 76.11 และมีความต้องการจะกลับมาเที่ยวที่นี่อีกคิดเป็นร้อยละ 91.15 นอกจากนี้มีผู้สูงอายุที่สนใจใช้แอปพลิเคชันเกี่ยวกับการท่องเที่ยวนี้มากคิดเป็นร้อยละ 80.53

จากข้อมูลข้างต้นนี้ ทำให้ทราบว่าผู้สูงอายุจำนวนมากใช้เทคโนโลยีเพื่อการท่องเที่ยวโดยเฉพาะอินเทอร์เน็ตและมีความสนใจที่จะใช้แอปพลิเคชันเกี่ยวกับการท่องเที่ยว แอปพลิเคชันที่พัฒนาขึ้นควรมีรายละเอียดของสถานที่ท่องเที่ยวโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว

4.1.7 ผลการวิจัยเชิงสำรวจในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ในขั้นตอนการศึกษาวิจัยข้อมูลพื้นฐานและความต้องการข้อมูลด้านการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปสอบถามนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไป จำนวน 29 คน ในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติพื้นฐานโดยใช้ร้อยละของความถี่ของข้อมูล

ได้ผลการสำรวจดังนี้

ตอนที่1ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง4.13จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ สัญชาติ และการเดินทาง

(n = 29)

สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	14	48.28
หญิง	12	41.38
ไม่ตอบ	3	10.34
2. อายุ		
60-64 ปี	12	41.38

65-69 ปี	7	24.14
70-74 ปี	3	10.34
มากกว่า 74 ปี	7	24.14

3. สัญชาติ

ไทย	26	89.66
ฝรั่งเศส	1	3.45
สวีเดน	1	3.45
เดนมาร์ก	1	3.45

4. การท่องเที่ยวในครั้งนี้นักเดินทางมากับ

สามีหรือภรรยา	6	20.69
ลูกหรือหลาน	9	31.03
เพื่อนหรือหน่วยงานต่างๆ	11	37.93
กลุ่มทัวร์	1	3.45
ตามลำพัง	2	6.90

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 48.28 อยู่ในช่วงอายุ 60-64 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.38 ชาวต่างชาติที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปที่ตอบแบบสอบถามได้แก่ชาวชาวฝรั่งเศส ชาวสวีเดนและชาวเดนมาร์ก คิดเป็นร้อยละ 10.35 และในการสำรวจครั้งนี้ผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่เดินทางมากับเพื่อนหรือหน่วยงานต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 37.93 รองลงมาเป็นการเดินทางมากับลูกหรือหลานคิดเป็นร้อยละ 31.03

ตอนที่2 ข้อมูลในการสืบค้นแหล่งท่องเที่ยวก่อนการท่องเที่ยว

ตาราง4.14 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสำรวจ เกี่ยวกับข้อมูลในการสืบค้นแหล่งท่องเที่ยวก่อนการท่องเที่ยว

(n =29)		
สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. โดยปกติก่อนการเดินทาง ท่านสืบค้นข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยวหรือไม่		
สืบค้น	12	41.38
ไม่สืบค้น	17	58.62

2. ในการท่องเที่ยวครั้งนี้ท่านได้ค้นหาข้อมูลมาก่อนหรือไม่

สืบค้น	12	41.38
ไม่สืบค้น	17	58.62

3. ท่านเชื่อถือการสืบค้นข้อมูลหรือไม่

เชื่อถือ	12	41.38
ไม่เชื่อถือ	0	0
ไม่ตอบ	17	58.62

4. หากท่านได้สืบค้นข้อมูลมาก่อน ข้อมูลใดบ้างที่ท่านสืบค้น

รายละเอียดการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว	10	34.47
แหล่งช้อปปิ้งในสถานที่ท่องเที่ยว	0	0
สถานที่บริการสุขภาพทางเลือก	2	6.90
สถานที่สำคัญในแหล่งท่องเที่ยว	3	10.35
สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ	3	10.38
ไม่ตอบ	11	37.93

จากตาราง 4.14 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามปรกติจะทำการสืบค้นข้อมูลมาก่อนการเดินทางท่องเที่ยว จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 41.38 ซึ่งผู้ตอบแบบสำรวจเชื่อถือผลจากการสืบค้นคิดเป็นร้อยละ 41.38 และข้อมูลที่สืบค้นส่วนใหญ่เป็นรายละเอียดการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวคิดเป็นร้อยละ 34.47 รองลงมาได้แก่สถานที่สำคัญในแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 10.38

ตอนที่ 3 ข้อมูลในการท่องเที่ยวครั้งนี้

ตารางที่ 4.15แสดงจำนวน ร้อยละ ของผู้ตอบแบบสำรวจ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวครั้งนี้

(n =29)		
สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. การเดินทางท่องเที่ยวครั้งนี้ท่านมาโดย		
รถยนต์ส่วนตัว	14	48.28
เช่ารถโดยสาร	0	0
รถโดยสารสาธารณะ	0	0
รถไฟ	2	6.90
อื่นๆ	13	44.83
2. จำนวนวันในการท่องเที่ยวนี้		

เข้ามา—เย็นกลับ	11	37.93
ค้างแรม	16	55.17
ไม่ตอบ	2	6.90
3. การท่องเที่ยวสถานที่นี้เป็นครั้งที่เท่าใดของท่าน		
ครั้งนี้เป็นครั้งแรก	11	37.93
ครั้งที่ 2	1	3.45
ครั้งที่ 3	3	10.34
ครั้งที่ 4	4	13.79
มากกว่า 4 ครั้ง	10	34.48
4. ท่านประทับใจอะไรในการท่องเที่ยวครั้งนี้		
สถานที่สวยงาม	13	44.83
ไหว้พระ-ทำบุญ	12	41.38
ธรรมชาติ	3	10.34
ไม่ตอบ	1	3.45
5. ในการท่องเที่ยวครั้งถัดไปของท่าน ท่านมีความประสงค์		
กลับมาเที่ยวที่นี่	28	96.55
ไม่กลับมาเที่ยวที่นี่อีก	0	0
เปลี่ยนไปเที่ยวที่อื่น	0	0
ไม่ตอบ	1	3.45
6. ความต้องการของท่านในการท่องเที่ยวครั้งนี้ได้แก่		
เยี่ยมญาติ	1	3.45
เที่ยววันหยุด	9	31.03
ไหว้พระ-ทำบุญ	13	44.83
ไม่ตอบ	6	20.69

จากตาราง 4.15 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวนี้โดยรถยนต์ส่วนตัวคิดเป็นร้อยละ 48.28 โดยส่วนใหญ่เป็นการท่องเที่ยวแบบค้างแรมถึงร้อยละ 55.17 โดยมาเที่ยวที่นี่ครั้งนี้เป็นครั้งแรกมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 37.93 รองลงมาเคยมาเที่ยวที่นี่แล้วมากกว่า 4 ครั้งขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 34.48 นอกจากนี้ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามประทับใจว่าสถานที่แห่งนี้สวยงามมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 44.83 และต้องการจะกลับมายังสถานที่ท่องเที่ยวแหล่งนี้อีกคิดเป็นร้อยละ 96.55 และผู้ตอบแบบสำรวจมีความต้องการในการมาท่องเที่ยวครั้งนี้มากที่สุดคือมาไหว้พระ-ทำบุญคิดเป็นร้อยละ 44.83

ตอนที่ 4 ข้อมูลในการท่องเที่ยวครั้งต่อไป

ตาราง 4.16 แสดงจำนวน ร้อยละ ของผู้ตอบแบบสำรวจ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวครั้งต่อไป

(n = 29)		
สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
หากมีแอปพลิเคชันเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ท่านสนใจจะใช้หรือไม่		
สนใจ	27	93.10
ไม่สนใจ	2	6.90

จากตาราง 4.16 พบว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปส่วนใหญ่สนใจจะใช้แอปพลิเคชันเกี่ยวกับการท่องเที่ยวคิดเป็นร้อยละ 93.10

4.1.8 วิเคราะห์ผลการสำรวจนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

จากผลการสำรวจในตารางที่ 4.13-4.16 พบว่า นักท่องเที่ยวสูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป มักเดินทางมากับเพื่อนหรือหน่วยงานต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 37.93 โดยในการเดินทางท่องเที่ยวครั้งนี้ผู้สูงอายุจะทำการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวและเชื่อถือข้อมูลต่างๆ ที่สืบค้นคิดเป็นร้อยละ 41.38 จากแหล่งข้อมูลที่ตนมีความเชื่อมั่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากสื่ออินเทอร์เน็ต โดยสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดในการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 34.47 ข้อมูลเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าผู้สูงอายุในปัจจุบันมีแนวโน้มในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการท่องเที่ยวมากขึ้น นักท่องเที่ยวสูงอายุส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวโดยรถยนต์ส่วนตัวคิดเป็นร้อยละ 48.28 ส่วนใหญ่ในการท่องเที่ยวครั้งนี้ผู้สูงอายุค้างแรมคิดเป็นร้อยละ 55.17 ซึ่งนักท่องเที่ยวกลุ่มที่สำรวจนี้เคยมาท่องเที่ยวสถานที่แห่งนี้เป็นครั้งแรก คิดเป็น 37.93 โดยให้เหตุผลในการมาท่องเที่ยวครั้งนี้เพราะประทับใจในสถานที่ที่สวยงามมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 44.83 รองลงมาคือมาไหว้พระ-ทำบุญคิดเป็นร้อยละ 41.38 และมีความต้องการจะกลับมาเที่ยวที่นี่อีกคิดเป็นร้อยละ 96.55 นอกจากนี้มีผู้สูงอายุที่สนใจใช้แอปพลิเคชันเกี่ยวกับการท่องเที่ยวนี้มากคิดเป็นร้อยละ 93.10

จากข้อมูลข้างต้นนี้ ทำให้ทราบว่าผู้สูงอายุจำนวนมากใช้เทคโนโลยีเพื่อการท่องเที่ยวโดยเฉพาะอินเทอร์เน็ตและมีความสนใจที่จะใช้แอปพลิเคชันเกี่ยวกับการท่องเที่ยว แอปพลิเคชันที่พัฒนาขึ้นควรมีรายละเอียดของสถานที่ท่องเที่ยวโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว

4.1.9 ผลการสำรวจนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในพื้นที่ศึกษา

ในขั้นตอนการศึกษาวิจัยข้อมูลพื้นฐานและความต้องการข้อมูลด้านการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ ผู้วิจัยจะได้แสดงข้อมูลรวมที่เกิดจากการสอบถามนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไป จำนวน 402 คน ในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติพื้นฐานโดยใช้ร้อยละของความถี่ของข้อมูล

ได้ผลการสำรวจดังนี้

ตอนที่1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง4.17 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ สัญชาติ และการเดินทาง

(n = 402)

สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	199	49.50
หญิง	196	48.76
ไม่ตอบ	7	1.74
2. อายุ		
60-64 ปี	206	51.24
65-69 ปี	94	23.38
70-74 ปี	51	12.69
มากกว่า 74 ปี	45	11.19
ไม่ตอบ	6	1.49
3. สัญชาติ		
ไทย	240	59.70
ต่างชาติ	162	40.30
4. การท่องเที่ยวในครั้งนี้นักเดินทางมากับ		
สามีหรือภรรยา	121	30.10
ลูกหรือหลาน	106	26.37
เพื่อนหรือหน่วยงานต่างๆ	92	22.89
กลุ่มทัวร์	46	11.44
ตามลำพัง	31	7.71
ไม่ตอบ	6	1.49

จากตาราง 4.21 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 49.50 เป็นเพศหญิง จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 48.76 ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 60-64 ปี คิดเป็นร้อยละ 51.24 สัดส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปชาวไทยต่อชาวต่างชาติคิดเป็น 60:40 และในการสำรวจครั้งนี้ผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่เดินทางมากับสามีหรือภรรยา คิดเป็นร้อยละ 30.10 รองลงมาเป็นการเดินทางมากับลูกหรือหลานคิดเป็นร้อยละ 26.37

ตอนที่2 ข้อมูลในการสืบค้นแหล่งท่องเที่ยวก่อนการท่องเที่ยว

ตาราง 4.18 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสำรวจ เกี่ยวกับข้อมูลในการสืบค้นแหล่งท่องเที่ยวก่อนการท่องเที่ยว

(n = 402)			
สถานภาพทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
1. โดยปรกติก่อนการเดินทาง ท่านสืบค้นข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยวหรือไม่			
สืบค้น		203	50.50
ไม่สืบค้น		197	49.00
ไม่ตอบ		2	0.50
2. ในการท่องเที่ยวครั้งนี้ท่านได้ค้นหาข้อมูลมาก่อนหรือไม่			
สืบค้น		215	53.48
ไม่สืบค้น		178	44.28
ไม่ตอบ		9	2.24
3. ท่านเชื่อถือการสืบค้นข้อมูลหรือไม่			
เชื่อถือ		241	59.95
ไม่เชื่อถือ		24	5.97
ไม่ตอบ		127	31.59
4. หากท่านได้สืบค้นข้อมูลมาก่อน ข้อมูลใดบ้างที่ท่านสืบค้น			
รายละเอียดการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว		173	43.03
แหล่งช้อปปิ้งในสถานที่ท่องเที่ยว		37	9.20
สถานที่บริการสุขภาพทางเลือก		10	2.49
สถานที่สำคัญในแหล่งท่องเที่ยว		22	5.47
สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ		23	5.72
อื่นๆ		33	8.21
ไม่ตอบ		104	25.87

จากตาราง 4.18 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามปรกติสืบค้นข้อมูลมาก่อนการเดินทางท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 50.50 และไม่สืบค้นข้อมูล คิดเป็นร้อยละ 49.00 ซึ่งผู้ตอบแบบสำรวจเชื่อถือผลจากการสืบค้นคิดเป็น

ร้อยละ 59.95 และข้อมูลที่สับสนส่วนใหญ่เป็นรายละเอียดการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวคิดเป็นร้อยละ 43.03

ตอนที่ 3 ข้อมูลในการท่องเที่ยวครั้งนี้

ตาราง 4.19 แสดงจำนวน ร้อยละ ของผู้ตอบแบบสำรวจ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวครั้งนี้

(n = 402)

สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. การเดินทางท่องเที่ยวครั้งนี้ท่านมาโดย		
รถยนต์ส่วนตัว	211	52.49
เช่ารถโดยสาร	105	26.12
รถโดยสารสาธารณะ	53	13.18
รถไฟ	9	2.24
อื่นๆ	24	5.97
2. จำนวนวันในการท่องเที่ยวนี้		
เข้ามา—เย็นกลับ	207	51.49
ค้างแรม	191	47.51
ไม่ตอบ	3	0.75
3. การท่องเที่ยวสถานที่นี้เป็นครั้งที่เท่าใดของท่าน		
ครั้งนี้เป็นครั้งแรก	155	38.56
ครั้งที่ 2	72	17.91
ครั้งที่ 3	37	9.20
ครั้งที่ 4	17	4.23
มากกว่า 4 ครั้ง	120	29.85
ไม่ตอบ	1	0.25
4. ท่านประทับใจอะไรในการท่องเที่ยวครั้งนี้		
สถานที่สวยงาม	225	55.97
คนท้องถิ่น	37	9.20
อาหาร-ผลไม้	20	4.98
ไหว้พระ-ทำบุญ	38	9.45
แหล่งช้อปปิ้ง	14	3.48
วัฒนธรรม	10	2.49
ธรรมชาติ	3	0.75

อื่นๆ	8	1.99
ไม่ตอบ	37	9.20
5. ในการท่องเที่ยวครั้งถัดไปของท่าน ท่านมีความประสงค์		
กลับมาเที่ยวที่นี่	352	87.56
ไม่กลับมาเที่ยวที่นี่อีก	10	2.49
เปลี่ยนไปเที่ยวที่อื่น	36	8.96
ไม่ตอบ	3	0.75
6. ความต้องการของท่านในการท่องเที่ยวครั้งนี้ได้แก่		
ชมวิว	24	5.97
เที่ยววันหยุด	109	27.11
ไหว้พระ-ทำบุญ	60	14.93
ถ่ายภาพ	1	0.25
ชมวัฒนธรรม	8	1.99
เยี่ยมญาติ	4	1.00
หาแสดงแดด	2	0.50
พักผ่อน	39	9.70
ซื้อปิ้ง	4	1.00
อื่นๆ	23	5.72
ไม่ตอบ	128	31.84

จากตาราง 4.19 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวนี้โดยรถยนต์ส่วนตัวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.49 รองลงมาได้แก่เช่ารถโดยสารคิดเป็นร้อยละ 26.12 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการท่องเที่ยวแบบ เข้ามา-เย็นกลับถึงร้อยละ 51.49 โดยมาเที่ยวในพื้นที่ที่ศึกษาครั้งนี้เป็นครั้งแรกคิดเป็นร้อยละ 38.56 รองลงมา เดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่ที่ศึกษามากกว่า 4 ครั้งคิดเป็นร้อยละ 29.85 นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสำรวจมีความ ต้องการในการมาท่องเที่ยวครั้งนี้มากที่สุดคือ เที่ยววันหยุด คิดเป็นร้อยละ 27.11 รองลงมาคือไหว้พระทำบุญ คิดเป็นร้อยละ 14.93

ตอนที่ 4 ข้อมูลในการท่องเที่ยวครั้งต่อไป

ตารางที่ 4.20 แสดงจำนวน ร้อยละ ของผู้ตอบแบบสำรวจ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวครั้งต่อไป

(n = 402)			
สถานภาพทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
หากมีแอปพลิเคชันเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ท่านสนใจจะใช้หรือไม่			
สนใจ		332	82.59
ไม่สนใจ		62	15.42
ไม่ตอบ		8	1.99

จากตาราง 4.20 พบว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปส่วนใหญ่สนใจจะใช้แอปพลิเคชันเกี่ยวกับการท่องเที่ยวมากถึงร้อยละ 82.59

4.1.10 วิเคราะห์ผลการสำรวนักท่องเที่ยวสูงอายุในพื้นที่ที่ศึกษา

จากผลการสำรวจในตารางที่ 4.17-4.20 พบว่า นักท่องเที่ยวสูงวัยที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป มักเดินทางมา กับสามีหรือภรรยา คิดเป็นร้อยละ 30.10 รองลงมาเป็นการเดินทางมากับลูกหรือหลานคิดเป็นร้อยละ 26.37 โดยในการเดินทางท่องเที่ยวครั้งนี้ผู้สูงอายุจะทำการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวและเชื่อถือข้อมูล ต่างๆ ที่สืบค้นคิดเป็นร้อยละ 59.95 จากแหล่งข้อมูลที่ตนมีความเชื่อมั่น โดยสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียด ในการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 43.03 นักท่องเที่ยวสูงอายุส่วนใหญ่เดินทาง ท่องเที่ยวโดยรถยนต์ส่วนตัวคิดเป็นร้อยละ 52.49 รองลงมาได้แก่เช่ารถโดยสารคิดเป็นร้อยละ 26.12 ซึ่งส่วน ใหญ่เป็นการท่องเที่ยวแบบเข้ามา-เย็นกลับถึงร้อยละ 51.49 โดยมาเที่ยวในพื้นที่ที่ศึกษาครั้งนี้เป็นครั้งแรกคิด เป็นร้อยละ 38.56 รองลงมาเดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่ที่ศึกษามากกว่า 4 ครั้งคิดเป็นร้อยละ 29.85 โดยให้ เหตุผลในการเดินทางท่องเที่ยวในครั้งนี้ว่าต้องการท่องเที่ยวในวันหยุด คิดเป็นร้อยละ 27.11 รองลงมาคือไหว้ พระทำบุญคิดเป็นร้อยละ 14.93 นอกจากนี้มีผู้สูงอายุที่สนใจใช้แอปพลิเคชันเกี่ยวกับการท่องเที่ยวนี้มากคิด เป็นร้อยละ 82.59 โดยเห็นว่าควรมีรายละเอียดของสถานที่ท่องเที่ยวโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเดินทางไปยัง แหล่งท่องเที่ยว

รูปที่ 4.1 การรวบรวมข้อมูลในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรีและเพชรบุรี

4.1.11 การศึกษาวิจัยด้วยเครื่องมือเชิงคุณภาพ

การศึกษาสภาพการณ์และความต้องการทางด้านข้อมูลเพื่อการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุด้วยเครื่องมือเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจงจากนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทย รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวที่ได้รับความรู้ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกจำนวน 19 คน ประกอบด้วย

ผู้อำนวยการสำนักงาน ททท. สำนักงานกาญจนบุรี รองผู้อำนวยการสำนักงาน ททท. สำนักงานประจวบคีรีขันธ์ ผู้แทนการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดราชบุรี นักท่องเที่ยว จำนวน 6 คน ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จำนวน 8 คน โดยการกำหนดกรอบร่างแนวทางการสัมภาษณ์ ได้แก่

- แรงจูงใจในการเลือกแหล่งท่องเที่ยว
- สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว
- จุดมุ่งหมายของการเดินทางท่องเที่ยว
- การแสวงหาและการรับทราบข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งความเชื่อถือในข้อมูลที่ได้รับ
- แหล่งของข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
- การใช้สื่อสารสนเทศการท่องเที่ยว
- ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

รายการประเมินและผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อความและเนื้อหาของเครื่องมือเชิงปริมาณโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน แสดงดังตาราง A4.2

การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยทำหนังสือถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เพื่อขอเข้าสัมภาษณ์เชิงลึก พร้อมด้วยการจดบันทึกภาคสนามและการบันทึกเสียง รวบรวมข้อมูลจากการบันทึกเสียง ถอดเทปและตรวจสอบความถูกต้องผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แสดงรายละเอียดต่อไปนี้

สำหรับผู้สูงอายุชาวไทยที่มีความพร้อมในช่วงอายุ 60-65 ปี มักเดินทางท่องเที่ยวในต่างประเทศกับกลุ่มเพื่อน ผู้สูงอายุชาวไทยส่วนหนึ่งเดินทางท่องเที่ยวไปกับลูกหรือหลานซึ่งเป็นผู้กำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยว ในกรณีเช่นนี้ผู้สูงอายุมักไม่มีบทบาทในฐานะนักท่องเที่ยว แต่จะเป็นผู้ดูแลลูกหลานหรือทรัพย์สิน นักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยมักชอบเดินทางไปไหว้พระศักดิ์สิทธิ์ตามเส้นทางที่สามารถเดินทางได้สะดวก ผู้ที่เดินทางไปไหว้หลวงปู่ทวดที่วัดห้วยมงคล ก็จะเดินทางไปไหว้หลวงพ่อดำที่วัดหนองแวงหรือหลวงพ่อบ้านแหลม อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี หลวงพ่อทอง วัดเขาตะเครา อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี รวมทั้งหลวงพ่อบ้านแหลม วัดเพชรสมุทรวรวิหาร อ.เมือง จ.สมุทรสงครามเป็นต้นสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติมักเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่คุ้นเคย และมักพักอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งเป็นเวลานาน จากการสำรวจพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรีพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุจากเอเชียเดินทางมาเป็นกลุ่มเพื่อตีกอล์ฟเป็นเวลาหลายสัปดาห์ ในการสืบค้นข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยว ผู้สูงอายุมักสนใจภาพแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงาม โดยเฉพาะภาพที่สามารถบรรยายความรู้สึกของแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ ได้ จึงจะเป็นที่ดึงดูดใจของนักท่องเที่ยวสูงอายุ นอกเหนือจากบรรยายภาพที่สวยงามของแหล่งท่องเที่ยวแล้วนักท่องเที่ยวจากประเทศเมียนมาร์ผู้ที่เคารพและศรัทธาในพระพุทธศาสนาหรือองค์หลวงพ่อดำองค์หนึ่ง ก็มักเดินทางเพื่อการสักการะบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่นักท่องเที่ยวเคารพนับถือ ยกตัวอย่างเช่นนักท่องเที่ยวและแรงงานชาวเมียนมาร์ เดินทางมางานไหว้พระธาตุอินทร์แขวนจำลอง ที่วัดทับศิลา อำเภอยะโฮร์ จำนวนมากด้วยความเคารพและศรัทธาในพระธาตุที่จำลองมาที่บ้านเมืองของตนนอกเหนือจากนี้นักท่องเที่ยวจากประเทศเมียนมายังสนใจเดินทางเข้ามากราบสักการะพระแก้วมรกต พระคู่บ้านคู่เมืองของไทยอีกด้วย

ในด้านการใช้เทคโนโลยี แม้ว่าผู้สูงอายุบางส่วนจะไม่เคยใช้โทรศัพท์สมาร์ทโฟน รู้สึกว่าการใช้โทรศัพท์สมาร์ทโฟนเป็นเรื่องลำบากยังมีผู้สูงอายุส่วนหนึ่งมีความคุ้นเคยและสามารถใช้โทรศัพท์สมาร์ทโฟนได้ดี บางคนสามารถใช้แอปพลิเคชัน Line เพื่อติดต่อกับเพื่อนในรุ่นเดียวกัน บางคนสามารถกำหนดพิกัด GPS เพื่อค้นหาตำแหน่งของสถานที่ได้ ในอนาคตการใช้โทรศัพท์สมาร์ทโฟนจะกลายเป็นเรื่องปกติสำหรับผู้สูงอายุ เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของประชากรผู้สูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติอย่างต่อเนื่อง

รูปที่ 4.2 การสัมภาษณ์เพื่อรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

4.2 การวิเคราะห์แอปพลิเคชันเพื่อการออกแบบ

ในปัจจุบันมีแอปพลิเคชันเพื่อการท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากทั้งบนระบบแอนดรอยด์และ iOS ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของแอปพลิเคชันไว้บางส่วนเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาแอปพลิเคชันสำหรับสืบค้นข้อมูลของผู้สูงอายุ จากตาราง 4.21 จะสังเกตว่า

- แอปพลิเคชันที่รวบรวมมาจำเป็นต้องเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต การแสดงผลจะช้าหรือเร็วขึ้นอยู่กับความเร็วของระบบปฏิบัติการในสมาร์ทโฟนเร็วของระบบอินเทอร์เน็ต เพื่อช่วยให้ผู้ใช้งานไม่ต้องรอการโหลดข้อมูลเป็นระยะเวลานาน โดยเฉพาะบริเวณจังหวัดกาญจนบุรีซึ่งภูมิประเทศเป็นพื้นที่เขา มีจุดอับสัญญาณอินเทอร์เน็ตจำนวนมาก เนื้อหาของแอปพลิเคชันจำเป็นต้องกระชับแต่ได้ใจความที่สำคัญ
- แอปพลิเคชันที่มีการใช้งานที่ซับซ้อนมักไม่ได้รับความนิยม แอปพลิเคชันสำหรับผู้สูงอายุจะต้องออกแบบให้ใช้งานได้ง่าย ไม่จำเป็นต้องมีระบบลงทะเบียน ซึ่งทำให้ผู้ใช้จะต้องสร้างอีเมลและต้องจดจำรหัสผ่านทั้งสำหรับอีเมลส่วนตัวแต่ก่อนการเข้าใช้งานแอปพลิเคชัน
- แอปพลิเคชันที่มีขอบเขตเนื้อหากว้างแต่ไม่สมบูรณ์ เสี่ยงต่อการให้ข้อมูลที่ผิดพลาด มักไม่ได้รับความนิยมเช่นเดียวกัน ผู้ใช้มักทดลองใช้เพียงครั้งเดียว ไม่กลับมาใช้อีกเพราะสามารถเลือกใช้แอปพลิเคชันอื่นๆ ได้
- แอปพลิเคชันที่มีโปรโมชั่น ส่วนลดสถานที่พัก หรือร้านอาหาร มักมีโฆษณาแฝง ทำให้พื้นที่ในการแสดงข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวถูกบดบัง การออกแบบแอปพลิเคชันสำหรับผู้สูงอายุไม่จำเป็นต้องมีโปรโมชั่นสินค้า

ตาราง 4.21 ตัวอย่างแอปพลิเคชัน จุดแข็งและจุดอ่อน

แอปพลิเคชัน	คำอธิบาย	จุดแข็ง	จุดอ่อน
1081009 ภารกิจเที่ยว	รวบรวมรีวิวจากประสบการณ์จริงของนักท่องเที่ยวจำนวนมากทั้งที่เที่ยว ที่พัก และร้านอาหาร ผู้ใช้สามารถค้นหาที่พักสถานที่เที่ยว ที่พัก ที่กิน ที่พักรอบๆ ได้ มีการจัดหมวดหมู่ตามรูปแบบการท่องเที่ยว และดู 10 อันดับท่องเที่ยวยอดนิยมของคนไทยได้	มีรีวิวสถานที่ท่องเที่ยว ที่พัก และร้านอาหาร จำนวนมาก จากประสบการณ์จริงของนักท่องเที่ยว มีฟังก์ชันให้เลือกใช้หลากหลาย สมาชิกสามารถเพิ่มรีวิวสถานที่ท่องเที่ยวได้	เนื้อหาภายในแอปพลิเคชันขึ้นอยู่กับ การรีวิวของ นักท่องเที่ยว การแสดงผลจะต้องเชื่อมต่อกับเพจของผู้ รีวิวซึ่งอาจมีภาพที่เป็น องค์ประกอบของเนื้อหาขนาดใหญ่ หากการเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ตไม่เสถียรจะทำให้การเข้าถึงเนื้อหาช้า
ตากไม่รู้โรย	นำเสนอข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว ร้านอาหารและที่พักของจังหวัดตาก รวมทั้งกิจกรรมและประเพณีในท้องถิ่น จัดจำแนกข้อมูลเป็นรายอำเภอ	มีข้อมูลในพื้นที่จังหวัดตาก ครบถ้วนสมบูรณ์	ตัวอักษรขนาดเล็ก ไม่สามารถแสดงเส้นทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวได้
DiNiFriendเที่ยวไทย	รวบรวมข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างลงตัว โดยจัดอันดับตามความชื่นชอบของสังคม สามารถค้นหาสถานที่เที่ยวและที่กินได้ในรัศมีที่กำหนด จัดแบ่งแหล่งท่องเที่ยวไว้ตามรายภาค	มีองค์ประกอบของแอปพลิเคชันที่สวยงาม	แอปพลิเคชันยังพัฒนาไม่สมบูรณ์ ยังขาดแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอีกจำนวนมาก
Chillpainai	แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่จัดโปรโมชั่นสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย พร้อมทั้งที่พักเพื่อให้ได้ที่พักในราคาพิเศษ รวมทั้งยังสามารถค้นหาข้อมูลสถานที่เที่ยวที่น่าสนใจ รวมถึงที่พักต่าง ๆ ในประเทศ	ตัวอักษรขนาดใหญ่ อ่านง่ายสบายตา	แอปพลิเคชันยังไม่สมบูรณ์ ยังระบุตำแหน่งผิดพลาด ไม่สามารถใช้ได้กับแอนดรอยด์บางเวอร์ชัน
EDT in Summer	แนะนำ 30 สถานที่ กิน ดื่ม เที่ยวสำหรับคนชอบเที่ยวในหน้าร้อน เจาะลึกกับข้อมูลทั้งรายละเอียด รูปภาพแผนที่ รีวิว และสามารถให้	วางองค์ประกอบได้สวยงาม อักษรขนาดใหญ่ เหมาะกับกลุ่มที่ชอบเที่ยวทะเล	ไม่สามารถแสดงเส้นทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวได้

	ความคิดเห็นแหล่งท่องเที่ยวผ่านแอปพลิเคชันนี้ได้		
แอปพลิเคชัน	คำอธิบาย	จุดแข็ง	จุดอ่อน
20 Things to do in Ayutthaya	นำเสนอ 20 สิ่งที่นักท่องเที่ยวจะต้องไม่พลาดเมื่อมาเที่ยวอยุธยา โดยแนะนำแหล่งท่องเที่ยวสำคัญที่จะต้องไปเที่ยวสำหรับกิจกรรมการท่องเที่ยวแบบต่างๆ เช่น กิจกรรมไหว้พระนอน จะต้องไปที่ วัดสระต้อ วัดใหญ่ชัยมงคล วัดสามวิหาร วัดไม้รวด เป็นต้น	จำแนกแหล่งท่องเที่ยวตามกิจกรรมที่สนใจของนักท่องเที่ยวได้ชัดเจน	มีเพียงชื่อสถานที่ แนะนำแบบภาพนิ่ง ยังขาดข้อมูลที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยวหลายอย่าง
PaiNaiDii	รวบรวมรีวิวจากผู้ใช้งานจริงทั้งร้านอาหาร สถานที่ท่องเที่ยว โรงแรมที่พัก แหล่งช้อปปิ้ง และสถานที่เล่นนันทนาการ แสดงแผนที่เส้นทาง มีข้อมูลอัตราค่าเข้าชมงานแสดงสินค้า นิทรรศการ และภาพยนตร์ใหม่	มีส่วนลดสินค้าและบริการจำนวนมาก	การใช้งานค่อนข้างซับซ้อนมีตัวอักษรขนาดเล็ก จะต้องลงทะเบียนจึงจะสามารถใช้งานได้

จากข้อมูลข้างต้น แอปพลิเคชันสำหรับการท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมของผู้สูงอายุจำเป็นต้องมีลักษณะดังนี้

- เนื้อหากระชับ แต่ยังคงสาระสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว
- ใช้งานง่าย ไม่ซับซ้อน
- ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง
- ลดทอนสิ่งที่รบกวนสายตา
- แสดงเส้นทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว
- มีแหล่งช้อปปิ้งและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ

4.3 ระบบปฏิบัติการในสมาร์ทโฟน

จากรายงานของ eMarketer(eMarketer, 2013)เรื่อง Smartphones Take Off in Urban Thailand ในปี 2012-2013 พบว่าผู้ใช้สมาร์ทโฟนในเขตเมืองของประเทศไทยมีส่วนแบ่งของผู้ใช้งานระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ร้อยละ 45 จากระบบปฏิบัติการทั้งหมดของสมาร์ทโฟน นับเป็นอันดับหนึ่งแซงหน้า iOSรวมทั้งในปี

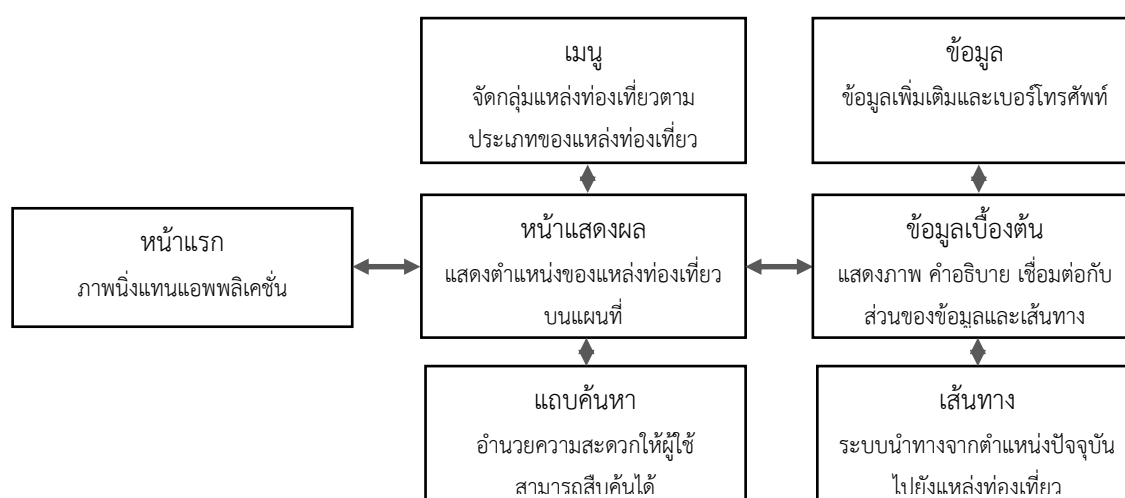
2012 อีกด้วย ส่วน BlackBerry แม้จะมีส่วนแบ่งที่ค่อนข้างใกล้เคียงกับแอนดรอยด์ในปี 2012 แต่มียอดขายที่ลดลงในปี 2013 ดังแสดงในตาราง 4.22

ตาราง 4.22 ร้อยละของระบบปฏิบัติการบนสมาร์ทโฟนในเขตเมืองของประเทศไทย (eMarketer, 2013)

ระบบปฏิบัติการ	ปี 2012	ปี 2013
Andriod	32%	45%
BlackBerry	33%	26%
iOS	14%	16%
Symbian	14%	9%
Windows	7%	1%
Other	-	2%

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้สมาร์ทโฟนแอนดรอยด์ได้รับความนิยม ก็คือราคาสมาร์ทโฟนที่มีแนวโน้มลดลงเรื่อยๆ จากรายงานของไอทีซีทีที่ติดตามตลาดอุปกรณ์ดิจิทัลทั้งหลายมาตลอดและได้รับความเชื่อถืออยู่ในระดับสูงของโลก พบว่าร้อยละ 58.6 ของยอดขายทั้งหมดของแอนดรอยด์ในไตรมาสที่สองของปี 2013 เป็นโทรศัพท์ที่มีราคาต่ำกว่า 6,000 บาทเศษ (ไพรต์น พงศ์พานิชย์, 2557) นอกจากนี้เมื่อแอนดรอยด์วันซึ่งเป็นสมาร์ทโฟนที่มีดีไซน์ของตนเองออกวางตลาดก็จะทำตลาดส่วนใหญ่จะอยู่ในกลุ่มของแอนดรอยด์ นอกจากนี้ปัจจัยด้านราคาแล้วหน้าจอของสมาร์ทโฟนมีแนวโน้มที่จะใหญ่ขึ้นทำให้ผู้ใช้สามารถใช้สมาร์ทโฟนเพื่อความบันเทิงได้สะดวกยิ่งขึ้น

ด้วยความนิยมของสมาร์ทโฟนแอนดรอยด์และคุณลักษณะของหน้าจอที่มีขนาดใหญ่เหมาะสมกับการใช้งานของผู้สูงอายุตามที่ได้กล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงพัฒนาแอปพลิเคชันสำหรับการท่องเที่ยวที่ไร้ความเร่งรีบในครั้งนี้บนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์และออกแบบโดยยึดหลัก กระชับ-ง่าย-สบายตา องค์ประกอบหลักดังแสดงในแผนผัง 4.1 ร่างของแอปพลิเคชันที่พัฒนาโดยใช้หลักการนี้จะได้นำไปศึกษาวิจัยในขั้นตอนที่ 2 ในหัวข้อ 4.4 ต่อไป

แผนผัง 4.1 องค์ประกอบหลักของแอปพลิเคชัน

4.4 การศึกษาคุณลักษณะของแอปพลิเคชันที่ดีเพื่อการท่องเที่ยว

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาคุณลักษณะของแอปพลิเคชันที่ดีเพื่อการท่องเที่ยวที่ได้รับความเรีบของผู้สูงอายุโดยเน้นประเด็นต่อไปนี้

- องค์ประกอบของแอปพลิเคชัน ได้แก่ ภาพประกอบ ภาษาที่ใช้ ตัวอักษร ปุ่มคำสั่ง และการจัดองค์ประกอบหน้าจอ ควรมีลักษณะอย่างไร
- ประโยชน์ที่ผู้ใช้ได้จากแอปพลิเคชัน ได้แก่ ความสะดวกในการสืบค้นข้อมูล
- ประโยชน์ต่อการสืบค้นข้อมูล และเจตคติต่อการใช้เทคโนโลยี มีมากน้อยเพียงใด
- คุณภาพของแอปพลิเคชันโดยรวมเป็นอย่างไร
- ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงในการผลิตแอปพลิเคชัน

การศึกษาวิจัยในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้นำร่างของแอปพลิเคชันที่กำหนดไว้ในหัวข้อ 4.3 มาทำการศึกษาวิจัยโดยมุ่งเน้นข้อมูลเชิงคุณภาพเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างจำเป็นต้องทดลองใช้แอปพลิเคชันการท่องเที่ยวบนสมาร์ทโฟน การดำเนินงานแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

4.4.1 ขั้นตอนการออกแบบและการสร้างแอปพลิเคชัน

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้ร่างรูปแบบของแอปพลิเคชันแล้วนำไปวิพากษ์โดยผู้อำนวยการสำนักงาน ททท. สำนักงานกาญจนบุรี รองผู้อำนวยการสำนักงาน ททท. สำนักงานประจวบคีรีขันธ์ ผู้แทนการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดราชบุรี นักท่องเที่ยว จำนวน 6 คน ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จำนวน 8 คน รวมทั้งสิ้น 19 คน ข้อมูลเชิงคุณภาพที่เก็บรวบรวมเน้นความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของแอปพลิเคชันที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวที่ได้รับความเรีบสำหรับผู้สูงอายุรายการประเมินและผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและเนื้อหาของเครื่องมือเชิงปริมาณโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน แสดงดังตาราง A4.3 ได้ข้อคิดเห็นแยกตามองค์ประกอบของแอปพลิเคชันดังนี้

คำอธิบาย แท็บข้อมูล

- ตัวหนังสือควรหลีกเลี่ยงสีฟ้าและสีเหลือง
- ตัวอักษรธรรมดา พออ่านได้ ฟอนอ่านไม่ยาก
- ตัวหนังสือน่าจะขยายหน้าจอได้อีก
- ตัวหนังสือควรใหญ่กว่านี้
- เนื้อหาไม่ต้องมากเอาสั้นๆ เข้าใจง่ายๆ
- ตัวหนังสือได้ถ้าเป็นคนสายตาวายจะค่อนข้างไม่โอเค
- เวลาปิดเปิด เบอร์โทร บางอันมันไม่มี
- ข้อมูลขอให้ตัวหนังสือใหญ่กว่านี้และโฟกัสข้อมูลเป็นหลัก บางทีเขียนรายละเอียดเยอะเกินไปเขียนประวัติคร่าวๆ ไม่ต้องยาวมาก

- ตัวหนังสือเล็กไป ต้องใหญ่กว่านี้
- รายละเอียดคำอธิบายบางสถานที่น้อยไปหน่อย
- อยากให้มีบอกว่าแหล่งบริการนักท่องเที่ยวอยู่ที่ไหน
- อยากให้มีร้านอิสลามเยอะเพราะกินยากมากหรือร้านอาหาร
- ควรเพิ่มเบอร์โทรศัพท์ ค่าเข้าชม อยากให้มีเบอร์อย่างอื่นเพิ่มเข้ามาหลายๆเบอร์
- อยากให้แบ่งข้อมูลเป็นหัวข้อย่อย เวลา เส้นทาง การเดินทาง
- ตัวหนังสือไม่ชัด
- ทำเลที่ตั้งและเวลาในการเดินทางไม่มี

รูปภาพ

- รูปสำคัญมาก ตัวหนังสือผู้สูงอายุไม่ค่อยอ่าน แต่อาศัยรูปบรรยายความรู้สึก
- รูปเล็กไป
- อยากให้รูปซูมได้ขยายได้
- รูปควรทำให้กดแล้วมีรูปใหญ่ขึ้นมา
- อยากให้รูปภาพสถานที่ท่องเที่ยวดึงดูดมากกว่านี้ คือเห็นแล้วอยากไปเที่ยวทันที
- รูปภาพไม่ชัด
- รูปยังไม่ค่อยน่าสนใจ
- จำนวนรูปไม่ควรจะมากเกินไป
- อยากให้รูปเยอะกว่านี้

ไอคอน

- ควรให้คำอธิบายตรงไอคอน
- ภาพไอคอนมันไม่ค่อยดึงดูดใจ
- สัญลักษณ์สำหรับการท่องเที่ยวอื่นๆ ยังไม่ชัดเจน
- สัญลักษณ์แทนที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมดูไม่ออก
- ไอคอนธรรมชาติกลิ่นกับแผนที่ไปควรทำเด่นๆ อาจเป็นรูปภูเขา ต้นไม้ก็ได้ เชิงวัฒนธรรมควรเป็นพระ

อื่นๆ

- ข้อมูลในการติดต่อ
- รายละเอียดในการใช้จ่ายมีอะไรบ้าง
- อยากให้มีรายละเอียดมากกว่านี้
- ให้ใส่พิกัดด้วย น่าจะมีแผนที่แบบคร่าวๆ
- อยากให้มีที่พัก แล้วก็ร้านอาหารที่สะอาด อร่อย ไม่แพง
- อยากให้มีสวนสุขภาพ สวนดอกไม้ที่สวยงาม สวนกล้วยไม้ที่เป็นจุดสนใจ
- สีของแอปพลิเคชันควรสวยงาม สดใส สดชื่น อย่างสีน้ำตาลนี้ไม่โอเค ไอคอนนี้ต้องคมๆ

- มีความรู้สึกว่าการออกแบบเป็นเหลี่ยม เป็นบล็อกๆ ความรู้สึกมันเป็นฟอร์ม เป็น pattern ออกแนวราชการไปหน่อย

นอกจากนี้ยังได้ข้อคิดเห็นโดยรองผู้อำนวยการสำนักงาน ททท. สำนักงานประจวบคีรีขันธ์ว่า ข้อมูลในแอปพลิเคชันควรแตกต่างจากเว็บไซต์หรือแหล่งข้อมูลทั่วไป ข้อมูลแบบบรรยายเพียงอย่างเดียวอาจจะไม่ดึงดูด จำเป็นต้องให้ข้อมูลว่าเมื่อไปสถานที่ท่องเที่ยวแล้วนักท่องเที่ยวจะต้องทำอะไร มีเกร็ดตำนาน เรื่องที่เป็นความเชื่อด้วย อย่างให้หลวงพ่อดำศักดิ์สิทธิ์ที่นักท่องเที่ยวควรอธิษฐานเรื่องอะไร หรือขยายภาพหัวหินเป็นที่พักผ่อนตากอากาศแห่งแรก เป็นต้น ในประเด็นเนื้อหาระหว่างภาษาไทยและภาษาอังกฤษอาจแตกต่างกันได้เนื่องจากความสนใจของคนไทยและคนต่างชาติแตกต่างกัน

โดยข้อคิดเห็นจากผู้ให้สัมภาษณ์แล้วแอปพลิเคชันสำหรับการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุควรมีองค์ประกอบที่สบายตา ตัวอักษรสีเข้ม ไม่เน้นปริมาณเนื้อหาแต่จะต้องมีข้อมูลที่เพียงพอ เช่น เวลาเปิด-ปิด ค่าเข้าชม สถานที่ตั้ง หมายเลขโทรศัพท์ ร้านอาหารอิสลาม พิกัด GPS เป็นต้น ไอคอนที่ใช้แทนแหล่งท่องเที่ยวจะต้องคมชัด ไม่กลืนไปกับสิ่งแวดล้อม รูปภาพเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับแอปพลิเคชันการท่องเที่ยวมากที่สุด จะต้องคัดรูปที่สวยงาม ชัดเจน และเป็นรูปที่บรรยายบรรยากาศของแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างดี รวมทั้งจะต้องสามารถขยายขนาดได้ด้วย

4.4.2 ขั้นตอนการอบรมเชิงปฏิบัติการ

ขั้นตอนการอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 15 คน โดยการเลือกแบบเจาะจงจากนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทย ประเด็นคำถามเน้นการใช้งานแอปพลิเคชันที่ถูกพัฒนาขึ้นและข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับปรุงแอปพลิเคชัน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินเป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการฯ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการฯ ประกอบด้วย 5 ด้าน

1. กระบวนการ/ขั้นตอน
2. สิ่งอำนวยความสะดวก
3. ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ
4. ผู้ให้บริการ/วิทยากร
5. คุณภาพการให้บริการ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

รายการประเมินและผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและเนื้อหาของเครื่องมือเชิงปริมาณโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน แสดงดังตาราง A4.4

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for window (Statistical Package for the Social Science for Window) สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินผลแบ่งระดับตามเกณฑ์การให้คะแนนของ Best มี 5 ระดับดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

ตาราง4.23 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบประเมิน จำแนกตามสถานภาพทั่วไป

(n = 15)

	สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ			
	ชาย	3	20.0
	หญิง	12	80.0
2. อายุ			
	60-64ปี	3	20.0
	65-69 ปี	6	40.0
	70-74 ปี	5	33.3
	มากกว่า 75 ปี	1	6.7

จากตาราง4.23 พบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการฯส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิงร้อยละ 80.0 และมีอายุระหว่าง 65-69 ปี ร้อยละ 40.0

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจ/ความรู้ความเข้าใจในการใช้แอปพลิเคชัน

ตาราง4.24 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของผู้ตอบแบบประเมิน เกี่ยวกับความพึงพอใจในการใช้แอปพลิเคชันในแต่ละด้าน

(n = 15)

ประเด็นความคิดเห็น	ร้อยละระดับความพึงพอใจ					ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	สรุปผลความพึงพอใจ
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1			
ด้านองค์ประกอบของแอปพลิเคชัน	66.7	30.7	2.7	0.0	0.0	4.64	.536	มากที่สุด
1. ภาพประกอบต่างๆสื่อความหมายได้ชัดเจน	66.7	26.7	6.7	0.0	0.0	4.60	.632	มากที่สุด
2. ภาษาที่ใช้ชัดเจน สามารถสื่อให้ผู้เข้าใจง่าย	46.7	53.3	0.0	0.0	0.0	4.47	.516	มาก
3. ตัวอักษรเหมาะสม อ่านง่าย ชัดเจน	73.3	26.7	0.0	0.0	0.0	4.73	.458	มากที่สุด
4. ปุ่มคำสั่งในการเลือกและข้อความลิงค์สื่อความหมายได้ชัดเจน เข้าใจง่าย	80.0	20.0	0.0	0.0	0.0	4.80	.414	มากที่สุด

5. การจัดองค์ประกอบโดยรวมมีความกลมกลืน ดู น่าสนใจและใช้งานง่าย	66.7	26.7	6.7	0.0	0.0	4.60	.632	มากที่สุด
ด้านประโยชน์ที่ผู้ใช้ได้จากแอปพลิเคชัน	48.9	44.4	6.7	0.0	0.0	4.42	.621	มาก
1. สามารถสืบค้นข้อมูลการท่องเที่ยวได้ด้วยตัวเอง	46.7	40.0	13.3	0.0	0.0	4.33	.724	มาก
2. มีประโยชน์ต่อการสืบค้นเพิ่มเติม	53.3	46.7	0.0	0.0	0.0	4.53	.516	มากที่สุด
3. ก่อให้เกิดความรู้สึที่ดีต่อการใช้เทคโนโลยี	46.7	46.7	6.7	0.0	0.0	4.40	.632	มาก
ด้านคุณภาพการในการใช้แอปพลิเคชัน	60.0	33.3	6.7	0.0	0.0	4.53	.629	มากที่สุด
1. ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้แอปพลิเคชันนี้ใน ภาพรวม	53.3	40.0	6.7	0.0	0.0	4.47	.640	มาก
2. ความพึงพอใจที่มีต่อการใช้แอปพลิเคชันใน ภาพรวม	66.7	26.7	6.7	0.0	0.0	4.60	.632	มากที่สุด
ความพึงพอใจโดยรวม	60.0	35.3	4.7	0.0	0.0	4.59	.585	มากที่สุด

ตาราง4.25 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของผู้ตอบแบบประเมิน เกี่ยวกับความพึงพอใจ ในการใช้แอปพลิเคชันในแต่ละด้าน

(n = 15)			
ความพึงพอใจ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	สรุปผล
ด้านองค์ประกอบของแอปพลิเคชัน	4.64	.536	มากที่สุด
ด้านประโยชน์ที่ผู้ใช้ได้จากแอปพลิเคชัน	4.42	.621	มาก
ด้านคุณภาพการในการใช้แอปพลิเคชัน	4.53	.629	มากที่สุด
ความพึงพอใจโดยรวม	4.59	.585	มากที่สุด

สรุปผลการประเมิน

ผู้ตอบแบบประเมินมีจำนวน 15 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 65-69 ปี

ผู้เข้าร่วมโครงการฯ มีความพึงพอใจในการอบรมเชิงปฏิบัติการการใช้งานแอปพลิเคชันเพื่อการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในภาพรวมทั้ง 3 ด้านเฉลี่ยเท่ากับ **4.59** (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .585) ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านการประเมินที่ผู้เข้าร่วมโครงการฯ มีความพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ ด้านองค์ประกอบของแอปพลิเคชัน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกับ .536) รองลงมา ได้แก่ ด้านคุณภาพในการใช้แอปพลิเคชัน และด้านประโยชน์ที่ผู้ใช้ได้จากแอปพลิเคชัน ตามลำดับ

หัวข้อการประเมินที่ผู้เข้าร่วมโครงการฯ มีความพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ หัวข้อปมคำสั่งในการเลือก และข้อความลิงค์สื่อความหมายได้ชัดเจน เข้าใจง่าย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .414) รองลงมา ได้แก่ หัวข้อตัวอักษรเหมาะสม อ่านง่าย ชัดเจนหัวข้อภาพประกอบต่างๆสื่อความหมายได้ชัดเจน หัวข้อการจัดองค์ประกอบโดยรวมมีความกลมกลืน ดูน่าสนใจและใช้งานง่าย และหัวข้อความพึงพอใจที่มีต่อการใช้แอปพลิเคชันในภาพรวมตามลำดับ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบประเมินผล

1. ควรให้การสนับสนุนโครงการในลักษณะนี้และควรพาผู้สูงอายุไปท่องเที่ยวจริงๆ
2. ควรให้มีการสนับสนุนเป็นอย่างยิ่งเพื่อความสะดวกในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ
3. อยากให้แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวเพิ่มเติมหลายๆจังหวัด
4. อยากให้รัฐสนับสนุนแจกเครื่องแท็บเล็ตแก่ผู้สูงอายุจะได้หาข้อมูลต่างๆ เพิ่มเติมได้

รูปที่ 4.3 อบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับผู้สูงอายุ

จากการอบรมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้ พบว่า ผู้สูงอายุบางคนเคยใช้สมาร์ทโฟนมาบ้าง บางคนคุ้นเคยเป็นอย่างดี และให้ความสนใจแอปพลิเคชันเพื่อการท่องเที่ยวอย่างมาก สามารถเรียนรู้ที่จะใช้งานได้ง่าย เข้าใจ การสื่อความหมายขององค์ประกอบของแต่ละส่วนได้ จากผลการศึกษาพบว่าผู้เข้าร่วมโครงการอบรมฯ มีความเห็นเห็นว่าแอปพลิเคชัน Western Thailand มีปุ่มคำสั่งในการเลือกและข้อความลิงค์สื่อความหมายได้ ชัดเจน เข้าใจง่ายมากที่สุด ใช้ตัวอักษรที่เหมาะสม สามารถอ่านได้ง่ายและชัดเจน นอกจากนี้ยังมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดในด้านภาพประกอบต่างๆ ที่สื่อความหมายได้ชัดเจนและการจัดองค์ประกอบโดยรวมที่มีความกลมกลืน ดูน่าสนใจและใช้งานง่าย ซึ่งทำให้ผู้เข้าอบรมสามารถใช้แอปพลิเคชันเพื่อการสืบค้น ข้อมูลการท่องเที่ยวเพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง นั้นแสดงให้เห็นว่าแอปพลิเคชัน Western Thailand มีประโยชน์ต่อการท่องเที่ยวในภูมิภาคตะวันตกสำหรับผู้สูงอายุ ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของการพัฒนาแอปพลิเคชันในครั้งนี้

นอกจากนี้ผู้เข้าร่วมโครงการอบรมฯ ยังเสนอให้ผู้วิจัยจัดโปรแกรมนำเที่ยวยังสถานที่ในพื้นที่ที่ศึกษาเพื่อ ทดลองเดินทางตามที่แอปพลิเคชันได้แนะนำไว้ รวมทั้งเสนอให้แนะนำแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ อีกด้วย

4.4.3 ขั้นตอนการปรับปรุงฐานข้อมูลและประเมินผล

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้พัฒนาแอปพลิเคชันเสร็จสิ้นทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษเมื่ออัปโหลดขึ้นบน google playstore แล้วผู้วิจัยทำการประเมินผลโดยการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยและชาวต่างประเทศ จำนวน 24 คนประกอบด้วยนักท่องเที่ยวสูงอายุในภูมิภาคตะวันตกและผู้ประกอบการท่องเที่ยวในพื้นที่ที่ศึกษาผู้วิจัยใช้เครื่องมือการสัมภาษณ์เชิงลึกโดยมีประเด็นการสัมภาษณ์ระดับลึกมีดังนี้

- องค์ประกอบของแอปพลิเคชัน ได้แก่ ภาพประกอบ ภาษาที่ใช้ ตัวอักษร ปุ่มคำสั่ง และการจัดองค์ประกอบ เป็นอย่างไร
- ประโยชน์ที่ผู้ใช้ได้จากแอปพลิเคชัน ได้แก่ ความสะดวกในการสืบค้นข้อมูล ประโยชน์ต่อการสืบค้นข้อมูล และเจตคติต่อการใช้เทคโนโลยี มีมากน้อยเพียงใด
- คุณภาพของแอปพลิเคชันโดยรวมเป็นอย่างไร
- ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงในการผลิตแอปพลิเคชัน

จากการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวจำนวน 12 คนซึ่งเป็นชาวไทยจำนวน 7 คนและชาวต่างชาติจำนวน 4 คน ที่มีอายุอยู่ระหว่าง 60-80 ปี รวมทั้งผู้จัดการแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ที่ศึกษาจำนวน 3 รายได้แก่ผู้จัดการบ้านหอมเทียน ผู้จัดการสถานีคา คอทเทจ และผู้จัดการเดอะบูมสโตร์คิดปาร์ค พบว่า

ในด้านองค์ประกอบ ได้แก่ ภาพประกอบ ภาษาที่ใช้ ตัวอักษร ปุ่มคำสั่ง และการจัดองค์ประกอบของแอปพลิเคชัน โดยภาพรวมแล้วมีความเหมาะสม มีปุ่มที่มีขนาดใหญ่ ตัวหนังสือมีขนาดใหญ่ สามารถมองเห็นได้ชัดเจน เข้าใจได้ง่ายว่ามีแหล่งท่องเที่ยวใดและอยู่ที่ใดบ้างรวมทั้งผู้ใช้สามารถใช้งานได้สะดวก (user-friendly) แต่ในส่วนที่เชื่อมต่อกับแอปพลิเคชันของ google map ยังมีอักษรขนาดเล็กไม่สามารถมองเห็นได้ง่าย อีกทั้งนักท่องเที่ยวบางคนยังเห็นว่าแอปพลิเคชันมีภาพประกอบน้อยไป

ในด้านของประโยชน์ที่ผู้ใช้ได้จากแอปพลิเคชัน ความสะดวกในการสืบค้นข้อมูล ประโยชน์ต่อการสืบค้นข้อมูล และเจตคติต่อการใช้เทคโนโลยี ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่าแอปพลิเคชันมีประโยชน์มาก ช่วยทำให้เกิดความสะดวกสบาย ทำให้สามารถเดินทางไปในสถานที่ที่ไม่รู้จักได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยให้นักท่องเที่ยวสามารถค้นหาข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวได้ด้วยตนเอง แต่สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยสูงอายุบางส่วนยังรู้สึกไม่คุ้นเคยกับการใช้สมาร์ทโฟนและมักอาศัยลูกหลานในการเดินทางท่องเที่ยว โดยเฉพาะมักเดินทางเป็นครอบครัวซึ่งอาจทำให้ผู้สูงอายุไม่จำเป็นต้องหาข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยว

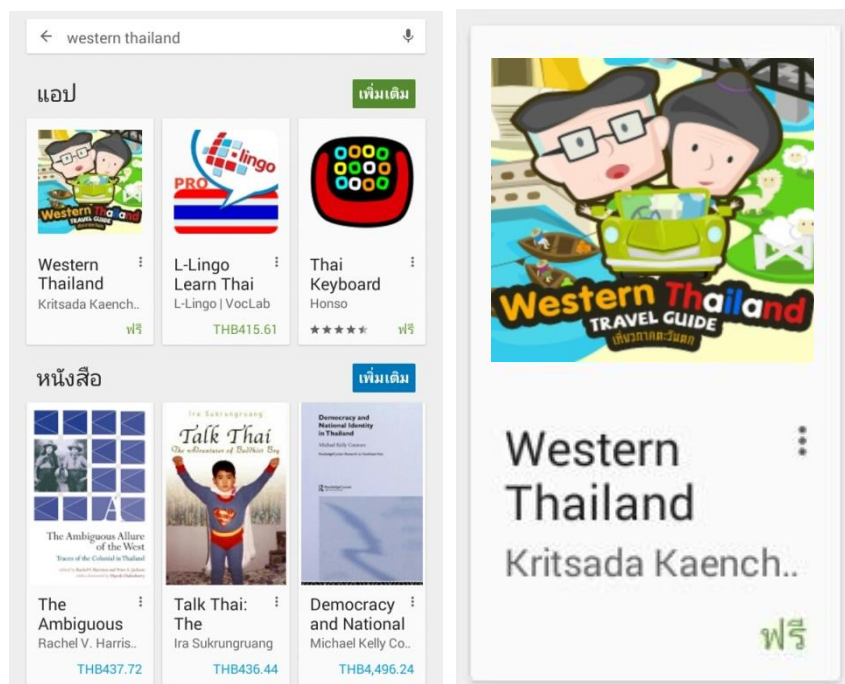
ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่าคุณภาพของแอปพลิเคชันโดยรวมอยู่ในระดับดี (ร้อยละ 80) เนื่องจากผู้ให้สัมภาษณ์เห็นถึงประโยชน์ของแอปพลิเคชัน อีกทั้งยังมีนักท่องเที่ยวที่เปรียบเทียบกับแอปพลิเคชัน western thailand มีประโยชน์มากกว่า lonely planet สำหรับนักท่องเที่ยวร้อยละ 25 ที่ยังใช้งานไม่ค่อยเป็นให้คะแนนคุณภาพในระดับปานกลาง

ผู้ให้สัมภาษณ์เสนอแนะให้เพิ่มร้านอาหารที่อยู่ใกล้กับแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะร้านอาหารที่มีชื่อเสียง รวมทั้งเสนอให้เชื่อมต่อไปยังเว็บไซต์ของโรงแรมอีกด้วย นอกจากนี้ยังต้องการให้พัฒนาแอปพลิเคชันให้ดียิ่งขึ้น อยากให้เพิ่มแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดอื่นๆ เพิ่มรูปภาพ และต้องการคู่มือหรือแผ่นพับที่ให้รายละเอียดแอปพลิเคชันอีกด้วยทั้งยังเสนอให้เพิ่มเสียงบรรยายในแอปพลิเคชันนอกเหนือจากข้อความแบบ

บรรยายแหล่งท่องเที่ยวซึ่งสอดคล้องกับผู้เชี่ยวชาญที่เสนอแนะไว้ในการประชุมข้อเสนอเชิงนโยบายในการยกระดับการท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพในภูมิภาคตะวันตกของนักท่องเที่ยวสูงอายุเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน วันที่ 13 กรกฎาคม 2558 ณ โรงแรมลองบีช ชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

4.5 แอปพลิเคชัน Western Thailand บน Play Store

แอปพลิเคชันเวอร์ชัน 1.1.1 สามารถดาวน์โหลดได้จาก Play Store ผู้ใช้สามารถสืบค้นแอปพลิเคชันโดยใช้คำค้น Western Thailand ดังแสดงในรูปที่ 4.4 (ก) และเลือกสัญลักษณ์แทนรูปที่ 4.4 (ข) เมื่อผู้ใช้เลือกสัญลักษณ์แทน Western Thailand แล้วจะปรากฏข้อมูลของแอปพลิเคชัน (ดูรูปที่ 4.5 (ก)-(ข)) ได้แก่

(ก)

(ข)

รูปที่ 4.4 การค้นคำ Western Thailand ใน Play Store

ประเภท : การเดินทางและท้องถิ่น

คำอธิบาย : แนะนำการท่องเที่ยวภาคตะวันตก 4 จังหวัดของประเทศไทย ได้แก่ กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ ทั้งแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม รวมไปถึงที่พัก และร้านอาหาร ซึ่งแอปพลิเคชันสามารถนำทางท่านไปยังสถานที่ที่ต้องการด้วย google map อีกด้วย

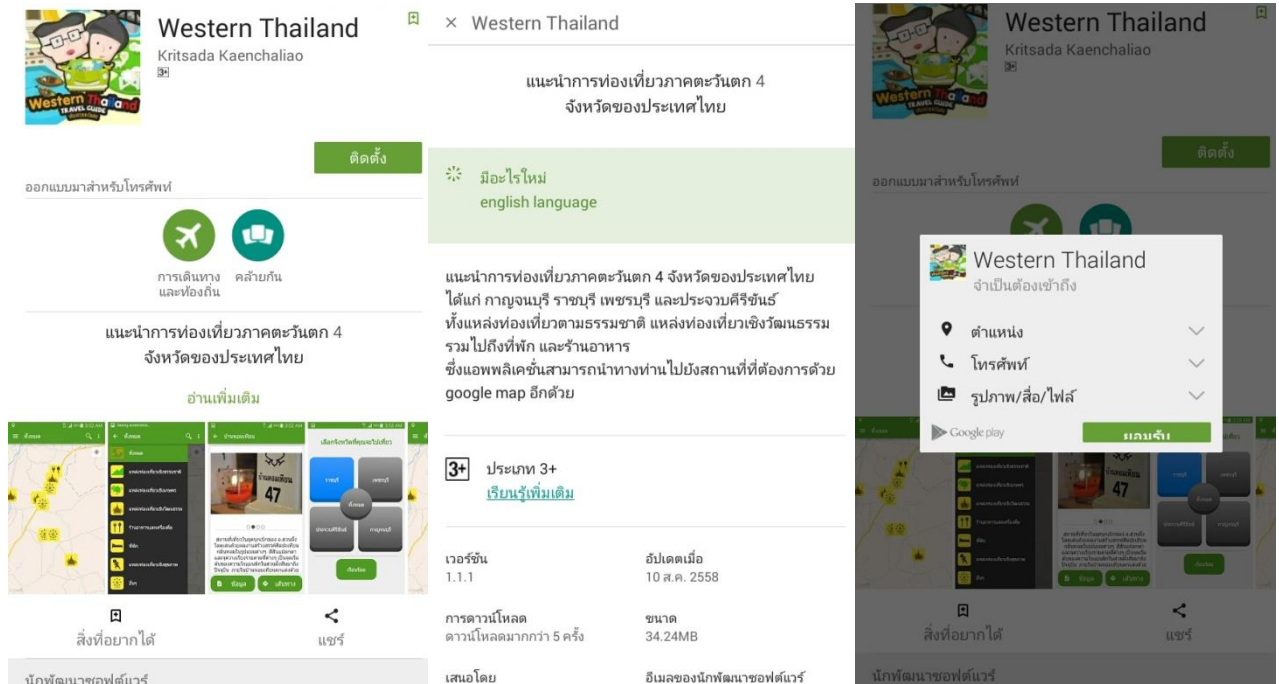
อัปเดต: 10 สิงหาคม 2558

ขนาด : 34M

เวอร์ชันปัจจุบัน : 1.1.1

ข้อจำกัด : ต้องใช้ Android 4.2 และสูงกว่า

เมื่อเลือกไอคอน **ติดตั้ง** เพื่อ install ลงโทรศัพท์ จะปรากฏป๊อปอัพให้เลือก ยอมรับดังแสดงในรูปที่ 4.5(ค)

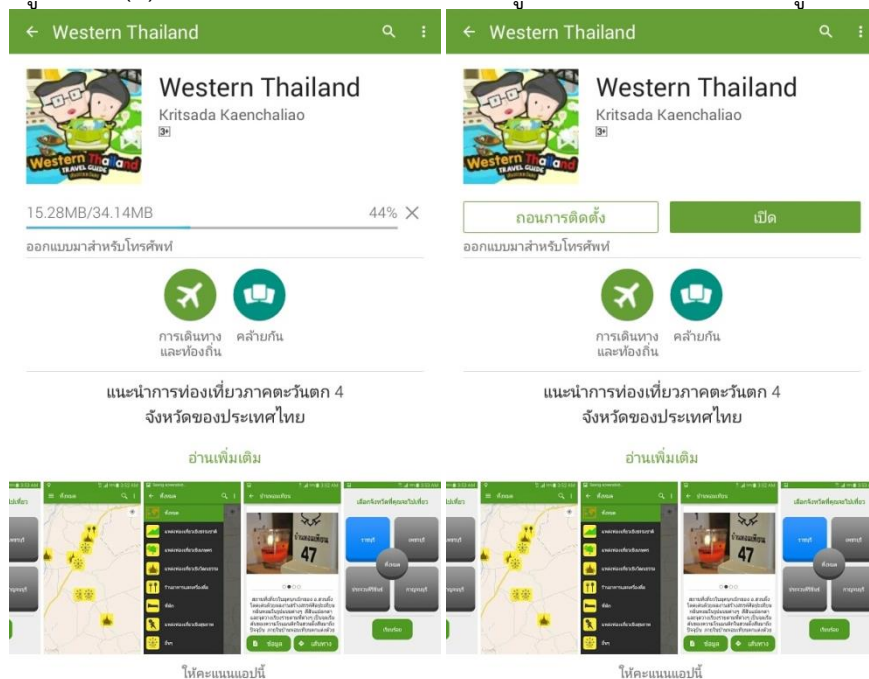
(ก)

(ข)

(ค)

รูปที่ 4.5 ข้อมูลของแอปพลิเคชัน Western Thailand

จากนั้นโปรแกรมจะดาวน์โหลดแอปพลิเคชันลงบนโทรศัพท์และแสดงความก้าวหน้าของการดาวน์โหลดด้วยแถบสีดังแสดงในรูปที่ 4.6(ก) เมื่อดาวน์โหลดเรียบร้อยแล้วให้ผู้ใช้เลือก **เปิด** ดังแสดงในรูปที่ 4.6(ข)

(ก)

(ข)

รูปที่ 4.6 การ install แอปพลิเคชัน Western Thailand

โปรแกรมจะแสดงหน้าแรกซึ่งเป็นภาพนิ่งสื่อถึงการท่องเที่ยวในพื้นที่ 4 จังหวัด พร้อมชื่อของแอปพลิเคชัน Western Thailand ตะวันตก (ดูรูปที่ 4.7(ก)) ผู้ใช้สามารถเลือกภาษาและเลือกจังหวัดที่ต้องการแสดงข้อมูลได้ในขั้นตอนนี้ด้วย ดังแสดงในรูปที่ 4.7 (ข)-(ค)

(ก)

(ข)

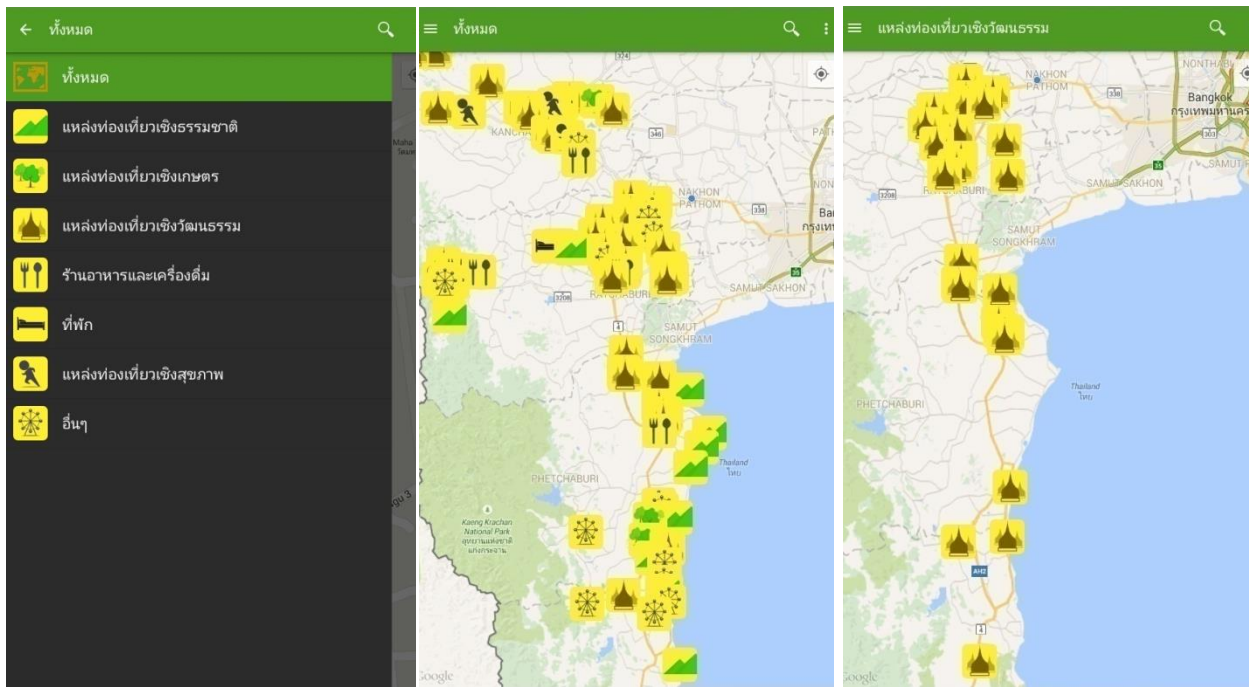
(ค)

รูปที่ 4.7 หน้าเริ่มต้นของแอปพลิเคชัน Western Thailand

4.6 รายละเอียดของ Western Thailand

แอปพลิเคชัน Western Thailand ถูกออกแบบให้มีความเรียบง่ายและผู้สูงอายุสามารถใช้งานได้ง่าย รายละเอียดของ Western Thailand มีดังนี้

1. หน้าแรก เป็นภาพนิ่งสื่อถึงการท่องเที่ยวในพื้นที่ 4 จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และ ประจวบคีรีขันธ์ โดยมีภาพการ์ตูนผู้สูงอายุเป็นฉากหน้า พร้อมด้วยข้อความภาษาอังกฤษ Western Thailand ในแถวแรก ซึ่งชื่อนี้จะถูกใช้เป็นชื่อของแอปพลิเคชันด้วย ในแถวที่ 2 เขียนว่า TRAVEL GUIDE และแถวที่ 3 เป็นภาษาไทยเขียนว่า เที่ยวภาคตะวันตก ดังแสดงในรูปที่ 4.7 (ก)
2. เมนู ผู้ใช้งานสามารถเลือกแหล่งท่องเที่ยวได้จากเมนูทางด้านซ้ายของแอปพลิเคชัน เมนูประกอบด้วย ทั้งหมด แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ร้านอาหาร และเครื่องดื่ม ที่พัก แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และ อื่นๆ (ดูรูป 4.8 (ก)) หากผู้ใช้เลือกเมนู “ทั้งหมด” บนหน้าแสดงผลจะปรากฏไอคอนของแหล่งท่องเที่ยวทั้งหมด ดังแสดงในรูปที่ 4.8 (ข)
3. หน้าแสดงผล เป็นหน้าจอหลักที่แสดงตำแหน่งของแหล่งท่องเที่ยวบนแผนที่โดยใช้ไอคอนวางบนแผนที่ Google (ดูรูปที่ 4.8 (ข)) ผู้ใช้สามารถย่อขยายส่วนของหน้าแสดงผลนี้ได้โดยใช้ฟังก์ชันเดียวกันกับสมาร์ตโฟน หรือกดเครื่องหมาย + สำหรับขยายหรือเครื่องหมาย - สำหรับย่อ

(ก)

(ข)

(ค)

รูปที่ 4.8 เมนูของแอปพลิเคชัน Western Thailand

หากผู้ใช้เลือกบนแถบเมนูเป็น แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมหน้าแสดงผลจะปรากฏเพียงไอคอนของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเท่านั้นดังแสดงในรูปที่ 4.8 (ค)

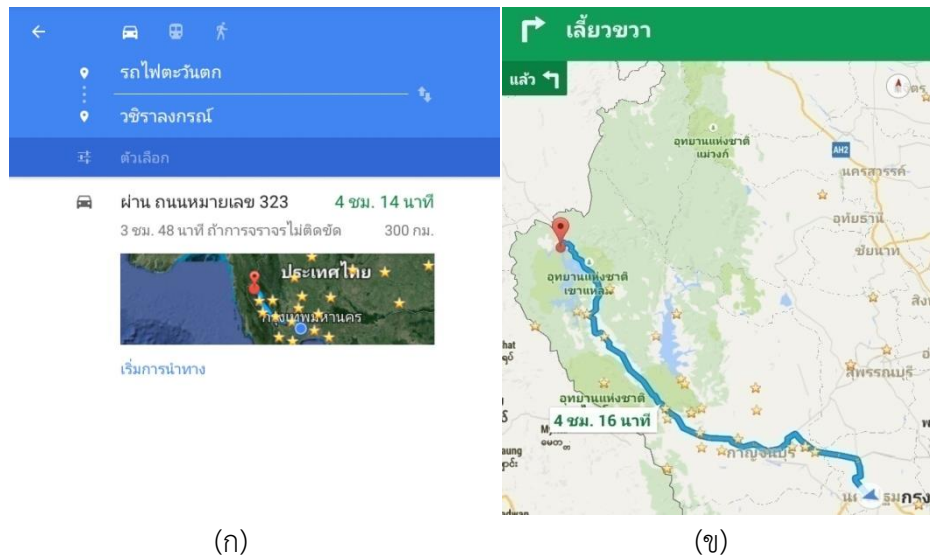
รูปที่ 4.9 แถบค้นหาแหล่งท่องเที่ยว

4. แอปค้นหา แอปด้านบนแสดงไอคอนค้นหา ผู้ใช้สามารถรอกคำค้นเพื่อค้นหาแหล่งท่องเที่ยวที่ต้องการ ดังแสดงในรูปที่ 4.9 เมื่อพิมพ์คำว่า “วัด” แอปพลิเคชันจะแสดงแหล่งท่องเที่ยวที่มีคำว่า “วัด” อยู่ในชื่อแหล่งท่องเที่ยวทั้งหมด

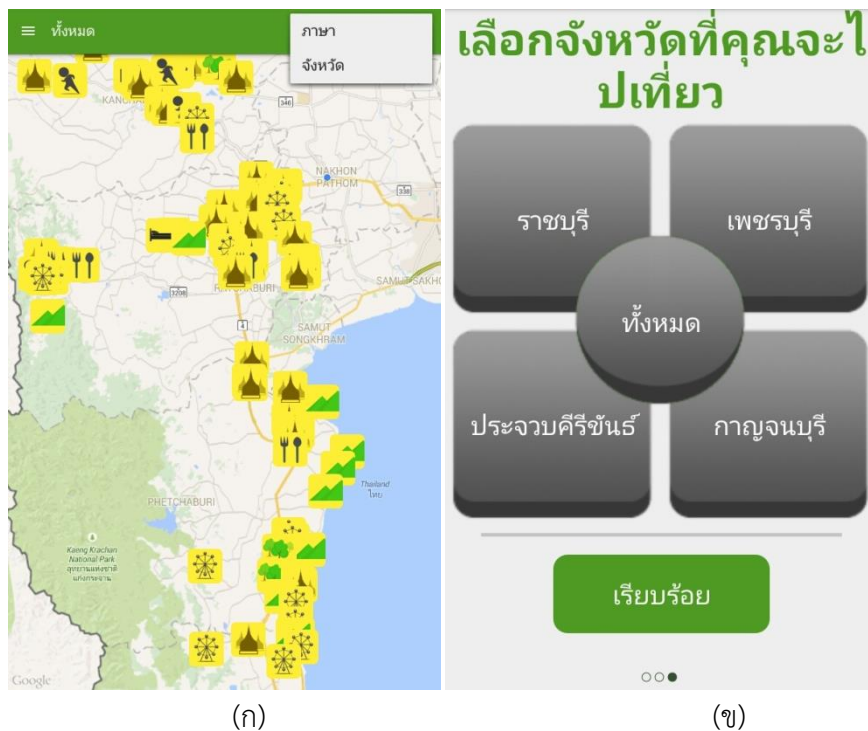
รูปที่ 4.10 ข้อมูลของวัดถ้ำเสือ

5. ข้อมูลเบื้องต้น หากผู้ใช้เลือกไอคอนที่ใช้แทนแหล่งท่องเที่ยวที่แสดงบนหน้าจอของแอปพลิเคชัน ข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวเบื้องต้น เช่น ชื่อสถานที่ ภาพตัวอย่าง วันและเวลาเปิดบริการ เบอร์โทรศัพท์ เส้นทางและข้อมูลเพิ่มเติมจะแสดงบนหน้าจอด้วยสีสันสบายตา เน้นการใช้รูปภาพแสดงแทนข้อความและใช้อักษรที่มีขนาดใหญ่ ดังแสดงในรูปที่ 4.10 (ก) ผู้ใช้สามารถสไลด์ที่รูปเพื่อดูรูปตัวอย่างอื่นๆ นอกจากนี้ผู้ใช้ยังสามารถขยายรูปให้ใหญ่เต็มหน้าจอโทรศัพท์ ดังแสดงในรูปที่ 4.10 (ข) รวมทั้งสามารถดูรูปได้ทั้งแนวตั้งและแนวนอน
6. ข้อมูล หากผู้ใช้เลือกสัญลักษณ์ **ข้อมูล** ในหน้าข้อมูลเบื้องต้น แอปพลิเคชันจะแสดงคำบรรยายเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว ที่ตั้ง ข้อมูลเพิ่มเติมบนอินเทอร์เน็ตหรือสื่อสังคมออนไลน์ (ดูรูปที่ 4.10 (ค))
7. เส้นทาง ผู้ใช้สามารถค้นข้อมูลการเดินทางด้วยรถยนต์ส่วนตัวได้โดยเลือก **เส้นทาง** ในหน้าข้อมูลเบื้องต้น แอปพลิเคชันจะคำนวณเส้นทางจากตำแหน่งปัจจุบันไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่ผู้ใช้เลือกแสดงในรูปที่ 4.11 (ก) หากผู้ใช้เคลื่อนที่ แอปพลิเคชันจะแสดงตำแหน่งที่เปลี่ยนแปลงไปพร้อมกับการเคลื่อนที่ของผู้ใช้ ทั้งนี้เฉพาะการใช้งานในส่วนนี้ที่แอปพลิเคชันจะต้องเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต (ดูรูปที่ 4.11 (ข))

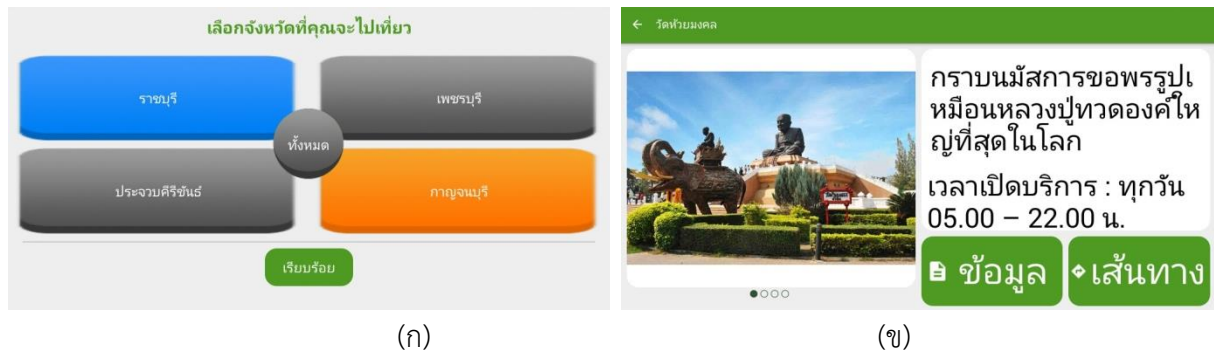
รูปที่ 4.11 การแสดงเส้นทางในแอปพลิเคชัน Western Thailand

ในการเลือกพื้นที่บนหน้าแสดงผล นอกจากการกำหนดในตอนเริ่มเข้าสู่โปรแกรมแล้ว ผู้ใช้ยังสามารถเปลี่ยนแปลงได้ในภายหลังโดยการเลือกจุดสามจุดที่เรียงกันอยู่ทางด้านมุมบนขวา ติดกับรูปแว่นขยาย แอปพลิเคชันจะแสดงตัวเลือกดังแสดงในรูปที่ 12 (ก) จากนั้นเลือก จังหวัด แล้วจึงเลือกพื้นที่ที่ต้องการ

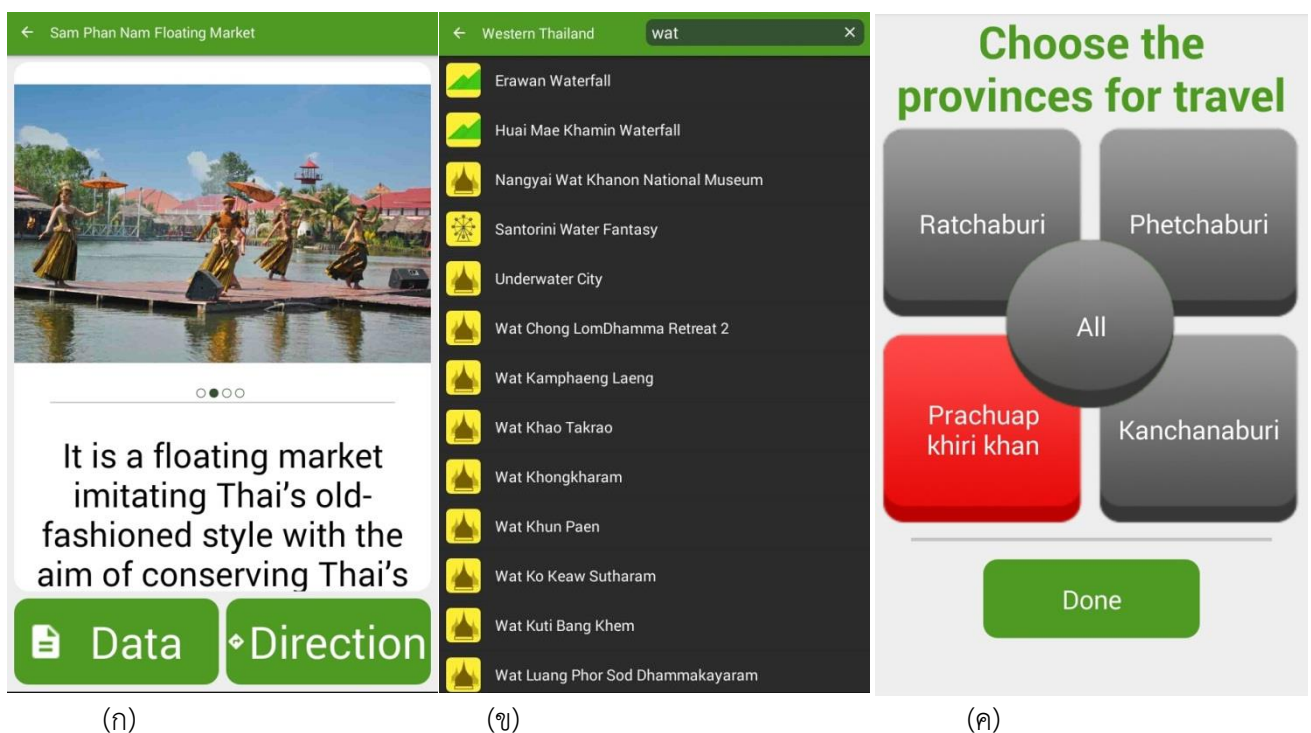
รูปที่ 4.12 การเลือกพื้นที่ในแอปพลิเคชัน Western Thailand

นอกเหนือการใช้งานตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น Western Thailand ยังสามารถปรับรูปแบบการแสดงผลได้ทั้งแนวตั้งและแนวนอนแสดงในรูปที่ 4.13 ทั้งนี้การตัดคำขึ้นอยู่กับขนาดความกว้างของหน้าจอโทรศัพท์

รูปที่ 4.13 การแสดงผลในแนวนอน

สำหรับ Western Thailand เวอร์ชัน 1.1.1 ได้พัฒนาข้อมูลภาษาอังกฤษที่มีลักษณะเช่นเดียวกับเวอร์ชันภาษาไทย ดังแสดงในรูปที่ 4.14 (ก)-(ค) โดยที่ผู้ใช้สามารถเลือกภาษาได้ดังแสดงในรูปที่ 4.7 (ข) หรือเปลี่ยนภาษาได้โดยเลือกจุดสามจุดที่เรียงกันอยู่ทางด้านมุมบนขวา ติดกับรูปแว่นขยาย ดังแสดงในรูปที่ 4.12 (ก)

รูปที่ 4.14 การแสดงผลแบบภาษาอังกฤษ

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการข้อมูลด้านการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุในภูมิภาคตะวันตกรวมทั้งวิเคราะห์รูปแบบแอปพลิเคชันและพัฒนาฐานข้อมูลบนแอปพลิเคชันสำหรับการท่องเที่ยวที่ไร้ความเร่งรีบสำหรับผู้สูงอายุในภูมิภาคตะวันตกโดยการศึกษาในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์ รูปแบบการวิจัยใช้การวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) ประเภทการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาฐานข้อมูลตามความต้องการของนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในภูมิภาคตะวันตก 4 จังหวัด โดยการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) และใช้แบบสอบถามเชิงปริมาณและแบบสอบถามเชิงลึก และขั้นตอนที่ 2 พัฒนาฐานข้อมูลการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุในภูมิภาคตะวันตกโดยการออกแบบและสร้างแอปพลิเคชันร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งการทดลองใช้แอปพลิเคชันที่พัฒนาขึ้นโดยการอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ และผู้ประกอบการในพื้นที่ที่ศึกษา มีการประเมินผลการใช้ฐานข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ระดับลึก

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ผลการวิจัยขั้นตอนที่ 1

การศึกษาในขั้นตอนที่ 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการข้อมูลด้านการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุในภูมิภาคตะวันตก การดำเนินงานในขั้นตอนนี้ประกอบด้วยการศึกษาเอกสารและงานวิจัยรวมทั้งการวิจัยเชิงสำรวจโดยเก็บข้อมูลแบบผสมผสานด้วยเครื่องมือเชิงปริมาณและเครื่องมือเชิงคุณภาพ ได้ผลการวิจัยดังนี้

การวิจัยเชิงสำรวจด้วยเครื่องมือเชิงปริมาณเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปที่มีสุขภาพและความพร้อมในการเดินทาง จำนวน 402 คน นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเหล่านี้เดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ จากการวิเคราะห์ผลการสำรวจพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60-64 ปี เดินทางท่องเที่ยวมากที่สุด รองลงมาคือช่วงอายุ 65-69 ปี ส่วนใหญ่แล้วมักเดินทางท่องเที่ยวกับสามีหรือภรรยา รองลงมาเป็นการเดินทางกับลูกหรือหลาน แม้จะมีความกังวลจากผู้ประกอบการบางส่วนที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการสืบค้นข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุที่คาดว่าข้อมูลจากแอปพลิเคชันจะไม่มีประโยชน์กับนักท่องเที่ยวสูงอายุเนื่องจากการเดินทางอาศัยลูกหลานเป็นหลัก แต่จากตาราง 4.18-4.19 ผู้ตอบแบบสอบถามสูงอายุจำนวน 402 คนจะทำการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวและเชื่อถือข้อมูลต่างๆ ที่สืบค้นคิดเป็นร้อยละ 59.95 จากแหล่งข้อมูลที่ตนมีความเชื่อมั่น โดยสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดในการเดินทางไปยังแหล่ง

การวิจัยเชิงลึกด้วยเครื่องมือเชิงคุณภาพเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทย รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวที่ไร้ความเร่งรีบ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกจำนวน 14 คน พบว่าสถานการณ์ที่ทำให้เกิดการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุชาวไทยที่มีความพร้อมในช่วงอายุ 60-65 ปี มักเกิดจากความต้องการการพักผ่อนร่วมกันกับเพื่อนโดยมักเดินทางท่องเที่ยวในต่างประเทศ ผู้สูงอายุชาวไทยส่วนหนึ่งต้องการเดินทางท่องเที่ยวกับลูกหรือหลาน ซึ่งในกรณีนี้การกำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยวจะขึ้นอยู่กับลูกหรือหลานเป็นหลัก ผู้สูงอายุมักไม่มีบทบาทในฐานะนักท่องเที่ยว แต่จะเป็นผู้ดูแลลูกหลานหรือทรัพย์สิน สำหรับกรณีที่นักท่องเที่ยวเลือกจุดหมายการเดินทางด้วยตนเองจะพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยมักชอบเดินทางไปไหว้พระศักดิ์สิทธิ์ตามเส้นทางที่สามารถเดินทางได้สะดวก ผู้ที่เดินทางไปไหว้หลวงปู่ทวดที่วัดห้วยมงคล ก็จะเดินทางไปไหว้หลวงพ่อดำที่วัดเขาหรือหลวงพ่อดำที่วัดหนองเต่า อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี หลวงพ่อทอง วัดเขาตะเครา อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี รวมทั้งหลวงพ่อบ้านแหลมวัดเพชรสมุทรวรวิหาร อ.เมือง จ.สมุทรสงคราม เป็นต้น สำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติมักเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่คุ้นเคย และมักพักอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งเป็นเวลานาน จากการสำรวจพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรีพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุจากเอเชียเดินทางมาเป็นกลุ่มเพื่อตีกอล์ฟเป็นเวลาหลายสัปดาห์ สิ่งสำคัญที่สร้างแรงจูงใจให้ผู้สูงอายุเลือกจุดหมายการเดินทางท่องเที่ยวคือภาพแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงาม โดยเฉพาะภาพที่สามารถบรรยายความรู้สึกของแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ ได้ จึงจะเป็นที่ดึงดูดใจของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ นอกเหนือจากบรรยากาศที่สวยงามของแหล่งท่องเที่ยวแล้วสำหรับนักท่องเที่ยวจากประเทศเมียนมาร์ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่นักท่องเที่ยวและแรงงานชาวเมียนมาร์เคารพและศรัทธาจะเป็นแรงจูงใจที่สำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวเลือกเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยว ยกตัวอย่างเช่นนักท่องเที่ยวและแรงงานชาวเมียนมาร์ เดินทางมางานไหว้พระธาตุอินทร์แขวนจำลอง ที่วัดทับศิลา อำเภอไทรโยค จำนวนมากด้วยความเคารพและศรัทธาในพระธาตุที่จำลองมาจากบ้านเมืองของตนนอกเหนือจากนี้ นักท่องเที่ยวจากประเทศเมียนมาร์ยังสนใจเดินทางเข้ามากราบสักการะพระแก้วมรกต พระคู่บ้านคู่เมืองของไทยอีกด้วย

ในด้านการใช้สื่อสารสนเทศการท่องเที่ยว แม้ว่าผู้สูงอายุบางส่วนจะไม่เคยใช้โทรศัพท์สมาร์ทโฟน รู้สึว่าการใช้โทรศัพท์สมาร์ทโฟนเป็นเรื่องลำบาก ยังมีผู้สูงอายุส่วนหนึ่งมีความคุ้นเคยและสามารถใช้โทรศัพท์สมาร์ทโฟนได้ดี บางคนสามารถใช้แอปพลิเคชัน Line เพื่อติดต่อกับเพื่อนในรุ่นเดียวกัน บางคนสามารถกำหนดพิกัด GPS เพื่อค้นหาตำแหน่งของสถานที่ได้ ในอนาคตการใช้โทรศัพท์สมาร์ทโฟนจะกลายเป็นเรื่องปกติสำหรับผู้สูงอายุ เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของประชากรผู้สูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติอย่างต่อเนื่อง

5.1.2 ผลการวิจัยขั้นตอนที่ 2

การศึกษาในขั้นตอนที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาฐานข้อมูลการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุในภูมิภาคตะวันตกโดยการออกแบบและสร้างแอปพลิเคชันร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งการทดลองใช้แอปพลิเคชันที่พัฒนาขึ้นโดยการอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ และผู้ประกอบการในพื้นที่ที่ศึกษา มีการประเมินผลการใช้ฐานข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ระดับลึก

ในการออกแบบและสร้างแอปพลิเคชันร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยการวิพากษ์ร่างแอปพลิเคชันร่วมกับผู้อำนวยการสำนักงาน ททท. สำนักงานกาญจนบุรี รองผู้อำนวยการสำนักงาน ททท. สำนักงานประจวบคีรีขันธ์ ผู้แทนการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดราชบุรี นักท่องเที่ยว จำนวน 6 คน ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จำนวน 8 คน รวมทั้งสิ้น 19 คน ข้อมูลเชิงคุณภาพที่เก็บรวบรวมเน้นความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของแอปพลิเคชันที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวที่ไร้ความเร่งรีบสำหรับผู้สูงอายุ ผลการวิจัยพบว่าแอปพลิเคชันควรมีอักษรขนาดใหญ่ หลีกเลียงอักษรสีอ่อน ควรโฟกัสข้อมูลที่จำเป็น และควรมีแหล่งบริการนักท่องเที่ยวจำนวนมากและหลากหลาย รูปภาพเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับแอปพลิเคชันการท่องเที่ยวมากที่สุดจะต้องคัดรูปที่สวยงาม ชัดเจน และเป็นรูปที่บรรยายบรรยากาศของแหล่งท่องเที่ยวได้ดี รวมทั้งจะต้องสามารถขยายขนาดได้ด้วยและจำนวนรูปภาพไม่ควรมากหรือน้อยจนเกินไป การออกแบบไอคอนควรใช้ภาพไอคอนที่คมชัดและดึงดูด ไม่กลืนไปกับสิ่งแวดล้อม

ในการอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับผู้สูงอายุที่มีอายุไม่น้อยกว่า 60 ปี จำนวน 15 คน พบว่า ผู้สูงอายุบางคนเคยใช้สมาร์ทโฟนบ้าง บางคนคุ้นเคยเป็นอย่างดี และให้ความสนใจแอปพลิเคชันเพื่อการท่องเที่ยวอย่างมาก สามารถเรียนรู้ที่จะใช้งานได้ง่าย เข้าใจการสื่อความหมายขององค์ประกอบของแต่ละส่วนได้ จากผลการศึกษาพบว่าผู้เข้าร่วมโครงการอบรมฯ มีความเห็นเห็นว่าแอปพลิเคชัน Western Thailand มีปุ่มคำสั่งในการเลือกและข้อความลิงค์สื่อความหมายได้ชัดเจน เข้าใจง่ายมากที่สุด ใช้ตัวอักษรที่เหมาะสม สามารถอ่านได้ง่ายและชัดเจน นอกจากนี้ยังมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดในด้านภาพประกอบต่างๆ ที่สื่อความหมายได้ชัดเจนและการจัดองค์ประกอบโดยรวมที่มีความกลมกลืน ดูน่าสนใจและใช้งานง่าย ซึ่งทำให้ผู้เข้าอบรมสามารถใช้แอปพลิเคชันเพื่อการสืบค้นข้อมูลการท่องเที่ยวเพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง นั้นแสดงให้เห็นว่าแอปพลิเคชัน Western Thailand มีประโยชน์ต่อการท่องเที่ยวในภูมิภาคตะวันตกสำหรับผู้สูงอายุ ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของการพัฒนาแอปพลิเคชันในครั้งนี้

ในการประเมินผลฐานข้อมูลโดยการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวจำนวน 12 คนซึ่งเป็นชาวไทยจำนวน 7 คนและชาวต่างชาติจำนวน 4 คน ที่มีอายุอยู่ระหว่าง 60-80 ปี รวมทั้งผู้จัดการแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ที่ศึกษาจำนวน 3 ราย พบว่า โดยภาพรวมองค์ประกอบของแอปพลิเคชันมีความเหมาะสม มีปุ่มที่มีขนาดใหญ่ ตัวหนังสือมีขนาดใหญ่ สามารถมองเห็นได้ชัดเจน เข้าใจได้ง่ายว่ามีแหล่งท่องเที่ยวใดและอยู่ที่ใดบ้างรวมทั้งผู้ใช้สามารถใช้งานได้สะดวก (user-friendly) แต่ในส่วนที่เชื่อมต่อกับแอปพลิเคชันของ google map ยังมีอักษรขนาดเล็กไม่สามารถมองเห็นได้โดยง่าย อีกทั้งนักท่องเที่ยวบางคนยังเห็นว่าแอปพลิเคชันมีภาพประกอบน้อยไป

นอกจากนี้ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่าแอปพลิเคชันมีประโยชน์มาก ช่วยทำให้เกิดความสะดวกสบาย ทำให้สามารถเดินทางไปในสถานที่ที่ไม่รู้จักได้ง่ายขึ้น ช่วยให้นักท่องเที่ยวสามารถค้นหาข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวได้ด้วยตนเอง แต่สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยสูงอายุบางส่วนยังรู้สึกไม่คุ้นเคยกับการใช้สมาร์ทโฟนและมักอาศัยลูกหลานในการเดินทางท่องเที่ยว โดยเฉพาะมักเดินทางเป็นครอบครัวซึ่งอาจทำให้ผู้สูงอายุไม่จำเป็นต้องหาข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยว ด้วยประโยชน์ดังกล่าวนี้ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ให้คะแนนคุณภาพของแอปพลิเคชันในระดับดี อีกทั้งยังมีนักท่องเที่ยวที่เปรียบเทียบกับแอปพลิเคชัน western thailand มีประโยชน์มากกว่า lonely planet สำหรับนักท่องเที่ยวร้อยละ 25 ที่ยังใช้งานไม่ค่อยเป็นให้คะแนนคุณภาพในระดับปานกลาง

5.2 สรุปการพัฒนาแอปพลิเคชัน

จากผลการศึกษาข้างต้นเป็นผลให้ทางผู้วิจัยได้ออกแบบให้แอปพลิเคชันสามารถเชื่อมต่อกับระบบนำทางของ google map ซึ่งเป็นแผนที่ที่มีข้อมูลครอบคลุมพื้นที่ที่ศึกษาและมีการนำทางด้วยเสียง แอปพลิเคชัน Western Thailand บนระบบแอนดรอยด์ในภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เวอร์ชัน 1.1.1 ที่ได้รับการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ ผู้ประกอบการ ผู้อำนวยการสำนักงาน ททท. สำนักงานกาญจนบุรี รองผู้อำนวยการสำนักงาน ททท. สำนักงานประจวบคีรีขันธ์ ผู้แทนการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดราชบุรี ได้ถูกเผยแพร่ใน Play Store และผู้ใช้สามารถดาวน์โหลดได้จาก Play Store โดยใช้คำค้นคือ Western Thailand ซึ่งมีองค์ประกอบหลักดังนี้

- หน้าแรก ภาพนิ่งแทนแอปพลิเคชัน
- เมนู จัดกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว
- หน้าแสดงผล แสดงตำแหน่งของแหล่งท่องเที่ยวบนแผนที่
- แถบค้นหา อำนวยความสะดวกให้ผู้ใช้สามารถสืบค้นได้
- ข้อมูลเบื้องต้น แสดงภาพ คำอธิบาย เชื่อมต่อกับส่วนของข้อมูลและเส้นทาง
- ข้อมูล ข้อมูลเพิ่มเติม เชื่อมต่อกับแหล่งข้อมูลภายนอกและเบอร์โทรศัพท์
- เส้นทาง ระบบนำทางจากตำแหน่งปัจจุบันไปยังแหล่งท่องเที่ยว

5.3 ข้อเสนอแนะการพัฒนาแอปพลิเคชัน

จากการประชุมข้อเสนอเชิงนโยบาย ในการยกระดับการท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพในภูมิภาคตะวันตก ของนักท่องเที่ยวสูงอายุเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โรงแรมลองบีช ชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ได้รับ คำแนะนำจากผู้เข้าร่วมประชุมให้เพิ่มแหล่งท่องเที่ยวและโรงแรมที่พักที่ให้บริการเฉพาะสำหรับผู้สูงอายุ เช่น เพชรธรรมชาติรีสอร์ท ร้านอาหารเบญเญียม เป็นต้น นอกจากนี้ยังเสนอให้เพิ่มเสียงบรรยายข้อมูลของแหล่ง ท่องเที่ยวเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวสูงอายุซึ่งอาจมีปัญหาทางด้านสายตา ทำให้การอ่าน ข้อความแบบบรรยายในแอปพลิเคชันอาจยังไม่เพียงพอ รวมทั้งได้มีข้อเสนอแนะจากรองผู้อำนวยการ สำนักงาน ททท. สำนักงานประจวบคีรีขันธ์ ว่าควรมีเกร็ด ตำนาน หรือเรื่องที่เป็นความเชื่อของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวด้วยซึ่งการแนวทางการเพิ่มเสียงบรรยายในแอปพลิเคชันจะเป็นอีก แนวทางที่ดีที่จะอำนวยความสะดวกให้เพิ่มรายละเอียดของแหล่งท่องเที่ยวได้มากขึ้น

นอกจากนี้ผู้ร่วมประชุมยังแสดงความกังวลในการอัปเดตข้อมูลและดูแลจัดการแอปพลิเคชันระยะ ยาวเมื่อสิ้นสุดโครงการวิจัยแล้ว แอปพลิเคชันจำเป็นต้องได้รับการดูแลและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ แอปพลิเคชันสำหรับการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุเกิดประโยชน์แก่นักท่องเที่ยวทั้งกลุ่มผู้สูงอายุและนักท่องเที่ยว ทั่วไป แนวทางการพัฒนาแอปพลิเคชันสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวอาเซียนที่นับถือพระพุทธศาสนาคือการ นำเสนอเส้นทางไหว้พระและสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ตามคติความเชื่อของผู้สูงอายุเพิ่มเติมใน Western Thailand โดยนำเสนอเส้นทางในพื้นที่ 4 จังหวัดที่มีข้อมูลของวัดต่างๆที่สำคัญ ซึ่งอาจรวมทั้งวัดที่อยู่ใน เส้นทางที่ใกล้เคียงกันด้วย

บรรณานุกรม

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2548). *คู่มือเส้นทางสุขใจเที่ยวไทยลุ่ม 10 ล้าน* บริษัทครีเอทีฟจูซ จีวัน, บริษัทสยามโพลีไทร์เพรนด์ กรุงเทพฯ
- _____. (2548) *เส้นทางความสุข* กรุงเทพฯ
- . (2556) .Senior Travel in Thailand www.tourismthailand.org/See-and-Do/Theme-Travel/Senior-Travel-in-Thailand เอกสารดาว์นโหลด เมื่อ 8 กันยายน 2556
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา .(2554). *แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559* www.tica.or.th/images/plan_tourism2555-2559/2555-2559.pdf เอกสารดาว์นโหลด เมื่อ 25 กันยายน 2556
- กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ. (2552). *ผู้สูงวัยหัวใจเดินทาง* มติชน กรุงเทพฯ
- กองตรวจลงตราและเอกสารเดินทางคนต่างด้าว อ้างอิงใน ศูนย์ประสานการท่องเที่ยวพำนักระยะยาวสถิติ *นักท่องเที่ยว visa O-A* www.longstayatthailand.com เอกสารดาว์นโหลด เมื่อ 5 เมษายน 2557
- จุฑามาศ ทะแก้วพันธุ์ และคณะ. (2551). *รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์เรื่องการจัดทำเส้นทางทางการท่องเที่ยวเชิงเกษตรประจำท้องถิ่น: กรณีศึกษา อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี* มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีเพชรบุรี
- คมสัน สุริยะ. (2551). *กรอบแนวคิดโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยว*. [online] www.tourismlogistics.com
- ไทรเทพ สิริสันต์. (2547). *การประยุกต์ใช้เว็บไซต์ในธุรกิจการท่องเที่ยว* มหาวิทยาลัยศิลปากร นครปฐม
- ถวิล มั่นสนอม. (2544). *ไทยรัฐนำเที่ยวทั่วไทย* สุวีริยาสาส์น กรุงเทพฯ
- นรินทร์ สังข์รักษา. (2555). *ตำราการท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา นครปฐม :โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร*
- นรินทร์ สังข์รักษา และ สมชาย ลักษณะนารักษ์. (2555). *การวิจัยเพื่อพัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายอย่างยั่งยืนในจังหวัดราชบุรี*
- นถมล จิตรเอื้อ และ เขมมารี รักษ์ชูชีพ. (2012) *กลยุทธ์การจูงใจการท่องเที่ยวระยะยาวแบบเปี่ยมสุขของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวต่างประเทศ*. RMUTT Global Business and Economics Review.Vol7(2) 66-73.
- เบญจา สันติธนานนท์. (2550). *ระบบฐานข้อมูล* มหาวิทยาลัยรังสิต ปทุมธานี
- ประยูร บุญประเสริฐ , บัณฑิต ศรีนิล , ไฉ จามรมาน , พรณพัชร อิทธิโอภาสกุล , อลิสร่า เจริญสวัสดิ์ และ ปราโมทย์ รัตนปิติกรณ์ . (2545). *แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวพำนักระยะยาว : กรณีศึกษาเฉพาะนักท่องเที่ยวอายุ 50 ปีขึ้นไปที่ใช้เดินทางมาเพื่อการพักผ่อน. กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่ง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ .*
- พิมพ์พรรณ สุจารินพงศ์.(2553). *การจัดนำเที่ยว* สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์

- แพรวสำนักพิมพ์. (2553). *เที่ยวเนิบช้า* บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน) กรุงเทพฯ
- โพสต์ทูเดย์. (2556). *ลักษณะเที่ยววัยเกษียณ สะดวกปลอดภัยไม่ธรรมดา* www.posttoday.com ดาร์วินโหลด เมื่อ 8 กันยายน 2556
- สวีสต์ สโกลนศิริ. (2554). *การวิเคราะห์พฤติกรรมนักท่องเที่ยว* สำนักพิมพ์อินทนิล กรุงเทพฯ
- พวงแก้ว กิจธรรม. (2553). *คู่มือการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวคนพิการและผู้สูงอายุ* พิมพ์ครั้งที่ 3 เมษายน 2553 โรงพิมพ์ ยัมสู มุลนิธิคนพิการไทย (โดยคนพิการ) นนทบุรี
- พิชญา ขำมาก. (2553). *ระบบจัดโปรแกรมการท่องเที่ยว* มหาวิทยาลัยศิลปากร นครปฐม
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษา. (2545). *รายงานการวิจัยเรื่องแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวพำนักระยะยาว : กรณีศึกษาเฉพาะนักท่องเที่ยวอายุ 50 ปี ขึ้นไปที่เดินทางมาเพื่อการพักผ่อนกรุงเทพ*
- ไพรัตน์ พงษ์พานิชย์(2557) เทรนด์สมาร์ตโฟน จอใหญ่ขึ้น-แอนดรอยด์แชมป์ ประชาชาติธุรกิจออนไลน์ www.prachachat.net/news_detail.php?newsid=1409283943 เข้าถึงเมื่อ เมื่อ 8 มกราคม 2557
- มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย. (2554). *สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2554* บริษัท พงษ์พานิชย์ เจริญผล จำกัด www.oppo.opp.go.th/info/Report_OlderSituation54-TH.pdf
- ราณี อิศัยกุล และคณะ. (2554). *การท่องเที่ยวที่ไร้ความเร่งรีบเพื่อสร้างการเรียนรู้ผ่านการสื่อความหมายสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวยุโรปสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย*
- รณชัย สิงห์คำ. (2552). *สูงวัยเที่ยวไทย* www.positioningmag.com ศูนย์พัฒนาพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์เพื่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว NECTEC 2543
- ศุภชัย สมพานิช. (2546). *สร้างระบบงานฐานข้อมูลด้วย Visual Basic .NETฉบับโปรแกรมเมอร์* ไอทีซี นนทบุรี
- ศูนย์ประสานการท่องเที่ยวแบบพำนักระยะยาว สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว. (2552). *มาตรฐานการท่องเที่ยวไทย มาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยวแบบพำนักระยะยาว* www.longstayatthailand.com เอกสารดาร์วินโหลด เมื่อ 5 เมษายน 2557
- สำนักงานส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ. (2555). *ร้อยละของประชากรผู้สูงอายุในประเทศมาเลเซีย อายุ 65 ปี ขึ้นไป* www.oppo.opp.go.th/info/StatP_Asian55.xls
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2552). *รายงานการประชุมระดมความคิดเพื่อกำหนดกรอบการวิจัยเรื่อง สังคมผู้สูงอายุ : แนวทางและมาตรการรองรับปัญหาในอนาคตส่วนกรรมการบริหารสภาวิจัยแห่งชาติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก กรุงเทพฯ*
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2556). *กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร* service.nso.go.th/nso/nso_center/project/search_center/23project-th.htm เอกสารดาร์วินโหลด เมื่อ 8 กันยายน 2556
- สำนักงานสถิติสังคม. (2555). *สำนักงานสถิติแห่งชาติ บริษัท แอดวานซ์ เซอร์วิส จำกัด*

- สำนักบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ภาคกลางตอนล่าง1 จังหวัดกาญจนบุรี.(2554).*แนวทางการพัฒนาแผนการตลาดด้านการท่องเที่ยว จังหวัดกาญจนบุรี*. กาญจนบุรี : สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดกาญจนบุรี.
- สุทธิชัย จิตะพันธุ์กุล และคณะ. (2545). *ผู้สูงอายุในประเทศไทยสาขาเวชศาสตร์ผู้สูงอายุ* ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ
- สุนิสา อภิวัฒน์สินสุข และอดิสร เหมะเกตุ. (2552) .*การประกอบกันของเว็บท่องเที่ยวโดยใช้เทคนิคเว็บเซอร์วิส คอมโพสิชัน* มหาวิทยาลัยศิลปากรนครปฐม
- สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2539) .*การศึกษาทบทวนแผนพัฒนาการท่องเที่ยวภาคกลางฝั่งตะวันตก การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กรุงเทพฯ*
- อรรถลัญช์ เสนิงค์ ณ อยุธยา. (2556). ความหมายของสมุนไพร
student.nu.ac.th/tewpharmacyherb/mean.htm เอกสารดาว์นโหลด เมื่อ 8 กันยายน 2556
- โอภาส เอี่ยมสิริวงศ์. (2546). *การออกแบบและจัดการฐานข้อมูล ซีเอดียูเคชั่น* กรุงเทพฯ
- Alén, E., Domínguez, T., and Losada, N. (2555). New Opportunities for the Tourism Market: Senior Tourism and Accessible Tourism. Murat Kasimoglu (a cura di) Visions for Global Tourism Industry-Creating and Sustaining Competitive Strategies, In Tech, Open Access Publisher
- Ananth, M., DeMicco, F.J., Moreo, P.J. and Howey, R.M. (2535). Marketplace lodging needs of mature travelers. The Cornell Hotel Restaurant Administration Quarterly, August, 12-24.
- Anderson, B., &Langmeyer, L. (1982). The under-50 and over-50 traveler: A profile of similarities and differences. Journal of Travel Research, 20(4), 20-24.
- Backman, K., Backman, S., & Silverberg, K.(1999). Investigation into the psychographics of senior nature-based travelers. Tourism Recreation Research, 24(1), 13-22.
- Bauer, I. (2555). Australian senior adventure travellers to Peru :Maximising older tourists' travel health experience *Travel Medicine and Infectious Disease* Vol.10, Issue 2 , pp. 59-68, March 2012.
- eMarketer (2013). Smartphones take off in urban Thailand.
www.emarketer.com/Article/Smartphones-Take-Off-Urban-Thailand/1010194
 เข้าถึงเมื่อ เมื่อ 8 มกราคม 2557
- Grande, I. (2536). El comportamiento de los consumidoresporgrupos de edad.Implicacionessobre el diseodel mix de marketing. Distribucin y Consumo. N 12, pp. 40-57, ISSN 1132-0176.

- Javalgi, R. G., Thomas, E. G., and Rao S. R. (1992). Consumer behavior in the U.S. pleasure travel marketplace : An analysis of senior and nonsenior travelers, *Journal of Travel Research*, Vol. 31(2), p. 14-20
- Lee, S. H. and Tideswell, C. (2548). Understanding attitudes towards leisure travel and the constraints faced by senior Koreans. *Journal of Vacations Marketing*, Vol. 11, No. 3, pp. 249-263, ISSN: 1479-1870.
- Lumsdon, L. and Page, S. (2004). Progress in Transport and Tourism Research: Reformulating the Transport-Tourism Interface and Future Research Agendas. In Les Lumsdon and Stephan Page (eds.). 2004. *Tourism and Transport: Issues and Agenda for the New Millennium*. London: Elsevier.
- Mathieson, M. and Wall, G. (1982) .Tourism. Economic, Physical and Social impacts, Longman London
- Pew Research Centre. (2556). Senior Internet Usage On Rise
blog.kidsgomobile.com/post/57747970151/seniors-are-the-fastest-adopters-of-the-internet เอกสารดาวน์โหลด เมื่อ 8 กันยายน 2556
- Shoemaker, S. (1989). Segmentation Of The Senior Pleasure Travel Market. *Journal of Travel Research*, 27(3), 14-21.
- The Nielsan Company. (2556). [Technologyforseniors.wordpress.com/2010/03/12/senior-internet-usage-on-rise](http://technologyforseniors.wordpress.com/2010/03/12/senior-internet-usage-on-rise) เอกสารดาวน์โหลด เมื่อ 8 กันยายน 2556
- United Nation.(2556). World Population Aging 1950-2050, DESA, Population Division,
www.un.org/esa/population/publications/worldageing19502050/pdf/81chapteriii.pdf เอกสารดาวน์โหลด เมื่อ 8 กันยายน 2556
- World Economic Forum. (2552).The Travel & Competitiveness Index : TTCl.

ภาคผนวก

ตาราง A4.1 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือเชิงปริมาณเพื่อศึกษาความต้องการด้านข้อมูลในการท่องเที่ยวบนแอปพลิเคชันสำหรับการท่องเที่ยวที่ไร้ความเร่งรีบสำหรับผู้สูงอายุ

รายการประเมิน	ค่าดัชนี IOC	ผลการประเมิน
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป		
เพศ	1	สอดคล้อง
อายุ	1	สอดคล้อง
การท่องเที่ยวครั้งนี้ท่านเดินทางมากับ	1	สอดคล้อง
ส่วนที่ 2 ข้อมูลในการสืบค้นข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวก่อนการท่องเที่ยว		
โดยปรกติก่อนการเดินทางท่องเที่ยว ท่านสืบค้นข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยวหรือไม่	1	สอดคล้อง
ในการท่องเที่ยวครั้งนี้ท่านได้ค้นหาข้อมูลมาก่อนหรือไม่	1	สอดคล้อง
ท่านเชื่อถือข้อมูลหรือไม่	1	สอดคล้อง
หากท่านได้สืบค้นข้อมูลก่อน ข้อมูลใดบ้างที่ท่านสืบค้น (เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ)	1	สอดคล้อง
ส่วนที่ 3 ข้อมูลในการท่องเที่ยวครั้งนี้		
การเดินทางท่องเที่ยวครั้งนี้ท่านมาโดย	1	สอดคล้อง
จำนวนวันในการท่องเที่ยว	1	สอดคล้อง
การท่องเที่ยวสถานที่นี้เป็นครั้งที่เท่าใดของท่าน	0.8	สอดคล้อง
ท่านประทับใจอะไรในการท่องเที่ยว หรือสถานที่ท่องเที่ยวในครั้งนี โปรดระบุ	0.8	สอดคล้อง
ในการท่องเที่ยวครั้งถัดไป ท่านมีความประสงค์	0.8	สอดคล้อง
ความต้องการของท่านในการท่องเที่ยวครั้งนี้ได้แก่	0.8	สอดคล้อง
หากมีแอปพลิเคชันเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ท่านสนใจที่จะใช้หรือไม่	1	สอดคล้อง

ตาราง A4.2 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาความต้องการด้านข้อมูลในการท่องเที่ยวบนแอปพลิเคชันสำหรับการท่องเที่ยวที่ไร้ความเร่งรีบสำหรับผู้สูงอายุ

รายการประเมิน	ค่าดัชนี IOC	ผลการประเมิน
ท่านคิดว่าสื่อเทคโนโลยีมีผลอย่างไรบ้างกับการท่องเที่ยวในปัจจุบันนี้	1	สอดคล้อง
ถ้าสื่อเทคโนโลยีมีผลต่อการท่องเที่ยว แล้วท่านคิดว่าจะเหมาะสมกับผู้สูงอายุหรือไม่	0.8	สอดคล้อง
ท่านคิดว่าอะไรเป็นปัจจัยหลักที่จูงใจให้สืบค้นข้อมูลเพื่อการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ	0.8	สอดคล้อง

ท่านคิดว่าลักษณะการเดินทางท่องเที่ยวใดเหมาะกับผู้สูงอายุ	0.8	สอดคล้อง
ท่านคาดหวังว่าจะพบข้อมูลอะไรบ้างในฐานข้อมูลการท่องเที่ยว (ข้อมูลที่ค้น รูปแบบในการนำเสนอ)	1	สอดคล้อง
ท่านคิดว่าแหล่งท่องเที่ยวใดหรือประเภทใดที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ	0.8	สอดคล้อง

ตาราง A4.3 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือเชิงคุณภาพเพื่อประเมินความคิดเห็นในด้านคุณลักษณะของแอปพลิเคชันสำหรับการท่องเที่ยวที่ไร้ความเร่งรีบสำหรับผู้สูงอายุ

รายการประเมิน	ค่าดัชนี IOC	ผลการประเมิน
ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับการใช้แอปพลิเคชันบนสมาร์ทโฟนในปัจจุบัน (จุดเด่น-จุดด้อย)	1	สอดคล้อง
ท่านคิดว่าคุณสมบัติที่ดีของแอปพลิเคชันบนสมาร์ทโฟนที่ช่วยให้เกิดการตัดสินใจในการท่องเที่ยวที่ไร้ความเร่งรีบสำหรับผู้สูงอายุมีอะไรบ้าง	0.8	สอดคล้อง
ท่านคิดว่าหากมีแอปพลิเคชันเกี่ยวกับการท่องเที่ยวโดยเน้นการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ ท่านคิดว่าจะมีปัญหา หรืออุปสรรคตลอดจนมีข้อเสนอแนะใดบ้าง	0.8	สอดคล้อง

ตาราง A4.4 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือเชิงคุณภาพเพื่อประเมินความคิดเห็นในด้านคุณลักษณะของแอปพลิเคชันสำหรับการท่องเที่ยวที่ไร้ความเร่งรีบสำหรับผู้สูงอายุ

รายการประเมิน	ค่าดัชนี IOC	ผลการประเมิน
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป		
เพศ	1	สอดคล้อง
อายุ	1	สอดคล้อง
ส่วนที่ 2 ระดับความพึงพอใจ/ความรู้ความเข้าใจในการใช้งานแอปพลิเคชัน		
ภาพประกอบต่างๆสื่อความหมายได้ชัดเจน	1	สอดคล้อง
ภาษาที่ใช้ชัดเจน สามารถสื่อให้ผู้เข้าใจง่าย	1	สอดคล้อง
ตัวอักษรเหมาะสม อ่านง่าย ชัดเจน	1	สอดคล้อง
ปุ่มคำสั่งในการเลือกและข้อความลิงค์สื่อความหมายได้	1	สอดคล้อง
การจัดองค์ประกอบโดยรวมมีความกลมกลืน ดูน่าสนใจ	1	สอดคล้อง
สามารถสืบค้นข้อมูลการท่องเที่ยวได้ด้วยตนเอง	1	สอดคล้อง
มีประโยชน์ต่อการสืบค้นเพิ่มเติม	1	สอดคล้อง
ก่อให้เกิดความรู้สึที่ดีต่อการใช้เทคโนโลยี	1	สอดคล้อง
ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้แอปพลิเคชันในภาพรวม	1	สอดคล้อง

ความพึงพอใจที่มีต่อการใช้แอปพลิเคชันในภาพรวม	1	สอดคล้อง
ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ		
โปรดให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงในการผลิตแอปพลิเคชันในครั้งต่อไป	1	สอดคล้อง